

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W GDAŃSKU

PROTOKÓŁ

kontroli gospodarki finansowej i zamówień publicznych Powiatu Chojnickiego, przeprowadzonej w Starostwie Powiatowym w Chojnicach, w okresie od dnia 3 stycznia do dnia 30 kwietnia 2008 roku.

ZAKRES KONTROLI – SPIS TREŚCI:

I. USTALENIA OGÓLNO – ORGANIZACYJNE.....	3
1.1. Dane ogólne	3
1.2. Wewnętrzne regulacje prawne jednostki	6
1.3. Funkcjonowanie kontroli wewnętrznej	11
1.4. Prowadzone kontrole zewnętrzne	25
II. GOSPODARKA PIENIĘŻNA I ROZRACHUNKI.....	27
2.1. Gospodarka środkami pieniężnymi.....	27
2.2. Gospodarka drukami ścisłego zarachowania	33
2.3. Rozrachunki i roszczenia	34
2.4. Inwentaryzacja należności i zobowiązań	40
2.5. Kredyty, pożyczki i poręczenia.....	44
III. WYKONANIE BUDŻETU.....	50
3.1. Dochody budżetowe.....	50
3.2. Przychody budżetowe	73
3.3. Wydatki budżetowe.....	74
3.4. Rozchody budżetowe	120
IV. MIENIE KOMUNALNE.....	121
4.1. Gospodarka nieruchomościami.....	121
4.2. Gospodarka pozostałymi składnikami majątku	122
4.3. Inwentaryzacja rzeczowych składników majątku	132
V. ZADANIA ZLECONE I REALIZOWANE W RAMACH POROZUMIEŃ.....	134
5.1. Dotacje otrzymane przez powiat w związku z realizacją zadań zleconych.....	134
5.2. Prawidłowość wykorzystania dotacji.....	137
5.3. Środki na realizację porozumień.....	140
VI. ROZLICZENIA	144
6.1. Jednostki budżetowe	144
6.2. Zakłady budżetowe	146
6.3. Gospodarstwa pomocnicze	146
6.4. Środki specjalne	147
6.5. Samorządowe osoby prawne.....	148
VII. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ FINANSOWA.....	152
7.1. Stan i kompletność urzędzeń księgowych oraz prawidłowość i terminowość zapisów w ewidencji księgowej	152
7.2. Sprawozdawczość budżetowa.....	152

I. USTALENIA OGÓLNO – ORGANIZACYJNE.

1.1. Dane ogólne

1.1.1. Dane ogólne dotyczące kontroli

- 1) Tematyka kontroli: Kontrola kompleksowa gospodarki finansowej i zamówień publicznych.
- 2) Osoba kontrolująca: Mieczysław Beńko - starszy inspektor, działający na podstawie upoważnienia Nr 04/08 z dnia 3 grudnia 2007r., wydane przez Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku.
- 3) Okres objęty kontrolą: Lata 2005 - 2007.
- 4) Termin przeprowadzenia kontroli:
Kontrolę przeprowadzono w okresie od dnia 3.01. do dnia 30.04.2008r.
- 5) Użyte w niniejszym protokole określenia oznaczają:

- powiat	- Powiat Chojnicki,
- Rada Powiatu	- Radę Powiatu Chojnickiego,
- Zarząd Powiatu	- Zarząd Powiatu Chojnickiego,
- starosta	- Starostę Chojnickiego,
- starostwo powiatowe	- Starostwo Powiatowe w Chojnicach.

1.1.2. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej

Starostwo Powiatowe w Chojnicach
Ul. 31 Stycznia 56
89 - 600 Chojnice.

1.1.3. Kierownictwo jednostki

- 1) Starostą Chojnickim jest pan Stanisław Skaja, wybrany uchwałą Nr I/4/2006 Rady Powiatu z dnia 24 listopada 2006r. w sprawie wyboru Starosty Chojnickiego.
W kadencji 2002 - 2006 starostą był pan Marek Buza, wybrany uchwałą Nr I/3/2002 Rady Powiatu z dnia 19 listopada 2002r.

- 2) Wicestarostą jest pan Marek Szczepański, wybrany uchwałą Nr I/5/2006 Rady Powiatu z dnia 24 listopada 2006r. w sprawie wyboru Wicestarosty oraz pozostałych członków Zarządu Powiatu w Chojnicach.

W kadencji 2002 - 2006 wicestarostą był pan Stanisław Skaja, wybrany uchwałą Nr I/4/2002 Rady Powiatu z dnia 19 listopada 2002r.

- 3) W skład Zarządu Powiatu, poza starostą i wicestarostą, wchodzi ponadto radni: Marek Buza, Janusz Janik i Leszek Redzimski, wybrani uchwałą Nr I/5/2006 Rady Powiatu z dnia 24 listopada 2006r. w sprawie wyboru Wicestarosty oraz pozostałych członków Zarządu Powiatu w Chojnicach. Z uchwały tej wynika, że wybór pana Marka Buzy na stanowisko członka Zarządu Powiatu jest równoznaczny z nawiązaniem stosunku pracy.

W kadencji 2002 - 2006 w skład Zarządu Powiatu – poza starostą i wicestarostą – wchodził też radni: Andrzej Gąsiorowski, Janusz Janik oraz Edward Meyer, wybrani uchwałą Nr I/4/2002 Rady Powiatu z dnia 19 listopada 2002r.

Na mocy ww. uchwały pan Andrzej Gąsiorowski zajmował stanowisko Etatowego Członka Zarządu Powiatu.

- 4) Przewodniczącym Rady Powiatu jest pan Stefan Kwiatkowski, wybrany uchwałą Nr I/1/2006 Rady Powiatu z dnia 23 listopada 2006r. w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Powiatu.

Funkcje wiceprzewodniczących pełnią panowie Jerzy Megger i Józef Pokrzywnicki, wybrani uchwałą Nr I/2/2006 Rady Powiatu z dnia 23 listopada 2006r. w sprawie wyboru Wiceprzewodniczących Rady Powiatu.

W kadencji 2002 - 2006 przewodniczącą Rady Powiatu była pani Regina Szymańska, wybrana uchwałą Nr I/1/2002 Rady Powiatu z dnia 19 listopada 2002r. Funkcje wiceprzewodniczących Rady pełnili panowie Zbigniew Mania i Jerzy Megger, wybrani uchwałą Nr I/2/2002 Rady Powiatu z dnia 19 listopada 2002r.

- 5) Sekretarz powiatu w obecnej, ani też w poprzedniej kadencji, nie został powołany.

- Ustalono, że w statucie powiatu niektóre z zadań, polegających m.in. na sprawowaniu nadzoru nad wykonywaniem bieżących zadań przez komórki organizacyjne starostwa oraz na zapewnieniu metodycznej i techniczno-organizacyjnej obsługi posiedzeń organów kolegialnych powiatu, przypisano sekretarzowi powiatu „lub osobie wykonującej zakres jego obowiązków” (§ 63 ust. 1 i 2 statutu).
- W regulaminie organizacyjnym starostwa powiatowego stanowisko sekretarza powiatu pojawiło się po ostatniej nowelizacji regulaminu, dokonanej uchwałą Nr VII/59/2007 Rady Powiatu z dnia 21 czerwca 2007r. Zmian w regulaminie dokonano w związku z rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Pomorskiego z dnia 2.05.2007 roku, stwierdzającym nieważność zapisów zawierających zwrot „etatowy członek zarządu - sekretarz”. Wojewoda uznał, że utożsamianie obu pojęć jest niezgodne z prawem.
- Z aktualnego brzmienia § 23 regulaminu organizacyjnego wynika, że szczegółowy podział zadań i kompetencji pomiędzy starostą, wicestarostą, etatowym członkiem zarządu i sekretarzem określa zarządzenie starosty. Ustalono, że w dniu 21 czerwca 2007r., tj. w dniu nowelizacji regulaminu organizacyjnego starosta wydał zarządzenie Nr 55/2007 w sprawie wewnętrznego podziału zadań, kompetencji i odpowiedzialności pomiędzy starostą, wicestarostą, sekretarzem i pozostałymi członkami zarządu oraz ustalenia struktury organizacyjnej Starostwa Powiatowego w Chojnicach. Z punktu 4 tego zarządzenia, obowiązującego do końca 2007 roku wynikało, że zadania, kompetencje i odpowiedzialność w sprawach zastrzeżonych dla sekretarza powiatu (realizowanych przez Wydział Organizacyjno-Prawny i Spraw Obywatelskich oraz Biuro Rady) powierzone zostały członkowi Zarządu Powiatu – panu Markowi Buzie.

6) Skarbnikiem Powiatu od 1999 roku jest pani Elżbieta Smaglinska, powołana uchwałą Nr XI/69/1999 Rady Powiatu z dnia 11 października 1999r.

Ogólne informacje o władzach powiatu zawarto również w zestawieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszego protokołu kontroli. Załącznik ten obejmuje też dane dotyczące powiatowych jednostek organizacyjnych oraz innych uregulowań obowiązujących w powiecie i w starostwie powiatowym.

1.2. Wewnętrzne regulacje prawne jednostki

1.2.1. Statut powiatu

Aktualnie obowiązujący „Statut Powiatu Chojnickiego” przyjęto uchwałą Nr IV/29/2003 Rady Powiatu z dnia 3 lutego 2003r. Tekst statutu ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego Nr 39 z dnia 13 marca 2003r., pod poz. 555.

Od uchwalenia statutu do końca okresu objętego niniejszą kontrolą ww. akt ustrojowy nie był zmieniany.

1.2.2. Regulamin organizacyjny starostwa

- 1) Aktualnie obowiązujący „Regulamin Organizacyjny Starostwa Powiatowego w Chojnicach” przyjęto uchwałą Nr V/36/2007 Rady Powiatu z dnia 29 marca 2007r.

Ustalono, że do końca okresu objętego kontrolą organ stanowiący powiatu podjął jedną uchwałę zmieniającą regulamin - uchwałą Nr VII/59/2007 z dnia 21 czerwca 2007 roku wyeliminowano nieprawidłowości wskazane przez Wojewodę Pomorskiego w rozstrzygnięciu nadzorczym, związane z połączeniem stanowisk etatowego członka zarządu i sekretarza powiatu.

- 2) Przed wejściem w życie ww. regulaminu w starostwie obowiązywał regulamin organizacyjny przyjęty uchwałą Nr XXXII/248/2006 Rady Powiatu z dnia 3 marca 2006r., a jeszcze wcześniej - regulamin przyjęty uchwałą Nr XII/95/2004 tego organu, z dnia 13 lutego 2004r.

- 3) W oparciu o aktualny regulamin ustalono, że w skład starostwa wchodzi:
  - 7 wydziałów, w tym Wydział Finansowo-Budżetowy;
  - 3 biura, w tym Biuro ds. Funduszy;
  - 9 samodzielnych stanowisk, w tym stanowisko ds. audytu wewnętrznego i stanowisko ds. kontroli.

- 4) Poza organizacją starostwa, regulamin określa: zasady funkcjonowania starostwa, kompetencje osób zajmujących kierownicze stanowiska, podstawowe zakresy działania wydziałów, tryb postępowania ze skargami i wnioskami, organizację działalności kontrolnej, a także zasady podpisywania pism.

1.2.3. Dokumentacja opisująca przyjęte w jednostce zasady (politykę) rachunkowości

- 1) Stosownie do przepisów art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2002r. Nr 76, poz. 694) jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości.

Ustalono, że w latach 2005 - 2007 sprawy rachunkowości regulowały niżej wymienione zarządzenia starosty:

- Nr 37/2000 z dnia 29 grudnia 2000r., Nr 8a/2001 z dnia 27 marca 2001r., Nr 16/2001 z dnia 12 czerwca 2001r., Nr 71/2005 z dnia 30 grudnia 2005r. i Nr 41/2007 z dnia 9 maja 2007r. - wszystkie w sprawie stosowania dokumentacji systemu przetwarzania danych przy użyciu komputera;
  - Nr 15/2002 z dnia 15 marca 2002r. w sprawie wprowadzenia zakładowego planu kont (z 9 zmianami z lat 2002 - 2007);
  - Nr 89/2003 z dnia 29 grudnia 2003r. w sprawie stosowania dzienników częściowych i wykazu osób odpowiedzialnych za dekretację i zapisy księgowe (z 4 zmianami z lat 2004 - 2007);
  - Nr 70/2006 z dnia 21 listopada 2006r. w sprawie dostosowania ewidencji księgowej w 2006 roku w celu sporządzenia sprawozdania finansowego - „Rachunek Zysków i Strat - wariant porównawczy”;
- 2) Wynikające z tych zarządzeń (oraz załączników do zarządzeń) uregulowania wewnętrzne będą przywoływane, w miarę potrzeb, w dalszych częściach niniejszego protokołu.
- 3) Obowiązujący w jednostce od 2002 roku zakładowy plan kont analizowano w trakcie poprzedniej kompleksowej kontroli powiatu, zakończonej w marcu 2005 roku.
- Ustalono, że od zakończenia poprzedniej kontroli do końca okresu objętego niniejszą kontrolą plan kont był zmieniany 4-krotnie. Zmiany te, wprowadzone zarządzeniami starosty: Nr 50A z dnia 30 września 2005r., Nr 49/2006 z dnia 2 sierpnia 2006r., Nr 64/2006 z dnia 24 października 2006r. oraz Nr 2a/2007 z dnia 4 stycznia 2007r., wiązały się głównie z wprowadzeniem do stosowania nowych kont, przeznaczonych m.in. do:

- ewidencji operacji gospodarczych z udziałem środków na prefinansowanie i środków pomocowych,
- rozliczenia wydatków niewygasających,
- rozliczenia udzielonych dotacji budżetowych,
- ewidencji kosztów według rodzajów oraz przychodów i kosztów ich uzyskania.

Ponadto wprowadzono kilka nowych kont pozabilansowych oraz zmodyfikowano opisy kilkunastu istniejących kont.

- Wymieniony powyżej zakładowy plan kont obowiązywał do końca okresu objętego kontrolą. Od początku 2008 roku w jednostce obowiązuje plan kont wprowadzony do stosowania zarządzeniem Nr 4/2008 Starosty Chojnickiego z dnia 15 stycznia 2008r.
- 4) Obowiązujące w jednostce systemy i programy komputerowe wprowadzono do stosowania zarządzeniem Nr 37/2000 Starosty Chojnickiego z dnia 29 grudnia 2000r. oraz kilkoma późniejszymi zarządzeniami. Po ostatniej kompleksowej kontroli powiatu starosta wprowadził do stosowania (z dniem 30.12.2005r.) dwa systemy przetwarzania danych komputerowych - jeden do ewidencji środków trwałych, drugi do fakturowania sprzedaży.

1.2.4. Środki kontroli zabezpieczenia dostępu do komputerów oraz do danych

W trakcie kontroli poproszono panią Elżbietę Smaglińską - skarbnika powiatu, o udzielenie odpowiedzi na pytania dotyczące zabezpieczenia dostępu do komputerów i danych komputerowych, a także z zakresu kontroli przetwarzania tych danych.

Zadane pytania, wraz z udzielonymi na nie odpowiedziami, zawarte są w informacji stanowiącej załącznik nr 2 do niniejszego protokołu kontroli.

1.2.5. Przepisy wewnętrzne regulujące obieg i kontrolę dowodów księgowych

- 1) Sprawy obiegu i kontroli dowodów księgowych w kontrolowanej jednostce reguluje „Instrukcja sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów księgowych”, wprowadzona do stosowania zarządzeniem Nr 28/99 Starosty

Chojnickiego z dnia 23 grudnia 1999r., zmieniona jego zarządzeniem Nr 8/2001 z dnia 27 marca 2001r.

- 2) Wynikające z ww. instrukcji uregulowania były analizowane podczas poprzedniej kompleksowej kontroli powiatu, zakończonej w marcu 2005 roku.

Przekazane kierownictwu jednostki uwagi dotyczące nieaktualności dwóch rozporządzeń przywołanych w instrukcji zostały uwzględnione jeszcze w trakcie kontroli. Zarządzeniem Nr 13/2005 Starosty Chojnickiego z dnia 14 marca 2005r. uaktualniono podstawę prawną oraz doprecyzowano opis znaczenia niektórych zwrotów użytych w instrukcji.

1.2.6. Powiatowe jednostki organizacyjne

- 1) Statut powiatu stanowi w § 66 ust. 6, że Zarząd Powiatu prowadzi i aktualizuje rejestr jednostek organizacyjnych powiatu.
- Z przedłożonego do kontroli „Wykazu jednostek organizacyjnych Powiatu Chojnickiego”, zaktualizowanego w dniu 2.01.2008 roku wynika, że na terenie powiatu funkcjonują 22 jednostki organizacyjne powiatu, tj.:
    - 1/ Dom Pomocy Społecznej w Chojnicach,
    - 2/ Szpital Specjalistyczny im. J.K. Łukowicza w Chojnicach,
    - 3/ Muzeum Historyczno-Etnograficzne w Chojnicach,
    - 4/ Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chojnicach,
    - 5/ Zespół Szkół Specjalnych w Chojnicach,
    - 6/ Zespół Szkół Specjalnych w Czersku,
    - 7/ Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Brusach,
    - 8/ II Liceum Ogólnokształcące im. Gen. Władysława Andersa w Chojnicach,
    - 9/ Zespół Szkół Licealnych w Czersku,
    - 10/ Zespół Szkół w Chojnicach,
    - 11/ Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 im. Tajnej Organizacji Wojskowej „Gryf Pomorski” w Chojnicach,
    - 12/ Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 im. Św. Józefa Patrona Rzemieślników w Chojnicach,
    - 13/ Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3 w Chojnicach,
    - 14/ Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Malachinie,
    - 15/ Zespół Szkół Kształcenia Ponadgimnazjalnego w Chojnicach,
    - 16/ Powiatowa Bursa dla Młodzieży Szkolnej w Chojnicach,
    - 17/ Powiatowy Młodzieżowy Dom Kultury im. J. Karnowskiego w Brusach,

- 18/ Centrum Kształcenia Ustawicznego w Chojnicach,
- 19/ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach,
- 20/ Powiatowy Zarząd Dróg w Chojnicach,
- 21/ Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach,
- 22/ Centrum Kształcenia Praktycznego w Chojnicach.

- Ustalono, że w okresie objętym niniejszą kontrolą na terenie powiatu funkcjonowała jeszcze jedna jednostka organizacyjna powiatu, tj. Placówka Rodzinna „Świat Dzieciom” w Chojnicach. Zlikwidowano ją z dniem 31.12.2007 roku, na podstawie uchwały Nr XI/86/2007 Rady Powiatu z dnia 13 grudnia 2007r.
- 2) Wymieniony w wykazie Szpital Specjalistyczny im. J.K. Łukowicza w Chojnicach jest posiadającym osobowość prawną samodzielnym publicznym zakładem opieki zdrowotnej, dla którego organem założycielskim jest Powiat Chojnicki.
- Muzeum Historyczno-Etnograficzne w Chojnicach jest powiatową instytucją kultury, natomiast pozostałe jednostki organizacyjne - jednostkami budżetowymi. Na terenie powiatu nie funkcjonuje żaden powiatowy zakład budżetowy.

1.2.7. Upoważnienia

- 1) W oparciu o prowadzony w starostwie powiatowym od 1999 roku „Rejestr wydanych upoważnień” ustalono, że w latach 2005 - 2007 starosta wydał kilkaset upoważnień (w większości były to upoważnienia do przeprowadzania kontroli), w tym 16 upoważnień do wydawania decyzji administracyjnych w jego imieniu.
- Do wydawania decyzji administracyjnych upoważniono: wicestarostę, etatowego członka Zarządu Powiatu, kilku pracowników Wydziału Komunikacji i Transportu oraz dyrektora i kilkunastu pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach.
- 2) W analogicznym czasie starosta cofnął kilka wydanych wcześniej upoważnień, a niektóre upoważnienia wygasły. Wszelkie zmiany w tym zakresie odnotowywano w kolumnie „uwagi” ww. rejestru.

1.3. Funkcjonowanie kontroli wewnętrznej

1.3.1. Wykonywanie kontroli wewnętrznej przez komisję rewizyjną

- 1) Członków działającej obecnie Komisji Rewizyjnej Rady Powiatu wybrano uchwałą Nr II/8/2006 Rady Powiatu z dnia 11 grudnia 2006r. w sprawie wyboru członków Komisji Rewizyjnej.

W skład ww. komisji wchodzi radni: Mieczysław Pruski (przewodniczący), Arkadiusz Ryczek (zastępca przewodniczącego), oraz Zbigniew Mania, Maciej Nawrot i Mariusz Paluch - członkowie.

W kadencji 2002 - 2006 w skład Komisji Rewizyjnej wchodził radni: Mieczysław Pruski (przewodniczący), Andrzej Górniewicz (zastępca przewodniczącego), oraz Józef Januszewski, Jan Gadzała i Tomasz Sołtysiński (do dnia 28.12.2004r.) - członkowie, wybrani uchwałą Nr II/8/2002 Rady Powiatu z dnia 28 listopada 2002r.

W trakcie kadencji, uchwałą Nr XXIII/168/2004 Rady Powiatu z dnia 28 grudnia 2004r., w miejsce radnego Tomasza Sołtysińskiego do komisji powołano radnego Henryka Krajewicza.

- 2) Zadania i kompetencje Komisji Rewizyjnej określono w §§ 36 - 43 Statutu Powiatu Chojnickiego, przyjętego uchwałą Nr IV/29/2003 Rady Powiatu z dnia 3 lutego 2003r.

W myśl tych uregulowań komisja ma m.in. kontrolować Zarządu Powiatu i powiatowe jednostki organizacyjne oraz wykonywać inne zadania kontrolne, zlecone jej przez Radę Powiatu.

Statut stanowi, że z przeprowadzonych kontroli komisja ma sporządzać protokoły. Jest ona też zobowiązana do składania Radzie Powiatu sprawozdań z przeprowadzonych kontroli i swojej działalności, co najmniej 2 razy w roku, a także na każde żądanie Rady.

- 3) W trakcie kontroli sprawdzono, jakie zadania kontrolne Komisja Rewizyjna realizowała w latach 2005 - 2007. Poczynione ustalenia przedstawiono poniżej, odrębnie dla każdego roku.

Rok 2005

- 1) Plan kontroli Komisji Rewizyjnej na 2005 rok przyjęto uchwałą Nr XXIII/172/2004 Rady Powiatu z dnia 28 grudnia 2004r. Z załącznika do tej uchwały wynikało, że komisja miała skontrolować:
  - Zespół Szkół Kształcenia Ponadgimnazjalnego w Chojnicach, przy ul. Dworcowej;
  - wydatki Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach;
  - Zarząd Powiatu, w zakresie wykonania planu dochodów i wydatków budżetu powiatu za rok 2004;
  - stan zabezpieczenia mienia w Ośrodku Wczasowym „JÓSK” w Swornychgaciach;
  - realizację inwestycji pn. „Budowa Zespołu Szkół Specjalnych w Chojnicach”;
  - realizację ustawy Prawo zamówień publicznych w starostwie powiatowym;
  - inwestycje drogowe realizowane przez Powiatowy Zarząd Dróg w Chojnicach;
  - Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Brusach.

- 2) W oparciu o protokoły z kontroli przeprowadzonych w 4 jednostkach organizacyjnych powiatu, tj. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach, Powiatowym Zarządzie Dróg w Chojnicach, Zespole Szkół Kształcenia Ponadgimnazjalnego w Chojnicach oraz w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Brusach ustalono, że w żadnej z nich nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wypracowane przez komisję wnioski pokontrolne, kierowane do Zarządu Powiatu, dotyczyły przede wszystkim: zaplanowania niezbędnych remontów niektórych obiektów, zakupów środków trwałych (np. komputera i oprogramowania do organizacji ruchu na drogach powiatowych), a także wygospodarowania dodatkowych pomieszczeń na cele działalności statutowej jednostek.

- 3) Spełniając wymogi wynikające z § 45 ust. 3 statutu powiatu, Komisja Rewizyjna przedłożyła Radzie półroczne sprawozdania ze swej działalności.
  - W sprawozdaniach komisja przedstawiła wyniki kontroli przeprowadzonych w jednostkach organizacyjnych, a także przedstawiła inne zagadnienia, którymi zajmowała się w trakcie roku. Polegały one na:

- badaniu i ocenie sprawozdania Zarządu Powiatu z wykonania budżetu powiatu za rok 2004,
  - zapoznaniu się z protokołami kontroli przeprowadzonych w jednostkach organizacyjnych powiatu przez specjalistę Wydziału Finansowo-Budżetowego,
  - zapoznaniu się z pismem pokontrolnym Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku, po kontroli przeprowadzonej w starostwie powiatowym w okresie od dnia 15 grudnia 2004r. do dnia 18 marca 2005r.,
  - omawianiu materiałów i projektów uchwał przygotowanych przez Zarząd Powiatu na sesje Rady Powiatu.
- Sprawozdanie obejmujące II półrocze 2005 roku zawierało informację o odstąpieniu przez Komisję Rewizyjną od planowanej kontroli realizacji inwestycji polegającej na budowie Zespołu Szkół Specjalnych w Chojnicach.

Jako powód odstąpienia podano okoliczność, że „szkoła została oddana do użytku”. W tej sytuacji komisja dokonała jedynie analizy przedłożonych jej dokumentów z rozliczenia inwestycji pn. ”Wykonanie nowego obiektu dla Zespołu Szkół Specjalnych w Chojnicach, według stanu na dzień 30 listopada 2005r.”, a także wysłuchała wyjaśnień i informacji pana Jana Gierszewskiego - zastępcy dyrektora Wydziału Edukacji, Kultury, Sportu i Promocji.

Ze sprawozdania wynikało, że Komisja nie stwierdziła żadnych nieprawidłowości przy realizacji zadania.

Rok 2006

- 1) Z przyjętego uchwałą Nr XXXI/239/2005 Rady Powiatu planu kontroli Komisji Rewizyjnej na 2006 rok wynikało, że komisja miała skontrolować:
  - Zespół Szkół Kształcenia Ponadgimnazjalnego Nr 3 w Chojnicach, przy ul. Sukienników;
  - Zarząd Powiatu, w zakresie wykonania planu dochodów i wydatków budżetu powiatu za rok 2005;
  - Zespół Szkół w Chojnicach, przy ul. Nowe Miasto;
  - II Liceum Ogólnokształcące w Chojnicach;
  - Centrum Kształcenia Ustawicznego w Chojnicach.

- 2) Ustalono, że wszystkie zaplanowane kontrole zostały zrealizowane. Komisja nie stwierdziła nieprawidłowości ani uchybień.

Zapisane w protokołach kontroli i wystąpieniach pokontrolnych wnioski do Zarządu Powiatu dotyczyły m.in.: przeprowadzenia niezbędnych remontów obiektów, wygospodarowania dodatkowych pomieszczeń dla szkół, zaplanowania większych środków na zakupy nowych pomocy dydaktycznych, uzupełnienia oznakowania sprzętu przeciwpożarowego, zapewnienia etatu dla pracownika bhp do szkoleń w powiatowych placówkach oświatowych, zatrudnienie radcy prawnego dla wszystkich jednostek oświatowych, a także opracowania kilkuletniego harmonogramu wykonania kompleksowych remontów w szkołach ponadgimnazjalnych powiatu. Komisja wniosowała również o sprawienie, by środki finansowe wypracowane przez szkoły, z tytułu najmu pomieszczeń, w całości wracały do tych jednostek.

- 3) Sprawozdanie z działalności Komisji Rewizyjnej w I półroczu 2006 roku zostało przyjęte uchwałą Nr XXXV/298/2006 Rady Powiatu z dnia 25 sierpnia 2006r. Zawierało ono podsumowania kontroli przeprowadzonych w 3 jednostkach, udokumentowanych protokołami, a także informację o pozytywnej ocenie wykonania przez Zarząd Powiatu budżetu za 2005 rok.

Po analizie rejestru uchwał Rady Miejskiej ustalono, że organ stanowiący powiatu nie podjął w I półroczu 2007 roku uchwały w sprawie przyjęcia sprawozdań z działalności stałych komisji (w tym Komisji Rewizyjnej) w II półroczu 2006 roku.

Niepodjęcie uchwały w ww. sprawie potwierdziła pani Lucyna Zawiszewska - inspektor w Biurze Rady. Według jej przypuszczeń mogło to być spowodowane upływem kadencji Rady oraz wyborem nowego organu stanowiącego i nowych komisji. Dodała jednocześnie, że wszystkie komisje na bieżąco składały Radzie Miejskiej informacje ze swej działalności w okresie pomiędzy sesjami.

Rok 2007

- 1) Plan kontroli Komisji Rewizyjnej na 2007 rok przyjęto uchwałą Nr III/24/2006 Rady Powiatu z dnia 28 grudnia 2006r. Z załącznika do tej uchwały wynikało, że komisja miała skontrolować:
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Chojnicach, przy ul. Kościerskiej;
  - sprzedaż mienia powiatu w 2006 roku;

- Zarząd Powiatu, w zakresie wykonania planu dochodów i wydatków budżetu powiatu za rok 2006;
  - Zespół Szkół Licealnych w Czersku;
  - przychody i wydatki Muzeum Historyczno-Etnograficznego w Chojnicach za 2006 rok;
  - Zespół Szkół Specjalnych w Chojnicach;
  - Zespół Szkół Specjalnych w Czersku;
  - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach.
- 2) W oparciu o przedłożone materiały, obejmujące m.in. protokoły z przeprowadzonych kontroli ustalono, że wszystkie zaplanowane kontrole zostały zrealizowane.
- Z protokołów tych wynikało, że Komisja Rewizyjna nie stwierdziła żadnych nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie.
- Wnioski pokontrolne komisji dotyczyły przede wszystkim: przeprowadzenia niezbędnych remontów obiektów, zakupu nowych środków trwałych (np. pomocy dydaktycznych dla szkół i samochodu dla Muzeum), utworzenia na terenie powiatu wielofunkcyjnej placówki opiekuńczo-wychowawczej, rozpatrzenia możliwości zwiększenia zatrudnienia (w tym zatrudnienia radcy prawnego na potrzeby PCPR) oraz zwiększenia bazy lokalowej w trzech kontrolowanych jednostkach. Komisja powtarzała też wnioski z poprzedniego roku, dotyczące opracowania wieloletniego planu remontów w placówkach oświatowych oraz pozostawiania w jednostkach środków pochodzących z wypracowanych przez te jednostki dochodów.
- 3) Sprawozdanie z działalności Komisji Rewizyjnej w I półroczu 2007 roku zostało przyjęte uchwałą Nr VIII/66/2007 Rady Powiatu z dnia 30 sierpnia 2007r. Przyjęcie sprawozdania komisji za II półrocze 2007 roku nastąpiło uchwałą Nr XIII/106/2008 Rady Powiatu z dnia 14 lutego 2008r. w sprawie przyjęcia sprawozdań z działalności stałych komisji Rady Powiatu Chojnickiego za II półrocze 2007r.

1.3.2. Wykonywanie kontroli przez skarbnika – głównego księgowego budżetu powiatu

- 1) Podstawowe zadania skarbnika powiatu określone są w § 24 Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Chojnicach. Obejmują one

wykonywanie obowiązków wynikających z ustawy o finansach publicznych, a ponadto:

- zapewnienie realizacji polityki finansowej powiatu,
- wykonywanie określonych przepisami prawa obowiązków w zakresie rachunkowości,
- nadzorowanie prac związanych z opracowywaniem i realizacją budżetu powiatu i zapewnienie bieżącej kontroli jego wykonywania,
- zapewnienie sporządzania prawidłowej sprawozdawczości budżetowej,
- kontrasygnowanie czynności prawnych skutkujących powstawaniem finansowych powiatu oraz udzielanie upoważnień innym osobom do dokonywania kontrasygnaty,
- sprawowanie nadzoru nad służbami finansowo-księgowymi starostwa,
- wykonywanie innych zadań zastrzeżonych dla skarbnika ustawami, uchwałami Rady i Zarządu oraz postanowień wynikających z regulaminu organizacyjnego.

2) Zadania kontrolne skarbnika powiatu określone zostały też w:

- instrukcji „Zasady wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań i dokonywania wydatków”, stanowiącej załącznik do zarządzenia Nr 5//2002 Starosty Chojnickiego z dnia 4 lutego 2002r. (ze zmianami z lat 2002 - 2006),
- § 18 „Regulaminu kontroli wewnętrznej w Starostwie Powiatowym w Chojnicach”, wprowadzonego do stosowania zarządzeniem Nr 72/2003 Starosty Chojnickiego z dnia 26 listopada 2003r.

3) Ustalono, że pani Elżbieta Smaglinska – skarbnik powiatu wykonywała czynności kontrolne przewidziane w ww. uregulowaniach. Na dowód wykonania tych czynności składała podpisy na stosownych dokumentach, tj. umowach, wnioskach o zaangażowanie środków budżetowych, protokołach, fakturach, itp.

4) Stwierdzono, że w aktach osobowych pani Elżbiety Smaglinskiej - skarbnik powiatu oraz pani Ewy Haftki - głównej księgowej starostwa powiatowego, znajdowały się pisma Starosty Chojnickiego dotyczące powierzenia im obowiązków i odpowiedzialności, o jakich mowa w przepisach art. 45 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, m.in. w zakresie wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi.

1.3.3. Kontrola środków finansowych z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł

- 1) Wymaganą przepisami art. 15a ustawy z dnia 16 listopada 2000r. o przeciwdziałaniu wprowadzania do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2003r. Nr 153, poz. 1505 ze zm.) instrukcję postępowania w przypadkach podejrzenia wprowadzenia do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł wprowadzono do stosowania uchwałą Nr 19/2005 Zarządu Powiatu z dnia 17 lutego 2005r.
- 2) Zarządzeniem Nr 7/2005 Starosty Chojnickiego z dnia 21 lutego 2005r. do pełnienia funkcji koordynatora oraz zastępcy koordynatora ds. współpracy z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej wyznaczono odpowiednio panią Beatę Sarnowską i panią Ewę Haftkę.
Z ustnych informacji udzielonych przez panią Beatę Sarnowską, aktualnie zatrudnioną na stanowisku audytora wewnętrznego wynikało, że w kontrolowanym okresie nie wystąpiły przypadki podejrzeń o próbach „prania brudnych pieniędzy”, a w związku z tym nie było też potrzeby powiadamiania GIIF.
- 3) W trakcie niniejszej kontroli kompleksowej nie powzięto podejrzeń o próbach „prania brudnych pieniędzy” w kontrolowanej jednostce.

1.3.4. Oświadczenia o stanie majątkowym

- 1) Składanie oświadczeń o stanie majątkowym (zwanym dalej „oświadczeniami majątkowymi”) sprawdzono w oparciu o oświadczenia składane w latach 2005 - 2007r.
Kontroli poddano terminowość i prawidłowość składania oświadczeń według stanu na 31 dzień grudnia 2004, 2005 i 2006 roku, jak też oświadczeń składanych w trakcie roku, np. w dniu powołania czy odwołania ze stanowiska.
- 2) Ustalono, że wszyscy radni Rady Powiatu kadencji 2002 - 2006 złożyli wymagane oświadczenia majątkowe według stanu na 31 dzień grudnia 2004 i 2005 roku, a także oświadczenia wymagane na 2 miesiące przed upływem kadencji Rady.

Wymagane oświadczenia, składane w terminie 30 dni od złożenia ślubowania, a także oświadczenia składane według stanu na dzień 31.12.2006 roku złożyli wszyscy radni kadencji 2006 - 2010. Radni tej kadencji złożyli także oświadczenia i informacje wymagane przepisami art. 25e ust. 1 i 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1592 ze zm.).

O terminowym złożeniu oświadczeń, a także o niestwierdzeniu w nich nieprawidłowości, Rada Powiatu była informowana w ustawowym terminie przez jej przewodniczącego.

- 3) Wymagane przepisami ww. ustawy oświadczenia majątkowe w kontrolowanym okresie składali również: starosta, wicestarosta, etatowy członek zarządu powiatu, skarbnik, kierownicy jednostek organizacyjnych powiatu, osoby zarządzające i członkowie organów zarządzających powiatowymi osobami prawnymi oraz osoby wydające decyzje administracyjne w imieniu starosty.

Ze składanych Radzie Powiatu pisemnych informacji starosty wynikało, że wszystkie wymagane oświadczenia złożono terminowo. Starosta poinformował Radę, że wniósł uwagi do dwóch oświadczeń złożonych według stanu na dzień 31.12.2006r. Do jednego z nich nie dołączono kopii zeznania podatkowego, drugie zostało wypełnione niezgodnie z pouczeniem zawartym na druku oświadczenia.

1.3.5. Procedury wewnętrznej kontroli finansowej

a) Procedury obowiązujące w starostwie powiatowym

- 1) W latach 2005 - 2007 w starostwie powiatowym obowiązywały procedury kontroli wewnętrznej ustalone niżej wymienionymi zarządzeniami starosty:
- Nr 5/2002 z dnia 4 lutego 2002r. w sprawie zasad wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań i zasad dokonywania wydatków;
  - Nr 72/2003 z dnia 26 listopada 2003r. w sprawie wprowadzenia regulaminu kontroli wewnętrznej w Starostwie Powiatowym w Chojnicach;
  - Nr 52/2006 z dnia 28 września 2006r. w sprawie procedury kontroli realizacji projektu „Wzrost atrakcyjności turystycznej wsi Ostrowite poprzez budowę drogi”;
  - Nr 36/2007 z dnia 24 kwietnia 2007r. w sprawie ustalenia procedur kontroli finansowej w Starostwie Powiatowym w Chojnicach.

- 2) Uregulowania wprowadzone dwoma pierwszymi zarządzeniami omówiono w protokole z poprzedniej kompleksowej kontroli powiatu, zakończonej w marcu 2005 roku. W tym miejscu zostaną przedstawione skrótowo uregulowania wynikające z dwóch pozostałych zarządzeń.
  - a) Zarządzeniem Nr 52/2006 Starosty Chojnickiego z dnia 28 września 2006 roku określono procedury kontroli merytorycznej i formalno-rachunkowej przy realizacji zadania „Wzrost atrakcyjności turystycznej wsi Ostrowite poprzez budowę drogi”, realizowanego w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR). W procedurach tych wskazano osoby odpowiedzialne za poszczególne działania oraz określono wymagane dokumenty wynikowe.
  - b) Powołując się na przepisy art. 47 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.) oraz na komunikat nr 13 Ministra Finansów z dnia 30 czerwca 2006r. w sprawie ogłoszenia standardów kontroli w jednostkach sektora finansów publicznych (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 7, poz. 58) Starosta Chojnicki wydał w dniu 24 kwietnia 2007 roku zarządzenie Nr 36/2007 w sprawie ustalenia procedur kontroli finansowej w Starostwie Powiatowym w Chojnicach.
Załączone do zarządzenia „Procedury” określały organizację i funkcjonowanie kontroli finansowej (w tym formy, kryteria i środki kontroli), a także systemy kontroli procesów gromadzenia i wydatkowania środków w starostwie powiatowym oraz procesów związanych z gospodarowaniem mieniem. W ostatniej części „Procedur” określono przeznaczenie wyników kontroli i oceny.

Uregulowania wynikające z ww. przepisów wewnętrznych będą brane pod uwagę podczas sprawdzania zagadnień będących przedmiotem niniejszej kontroli powiatu.

b) Kontrola przestrzegania procedur w jednostkach podległych i nadzorowanych

- 1) Obowiązujące w kontrolowanym okresie przepisy art. 127 ustawy z dnia 26 listopada 1998r. o finansach publicznych, a następnie przepisy art. 187 ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104) nakładały na zarząd jednostki samorządu terytorialnego obowiązek kontrolowania przestrzegania przez podległe i nadzorowane przez siebie jednostki sektora finansów publicznych realizacji procedur

kontroli oraz przeprowadzania wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków. Zgodnie z ww. przepisami w każdym roku kontrolą należało objąć co najmniej 5 % wydatków podległych jednostek organizacyjnych.

- 2) W latach od 2005 roku zasady i tryb przeprowadzania kontroli, o jakich mowa powyżej, reguluje „Instrukcja w sprawie kontroli finansowej jednostek organizacyjnych powiatu”, wprowadzona do stosowania uchwałą Nr 13/2005 Zarządu Powiatu z dnia 1 lutego 2005r. w sprawie wprowadzenia procedury kontroli finansowej w powiatowych jednostkach organizacyjnych.
  - Z ww. instrukcji wynika m.in., że:
    - w każdym roku kontrolą należy objąć co najmniej 5 % wydatków podległych jednostek organizacyjnych (pkt 4 ppkt 3 oraz pkt 32 ppkt 2 lit. „e”);
    - kontrole mają być przeprowadzane w jednostkach i zakładach budżetowych, gospodarstwach pomocniczych, instytucjach kultury, publicznym zakładzie opieki zdrowotnej, a także w środkach specjalnych i funduszach celowych (pkt 3 ppkty 1 - 4);
    - Zarząd Powiatu zatwierdza plany kontroli, opracowane na okresy półroczne przez kontrolera, w uzgodnieniu ze skarbnikiem powiatu (pkt 32 ppkty 1 i 3);
    - na kontrolerze spoczywa obowiązek składania półrocznych sprawozdań z działalności kontrolnej, w terminach do 31 lipca i 31 stycznia (pkt 33 ppkt 2).
  - Stwierdzono, że pkt 3 ppkt 2 ww. instrukcji wymaga poprawienia - powiatowe fundusze celowe nie są jednostkami organizacyjnymi, jednostkami takimi nie były też funkcjonujące do końca 2004 roku środki specjalne jednostek budżetowych.
- 3) W latach 2005 - 2007 kontrole w podległych Zarządowi Powiatu jednostkach przeprowadzał pan Marian Rutkowski, zatrudniony w starostwie powiatowym na stanowisku głównego specjalisty ds. kontroli. Ustalenia w zakresie planowanych oraz zrealizowanych kontroli przedstawiono poniżej, odrębnie dla każdego roku.

Rok 2005

- 1) Plan (harmonogram) kontroli w jednostkach organizacyjnych powiatu ustalony został uchwałami Zarządu Powiatu: Nr 552/2004 z dnia 20 grudnia 2004r. (na I półrocze 2005r.) oraz Nr 87/2005 z dnia 29 czerwca 2005r. - plan na II półrocze 2005r.

Z załączników do ww. uchwał wynikało, że zaplanowano łącznie 25 kontroli w 24 jednostkach. Kontrole zamierzano przeprowadzić w 21 z 23 jednostek organizacyjnych powiatu, wymienionych w „Wykazie jednostek organizacyjnych powiatu”, a także w starostwie powiatowym, Powiatowym Inspektoracie Nadzoru Budowlanego w Chojnicach oraz w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Chojnicach.

Nie planowano kontroli w Szpitalu Specjalistycznym im. J.K. Łukowicza w Chojnicach oraz w Placówce Rodzinnej „Świat Dzieciom” w Chojnicach (jednostki te występowały w „Wykazie jednostek organizacyjnych...”), natomiast w Domu Pomocy Społecznej w Chojnicach zamierzano przeprowadzić dwie kontrole - jedna z nich dotyczyć miała współpracy DPS z organizacjami pozarządowymi.

- 2) W oparciu o sporządzone protokoły z kontroli ustalono, że wszystkie zaplanowane kontrole zostały przeprowadzone. Protokoły zawierały informacje o sprawdzaniu przestrzegania wewnętrznych procedur kontroli oraz przeprowadzania wstępnej oceny zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków.
- 3) Z protokołów kontroli oraz z wystosowanych do 23 jednostek pism pokontrolnych wynikało, że stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły m.in.: niewłaściwych uregulowań wewnętrznych lub ich braku, braku planu wydatków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lub nieprawidłowego gospodarowania tymi środkami, niewłaściwych księgowości, braku lub niewłaściwych opisów faktur, błędnej numeracji dowodów księgowych, nieobjęcia druków legitymacji szkolnych szczegółową ewidencją.

Rok 2006

- 1) Harmonogram kontroli na I półrocze 2006 roku ustalono uchwałą Nr 178/2005 Zarządu Powiatu z dnia 7 grudnia 2005r., plan kontroli na II półrocze tego roku przyjęto uchwałą Nr 84/2006 tego organu z dnia 27 czerwca 2006r.

- Z harmonogramów tych wynikało, że 28 kontrolami zamierzano objąć:
    - 19 z 23 jednostek organizacyjnych powiatu, wymienionych w „Wykazie jednostek organizacyjnych Powiatu Chojnickiego” (bez Szpitala Specjalistycznego w Chojnicach, Placówki Rodzinnej „Świat Dzieciom” w Chojnicach, Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach oraz Zespołu Szkół Licealnych w Czersku);
    - Starostwo Powiatowe w Chojnicach;
    - Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Chojnicach;a także:
    - a/ Chojnicką Szkołę Realną w Chojnicach;
    - b/ Czerską Szkołę Realną w Malachinie;
    - c/ Bałtyckie Centrum Kształcenia w Chojnicach;
    - d/ Elitarną Szkołę Służb Ochrony i Biznesu „COBRA” w Chojnicach;
    - e/ Katolickie Liceum Ogólnokształcące w Chojnicach;
    - f/ Studium Policealne „NORD-POL” w Chojnicach;
    - g/ Szkołę Biznesu Bydgoskiego Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Chojnicach.

  - W toku kontroli ustalono, że wymienione powyżej szkoły (punkty „a” do „g”) są szkołami niepublicznymi i nie są zaliczane do jednostek sektora finansów publicznych. W związku z powyższym brak było podstaw do włączenia ich do planu kontroli realizowanych w oparciu o przepisy art. 187 ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104).
- 2) Wszystkie zaplanowane kontrole zostały przeprowadzone. Z protokołów kontroli przeprowadzonych w jednostkach organizacyjnych podległych Zarządowi Powiatu wynikało, że sprawdzano przestrzeganie procedur kontroli oraz przeprowadzania wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków. Kontrolując szkoły niepubliczne sprawdzano rozliczenia ilości słuchaczy oraz rozliczenia dotacji otrzymanych z budżetu powiatu.
  - 3) Kontrole w jednostkach organizacyjnych powiatu wykazały występowanie nieprawidłowości i uchybień polegających na braku lub niewłaściwych uregulowaniach wewnętrznych, niekompletności dokumentów, niewłaściwych opisach dowodów, nieprawidłowych księgowaniach, itp.

Podczas kontroli przeprowadzonych w szkołach niepublicznych nie wniesiono uwag do składanych przez nie rozliczeń dotacji i ilości słuchaczy.

Rok 2007

- 1) Z harmonogramów kontroli na I oraz na II półroczu 2007 roku, ustalonych uchwałami Zarządu Powiatu Nr 9/2006 z dnia 12 grudnia 2006r. oraz Nr 97/2007 z dnia 21 czerwca 2007r. wynikało, że w roku tym zamierzano przeprowadzić 25 kontroli, w tym:
  - w 19-stu z 23 jednostek organizacyjnych powiatu, wymienionych w prowadzonym przez Zarząd Powiatu „Wykazie jednostek organizacyjnych Powiatu Chojnickiego” (w planie pominięto Szpital Specjalistyczny w Chojnicach, Zespół Szkół Specjalnych w Chojnicach, Zespół Szkół Kształcenia Ponadgimnazjalnego w Chojnicach oraz Placówkę Rodzinną „Świat Dzieciom” w Chojnicach”);
  - w Starostwie Powiatowym w Chojnicach;
  - w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Chojnicach;
  - w 4 szkołach niepublicznych, tj. w Chojnickiej Szkole Realnej w Chojnicach, Czerskiej Szkole Realnej w Malachinie, Studium Policealnym „NORD-POL” w Chojnicach oraz w Szkole Biznesu Bydgoskiego Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Chojnicach.

Stwierdzono brak podstaw do objęcia szkół niepublicznych (jednostek spoza sektora finansów publicznych) ww. planem kontroli, ustalonym na podstawie uchwały Nr 13/2005 Zarządu Powiatu z dnia 1 lutego 2005r. w sprawie wprowadzenia procedury kontroli finansowej w powiatowych jednostkach organizacyjnych. Przepisy art. 187 ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104), stanowiące aktualnie podstawę do przeprowadzania kontroli przestrzegania procedur kontroli oraz przeprowadzania wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków dotyczą jednostek podległych zarządowi jednostki samorządu terytorialnego, zaliczanych do sektora finansów publicznych.

- 2) W oparciu o protokoły kontroli ustalono, że wszystkie zaplanowane kontrole zostały zrealizowane.
Kontrole przeprowadzone w jednostkach organizacyjnych powiatu wykazały występowanie nieprawidłowości i uchybień podobnych do tych, jakie stwierdzono podczas kontroli przeprowadzonych w 2005 i 2006 roku.

Przedstawione w tej części niniejszego protokołu ustalenia wskazują, że w latach 2005-2007 nie objęto kontrolą niektórych jednostek podległych Zarządowi Powiatu.

Wymóg przeprowadzenia kontroli w każdym roku w każdej jednostce wynika z uregulowań zawartych w „Instrukcji w sprawie kontroli finansowej jednostek organizacyjnych powiatu” (pkt 32 ppkt 2 lit. „e”), wprowadzonej do stosowania uchwałą Nr 13/2005 Zarządu Powiatu z dnia 1 lutego 2005r. w sprawie wprowadzenia procedury kontroli finansowej w powiatowych jednostkach organizacyjnych.

1.3.6. Audyt wewnętrzny

- 1) Kontrolowana jednostka jest obowiązana prowadzić audyt wewnętrzny, gdyż kwoty przychodów i wydatków dokonywanych przez nią w ciągu roku kalendarzowego przekraczają kwotę 40.000 tys. złotych, określoną w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 24 czerwca 2006r. w sprawie kwot, których przekroczenie powoduje obowiązek prowadzenia audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 112, poz. 763).

Ustalono, że kontrolowana jednostka zatrudnia audytora wewnętrznego od dnia 1 września 2006 roku. Stanowisko to zajmuje pani Beata Sarnowska.

- 2) Zasady oraz sposób funkcjonowania audytu wewnętrznego w starostwie powiatowym oraz jednostkach organizacyjnych powiatu określa „Regulamin audytu wewnętrznego”, wprowadzony do stosowania zarządzeniem Nr 66/2006 Starosty Chojnickiego z dnia 8 listopada 2006r.

- 3) Ustalono, że od zatrudnienia audytora do końca 2006 roku zrealizował on jedno zadanie audytowe pn. „Funkcjonowanie Wydziału Edukacji, Kultury, Sportu i Zdrowia”.

Uwagi i wnioski audytora wewnętrznego oraz zalecenia w sprawie usunięcia stwierdzonych uchybień lub wprowadzenia usprawnień (17 pozycji) zawarto w „Sprawozdaniu z przeprowadzenia audytu” z dnia 19.01.2007r.

Dokument „Sprawozdanie z wykonania planu audytu wewnętrznego za rok 2006” przedłożono staroście z zachowaniem terminu określonego w regulaminie audytu wewnętrznego.

- 4) Opracowany w październiku 2006 roku „Plan audytu wewnętrznego Powiatu Chojnickiego na rok 2007” zakładał realizację 6-ciu zadań audytowych:
- 1/ Obsługa interesantów w zakresie spraw transportowych, dopuszczania pojazdów do ruchu i rejestracji pojazdów;
  - 2/ Koordynacja postępowań o udzielenie zamówień publicznych i sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów w zakresie zamówień publicznych;
  - 3/ Sprzedaż mienia;
  - 4/ Realizacja programów współfinansowanych z poakcesyjnych środków Unii Europejskiej oraz ich rozliczanie;
  - 5/ Ochrona informacji niejawnych;
  - 6/ Zabezpieczenie danych w systemach informatycznych.
- Ustalono, że wszystkie planowane zadania zostały zrealizowane, a wyniki działań audytowych przedstawiono w odrębnych sprawozdaniach z przeprowadzenia audytu.
  - Sprawozdanie końcowe (roczne) zostało sporządzone w terminie określonym w regulaminie audytu wewnętrznego. Z jego treścią Zarząd Powiatu zapoznał się na posiedzeniu odbytym w dniu 27.03.2008r.

1.4. Prowadzone kontrole zewnętrzne

- 1) Ostatnią kontrolę gospodarki finansowej w starostwie powiatowym Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku przeprowadziła w okresie od dnia 15 grudnia 2004 roku do dnia 18 marca 2005 roku. Ustalenia kontroli zawarto w protokole podpisanym w ostatnim dniu kontroli.
- 2) Wystąpienie pokontrolne Izby (pismo Nr WK.0804/K/3055/05 z dnia 9 maja 2004r.) wpłynęło do starostwa powiatowego w dniu 12.05.2005r.
- 3) O sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych poinformowano Regionalną Izbę Obrachunkową w Gdańsku pismem Nr FN 0914/1/2005 z dnia 6.06.2005r.
Na sposób wyeliminowania nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie poprzedniej kontroli, a także na wykonanie zaleceń pokontrolnych, zostanie zwrócona uwaga w trakcie obecnej kontroli.

- 4) Z zapisów w „Księżce kontroli” wynika, że w okresie pomiędzy poprzednią a obecną kontrolą kompleksową w starostwie powiatowym przeprowadzono 13 kontroli zewnętrznych w zakresie gospodarki finansowej lub związanych z realizacją określonych zadań finansowanych środkami publicznymi. Instytucje kontrolne, tematykę kontroli oraz okresy ich przeprowadzenia, zestawiono w tabeli poniżej.

Instytucja kontrolna	Kontrola w okresie	Tematyka kontroli
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
ROK 2005		
Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku	8.02., 16.06., 21.12.	„Działanie 2.2. ZPORR - stypendia dla studentów”
Urząd Kontroli Skarbowej w Gdańsku	26.04. - 24.10.	Prawidłowość gospodarowania środkami publicznymi na realizację inwestycji wieloletnich w służbie zdrowia w latach 2000 - 2003.
ROK 2006		
Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku	18.01.	„ZPORR 2.2.- stypendia dla studentów”
Urząd Kontroli Skarbowej w Gdańsku	11.04. - 27.04.	Celowość i zgodność z prawem gospodarowania środkami publicznymi w ramach ZPORR w zakresie projektu „Program Stypendialny dla Studentów”
Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku	19.09. - 20.09. 29.11. - 30.11.	Realizacja projektu w ramach umowy Nr Z/2.22/II/2.1/WUP/16/U/1/01/05 o dofinansowanie programu podniesienia kwalifikacji osób pracujących w instytucjach publicznych i prywatnych w powiecie chojnickim
Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku	19.12. - 20.12.	Realizacja projektu Z/2.22/II/2.2/12/05 - program stypendialny dla studentów za lata 2005 - 2006
ROK 2007		
Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku	11.04.	Prawidłowość wykorzystania środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach ZPORR - projekt Z.2.22/III/3.1/385/05 „Wzrost konkurencyjności turystycznej wsi Ostrowite poprzez budowę drogi
Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku	12.07. - 13.07.	Realizacja projektu ZPORR Nr Z/2.22/II/22/11/05 - program stypendialny dla uczniów za lata 2005-2006
Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku	18.09. - 19.09.	Realizacja projektu ZPORR Nr Z/2.22/II/2.1./17/03/05 - kontynuacja programu podniesienia kwalifikacji osób pracujących w instytucjach publicznych i prywatnych w powiecie chojnickim
Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku	16.10. - 26.10.	Realizacja dochodów Skarbu Państwa z tytułu gospodarki nieruchomościami w 2006r.

II. GOSPODARKA PIENIĘŻNA I ROZRACHUNKI

Przestrzeganie przepisów prawnych i uregulowań wewnętrznych dotyczących gospodarki pieniężnej i rozrachunków sprawdzono za rok 2006, za wyjątkiem tematyki związanej z zaciąganiem kredytów i pożyczek oraz udzielaniem poręczeń, a także z inwentaryzacją należności i zobowiązań – te zagadnienia sprawdzono za cały okres objęty niniejszą kontrolą kompleksową, tj. za lata 2005 - 2007.

2.1. Gospodarka środkami pieniężnymi

2.1.1. Gospodarka kasowa

2.1.1.1. Gospodarka kasowa – sprawy organizacyjne

- 1) W 2006 roku obowiązywała (obowiązuje nadal) „Instrukcja dotycząca gospodarki kasowej w Starostwie Powiatowym w Chojnicach”, wprowadzona do stosowania zarządzeniem Nr 6b Starosty Chojnickiego z dnia 21 stycznia 1999r.
Ww. instrukcja była analizowana w trakcie poprzedniej kompleksowej kontroli powiatu, zakończonej w dniu 18 marca 2005r. Wniesione przez kontrolujących uwagi do uregulowań dotyczących transportu wartości pieniężnych zostały uwzględnione już w trakcie kontroli – stosownych zmian w instrukcji dokonano zarządzeniem Nr 12/2005 Starosty Chojnickiego z dnia 7 marca 2005r.
- 2) Ustalono, że w dniu 9.05.2007 roku starosta wydał zarządzenie Nr 40/2007 w sprawie zmiany zarządzenia nr 6b z dnia 21 stycznia 1999r. w sprawie prowadzenia gospodarki kasowej w Starostwie Powiatowym w Chojnicach. Wprowadzone zmiany miały związek z utworzeniem dodatkowego punktu kasowego w innym budynku starostwa, zajmowanym przez Wydział Geodezji i Nieruchomości. Punkt uruchomiono do sprawniejszego przyjmowania wpłat z tytułu opłat stanowiących przychody Powiatowego Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym.
- 3) Obowiązujące aktualnie zapasy gotówki w kasach starostwa określono zarządzeniem Nr 42/2007 Starosty Chojnickiego z dnia 9 maja 2007r.

2.1.1.2. Funkcjonowanie kasy i dokumentowanie operacji kasowych

- 1) W dniu 18.04.2008r oku przeprowadzono kontrolę obu kas starostwa powiatowego, celem sprawdzenia zgodności rzeczywistych stanów gotówki w kasach ze stanami ewidencyjnymi. Protokoły z kontroli kas stanowią załączniki nr 3 i 4 do niniejszego protokołu kontroli.
Przeprowadzone kontrole nie wykazały niedoboru ani nadwyżki gotówki w kasach.
- 2) Ustalono, że kasjerką w podstawowej kasie starostwa jest pani Magdalena Piechowska – podinspektor, zatrudniona od dnia 1.08.2006 roku. Osoba ta złożyła oświadczenie dot. przyjęcia materialnej odpowiedzialności za powierzone jej pieniądze i inne wartości.
- 3) W podstawowej kasie starostwa prowadzonych jest kilkanaście (13) raportów kasowych.
Osobne raporty prowadzi się dla: dochodów starostwa, wydatków starostwa, opłaty skarbowej, opłaty ewidencyjnej, wydatków geodezyjnych, programu stypendialnego, „Skarbu Państwa”, „refundacji wydatków”, sum depozytowych, Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Powiatowego Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym, Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych pracowników starostwa oraz dla Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych emerytowanych nauczycieli.
Raporty prowadzi się z wykorzystaniem techniki komputerowej, najczęściej za okresy tygodniowe. Ustalono, że w niektórych raportach, prowadzonych np. dla ZFŚS emerytowanych nauczycieli oraz dla Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, od początku roku nie odnotowano żadnej wpłaty ani wypłaty gotówki.
- 4) Obroty gotówkowe realizowane w punkcie kasowym zlokalizowanym w budynku „geodezji” ujmuje się w jednym raporcie, sporządzanym za okresy jednodniowe.
Ewidencja opłat Powiatowego Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym prowadzona jest przy użyciu komputerowego systemu przetwarzania danych „EWID 2000”, wprowadzonego do stosowania zarządzeniem Nr 41/2007 Starosty Chojnickiego z dnia 9 maja 2007r. w sprawie stosowania dokumentacji przetwarzania danych przy użyciu komputera.

- 5) Kontrolę przestrzegania obowiązujących uregulowań w zakresie gospodarki kasowej, w szczególności dotyczących wypłat gotówkowych, kwitowania odbioru gotówki oraz odprowadzania na rachunek bankowy gotówki przyjętej do kasy przeprowadzono w oparciu o losowo wybrane raporty kasowe, prowadzone dla wydatków starostwa powiatowego:
- nr 13, sporządzony za okres od 26 – 30.03.2007r.,
  - nr 21, sporządzony za okres od 21 – 25.05.2007r.,
  - nr 30, sporządzony za okres od 23 – 27.07.2007r.,
- oraz załączone do nich dowody kasowe.

W wyniku kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono. Operacje kasowe ujmowano w raportach w dniach ich wystąpienia. Wypłat dokonywano w oparciu o dowody prawidłowo zatwierdzone do wypłaty.

2.1.1.3. Inwentaryzacja środków pieniężnych w kasie

- 1) Obowiązująca w kontrolowanym okresie instrukcja inwentaryzacyjna nakładała obowiązek inwentaryzowania środków pieniężnych w kasie na ostatni dzień każdego roku obrotowego.
- 2) W oparciu o arkusze spisu z natury z inwentaryzacji kasy starostwa w ostatnich dniach roboczych 2005, 2006 i 2007 roku ustalono, że we wszystkich przypadkach powołane przez starostę zespoły spisowe ustaliły zerowy stan gotówki w kasie.

2.1.2. Obsługa bankowa

2.1.2.1. Obsługa bankowa starostwa i powiatowych jednostek organizacyjnych

- 1) W 2006 roku bankowa obsługa budżetu powiatu prowadzona była:
  - do dnia 9.10.2006r. - przez bank Polska Kasa Opieki SA I Oddział w Człuchowie, wybrany uchwałą Nr IX/62/2003 Rady Powiatu z dnia 19 września 2003r.,
  - od dnia 10.10.2006r. - przez Bank Spółdzielczy w Więcborku z siedzibą w Sępólnie Krajeńskim, Filia w Chojnicach.
- 2) Podstawowe ustalenia określone w umowie Nr 1/2003 z dnia 2.10.2003 roku, zawartej z bankiem PKO S.A. O/Człuchów, przedstawiono w protokole z poprzedniej kontroli powiatu, zakończonej w marcu 2005r. Uwag do umowy nie wniesiono.

- 3) Z aktualnie obowiązującej „Umowy o prowadzenie rachunku bankowego” (bez numeru) zawartej z BS w Więcborku w dniu 3.10.2006 roku wynika m.in., że:
- bank przyjął do realizacji prowadzenie obsługi bankowej budżetu powiatu i jego 24 jednostek organizacyjnych (wszystkie jednostki i ich rachunki podstawowe wymieniono w umowie, a rachunki pomocnicze - w załącznikach do umowy),
  - środki pieniężne zgromadzone na rachunkach powiatu są oprocentowane według zmiennej stopy procentowej w wysokości 0,90 stopy redyskonta weksli NBP,
  - odsetki bankowe od ww. środków pieniężnych są naliczane na koniec każdego miesiąca,
  - za otwarcie i prowadzenie rachunków, za przelewy oraz gotówkowe wpłaty i wypłaty środków, za instalację oraz eksploatację systemu „Home banking”, a także za wydawanie opinii i zaświadczeń bank nie pobiera żadnych opłat,
  - bank zobowiązał się do udzielania kredytów w rachunku bieżącym do wysokości 2.000.000 (z obowiązkiem spłaty na koniec każdego roku) bez marży banku,
  - umowa została zawarta na czas oznaczony, od dnia 10.10.2006r. do dnia 09.10.2011r.

2.1.2.2. Operacje bankowe

W wyniku weryfikacyjnego sprawdzenia zgodności zapisów na koncie 133 – „Rachunek bieżący budżetu” z wyciągami bankowymi nie stwierdzono żadnych różnic. Salda konta w ewidencji prowadzonej w starostwie były zgodne ze stanami środków na rachunkach, wynikającymi z otrzymanych wyciągów.

2.1.2.3. Inwentaryzacja środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych

- 1) Ustalono, że w styczniu 2007 roku kontrolowana jednostka otrzymała, z banków prowadzących jej rachunki bankowe, powiadomienia o stanie środków na tych rachunkach na dzień 31.12.2006r.

Zgodność tych sald z ewidencją prowadzoną w starostwie powiatowym została potwierdzona na specjalnych drukach potwierdzeń, załączonych do powiadomień.

- 2) W trakcie kontroli porównano stany środków wykazane przez banki na koniec 2006 roku z saldami kont wykorzystywanych w starostwie do ewidencji środków pieniężnych w bankach.

Z ewidencji księgowej wynikały następujące stany środków pieniężnych (w złotych):

Oznaczenie i nazwa konta syntetycznego	Stan na dzień 31.12.2006r.
<i>1</i>	<i>2</i>
BUDŻET POWIATU	
133 - „Rachunek budżetu”	5.265.166,66
137 - „Rachunki środków funduszy pomocowych”	227,93
138 - „Rachunki środków na prefinansowanie”	0
STAROSTWO POWIATOWE	
130 - „Rachunek bieżący jednostki”	20,50
132 - „Rachunki dochodów własnych jednostek budżetowych”	0
135 - „Rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia”	300.226,82
139 - „Inne rachunki bankowe”	172.771,17
SKARB PAŃSTWA	
130 - „Rachunek bieżący jednostki”	0

a) Budżet powiatu

Konto 133

Na końcowe saldo konta (5.265.166,66 zł) składały się środki finansowe zgromadzone na 5 rachunkach bankowych:

- podstawowym	-	4.343.333,09 zł,
- środków niewygasających	-	921.464,10 zł,
- finansowania programu pomocowego - stypendia dla uczniów	-	223,93 zł,
- finansowania programu pomocowego, związanego z podnoszeniem kwalifikacji osób pracujących w instytucjach publicznych i prywatnych	-	114,38 zł,
- finansowania programu pomocowego - stypendia dla studentów	-	31,16 zł,
	<hr/>	
Razem:	-	5.265.166,66 zł.

Konto 137.

Występujące na dzień 31.12.2006 roku saldo konta (227,93 zł) tworzyły niewykorzystane środki funduszu pomocowego (środki unijne) przeznaczone na finansowanie programu stypendialnego dla uczniów.

b) Starostwo powiatowe*Konto 130*

Saldo konta w wysokości 20,50 zł tworzyły środki pozostawione na rachunku w banku Polska Kasa Opieki SA Oddział w Człuchowie, tj. banku obsługującym powiat do dnia 9.10.2006r. Była to pozostałość ze środków przeznaczonych na finansowanie kosztów utrzymania kilku rachunków bankowych do końca 2006 roku.

Pani Ewa Haftka – główna księgowa starostwa wyjaśniła, że utrzymanie kilku rachunków w poprzednim banku miało umożliwić sprawniejsze przyjmowanie wpłat dokonywanych przez dłużników starostwa na numery kont podane np. we wcześniej wydanych decyzjach.

W 2007 roku pozostałość środków przelano na rachunek w Banku Spółdzielczym w Więcborku.

Konto 135

Na końcowe saldo konta (300.226,82 zł) składały się środki:

- Powiatowego Funduszu Gospodarowania
Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym - 182.684,02 zł,
- Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej - 104.834,70 zł,
- Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych - 1.837,94 zł,
- ZFŚS nauczycieli emerytowanych - 10.870,16 zł.

Konto 139

Występujące na koniec 2006 roku saldo konta w wysokości 172.771,17 zł tworzyły środki finansowe zgromadzone na 4 rachunkach bankowych.

Na dwóch z nich znajdowały się zabezpieczenia należytego wykonania umów o zamówienia publiczne, związane z budową obiektów Zespołu Szkół Specjalnych w Chojnicach (78.000,29 zł) oraz szpitala w Chojnicach (27.365,45 zł), na trzecim – pozostałe zabezpieczenia i wadia (67.394,48 zł), a na czwartym rachunku – odsetki bankowe od środków otrzymanych

z PFRON na program „Osoby niepełnosprawne w służbie cywilnej” - 10,95 zł.

- 3) Salda wszystkich wymienionych powyżej kont rachunkowych były zgodne ze stanami środków na rachunkach bankowych, dla których te konta prowadzono.

Wymienione powyżej środki na finansowanie programu stypendialnego dla uczniów, składające się na końcowe salda kont 133 i 137 (odpowiednio udział własny powiatu i część unijna) gromadzone były na jednym rachunku bankowym.

Z kolei środki na jednym koncie analitycznym 135-100 ewidencjonowano środki zakładowego funduszu świadczeń socjalnych pracowników starostwa oraz emerytowanych nauczycieli, gromadzone w banku na dwóch odrębnych rachunkach.

2.2. Gospodarka drukami ścisłego zarachowania

2.2.1. Opracowanie instrukcji gospodarki drukami ewidencjonowanymi

Obowiązującą aktualnie „Instrukcję dotyczącą ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania”, wprowadzoną do stosowania zarządzeniem Nr 6c/99 Starosty Chojnickiego z dnia 21 stycznia 1999r. skontrolowano w 2005 roku, w trakcie poprzedniej kompleksowej kontroli powiatu. Do zawartych w niej uregulowań uwag nie wniesiono.

2.2.2. Sposób gospodarowania drukami ewidencjonowanymi

- 1) W starostwie powiatowym przyjmowaniem, wydawaniem oraz ewidencją druków ścisłego zarachowania zajmuje się pani Magdalena Piechowska – podinspektor, będąca kasjerką w podstawowej kasie starostwa.
W ustalonym w dniu 1.08.2006 roku i obowiązującym nadal „Zakresie czynności, uprawnień i odpowiedzialności” zapisano ogólnie, że do zadań wyżej wymienionej osoby należy „prowadzenie ewidencji druków ścisłego zarachowania”.
- 2) W założonej w dniu 4.01.1999 roku „Księdze druków ścisłego zarachowania” ewidencjonuje się kwitariusze przychodowe, czeki gotówkowe oraz arkusze spisu z natury. Obejmowanie ewidencją tego rodzaju druków nakazuje obowiązująca w jednostce instrukcja kasowa.

- Stwierdzono, że prowadzona w kasie jednostki ewidencja obrotu czekami gotówkowymi polega na zapisaniu w „Księdze druków” wpływu czeków (wpisuje się ilość czeków oraz dane osoby, która te чеki przywiozła z banku), a następnie rozchodu wszystkich czeków – odbiór czeków kwituje kasjerka.

Wyżej opisany sposób ewidencjonowania przychodów i rozchodów czeków zaczęto stosować po zakończonej w marcu 2005 roku poprzedniej kompleksowej kontroli powiatu. Wtedy to kontrolujący stwierdzili nieobejmowanie czeków ewidencją – w latach 2003 - 2004 dokonano tylko jednego zapisu w ewidencji czeków, dokumentującego przychód i jednoczesny rozchód 50 sztuk czeków.

- W dniu 18.04.2008 roku, tj. w dniu kontroli kasy starostwa powiatowego ustalono, że w kasie starostwa znajdowało się 11 czystych blankietów czeków gotówkowych. Były to чеki „w użytkowaniu kasjerki” – ewidencja wykazywała w tym czasie zerowy stan tego rodzaju druków ścisłego zarachowania.

2.2.3. Inwentaryzacja druków ewidencjonowanych

- 1) Ustalono, że na koniec każdego roku objętego niniejszą kontrolą dokonywano inwentaryzacji druków ścisłego zarachowania, znajdujących się w kasie jednostki.

Komisja inwentaryzacyjna (zespół spisujący) spisywała druki na arkuszach spisu z natury, wyszczególniając ich ilość, a w przypadku czeków gotówkowych i kwitariuszy przychodowych – także początkowe i końcowe numery niewykorzystanych druków.

- 2) Przeprowadzone inwentaryzacje nie wykazały niedoboru, ani też nadwyżki, druków objętych ścisłą ewidencją.

2.3. Rozrachunki i roszczenia

2.3.1. Rodzaje rozrachunków

- 1) W 2006 roku w ewidencji księgowej kontrolowanej jednostki prowadzono niżej wymienione konta rozrachunkowe:
  - budżet powiatu   - 222, 223, 224, 225, 227, 228, 240 i 250;
  - starostwo powiatowe   - 201, 202, 221, 222, 224, 225, 226, 228, 229, 231, 234, 240 i 290;

- Skarb Państwa - 220, 225, 226, 240 i 290.

- 2) Obowiązujący w 2006 roku w starostwie powiatowym zakładowy plan kont dla większości kont rozrachunkowych przewidywał funkcje (przeznaczenie) zgodne z określonymi w załącznikach do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020).
- Stwierdzono, że określone w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia konto 201 („Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”) w kontrolowanej jednostce nosiło nazwę „Rozrachunki z odbiorcami”. Zakładowy plan kont stanowił, że do rozrachunków z tytułu dostaw należało wykorzystywać konto 202 – „Rozrachunki z dostawcami”.
  - Zgodnie z ustalonym zakładowym planem kont, do ewidencji dochodów Skarbu Państwa, związanych z realizacją zadań zleconych (np. z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste, opłat melioracyjnych, itp.) służyć miało konto 220 – „Należności z tytułu dochodów należnych budżetowi państwa”, korespondujące m.in. z kontem 130, prowadzonym dla wyodrębnionego rachunku dochodów Skarbu Państwa.

2.3.2. Prawdliwość funkcjonowania kont rozrachunkowych

- 1) W wyniku analizy obrotów na kontach rozrachunkowych nie stwierdzono przypadków wykorzystywania kont niezgodnie z ich przeznaczeniem, określonym w zakładowym planie kont.
- 2) Do wszystkich kont prowadzono szeroko rozbudowaną ewidencję analityczną, umożliwiającą bezproblemową identyfikację wierzycieli oraz dłużników, a także prawidłowe ustalenie stanu należności i zobowiązań z poszczególnych tytułów.

2.3.3. Terminowość regulowania zobowiązań

Kontrolę terminowości regulowania w 2006 roku zobowiązań jednostki sprawdzono w oparciu o zobowiązania wobec:

- urzędów skarbowych – z tytułu zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych;

- zakładu ubezpieczeń społecznych – z tytułu składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych i Fundusz Pracy;
- Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – z tytułu składek na Fundusz.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli regulowania tych zobowiązań przedstawiono poniżej.

2.3.3.1. Odprowadzanie podatku dochodowego od osób fizycznych

Po analizie obrotów na koncie 225 – „Rozrachunki z budżetami” ustalono, że pobierane w 2006 roku zaliczki na podatek dochodowy od wynagrodzeń osobowych i bezosobowych, świadczeń socjalnych, wynagrodzeń z tytułu umów zleceń i o dzieło oraz stypendiów i zasiłków dla studentów, wypłacanych w rozdziałach: 75020, 75045, 75075, 75109, 80195 oraz 80309 odprowadzано z zachowaniem terminu określonego przepisami art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000r. Nr 14, poz. 176 ze zm.).

2.3.3.2. Odprowadzanie składek na FUS i FP

Kontrolę terminowości odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz na Fundusz Pracy sprawdzono analizując obroty na koncie 229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”.

W wyniku kontroli stwierdzono, że składki naliczone w rozdziałach 75020, 75045, 75109 oraz 80195 przekazywano na rachunek ZUS z zachowaniem terminu określonego przepisami art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887).

2.3.3.3. Odprowadzanie składek na PFRON

Ustalono, że deklarowane przez starostwo powiatowe składki na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych odprowadzано w terminie określonym w art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 127, poz. 776 ze zm.).

2.3.4. Prawidłowość naliczania odsetek za zwłokę z tytułu nieterminowego regulowania należności

- 1) Prawidłowość naliczania odsetek za zwłokę z tytułu nieterminowego regulowania należności sprawdzono na przykładzie próby obejmującej noty odsetkowe Nr 58/2006 i 58a/2006 z dnia 3.11.2006 roku oraz nr 71/2006 z dnia 31.12.2006r.

Ww. notami naliczono odsetki od nieterminowej zapłaty raty za nabyte od powiatu nieruchomości oraz odsetki za zwłokę w zapłacie faktury.

- 2) W oparciu o tę próbę ustalono, że odsetki na sumę 195,58 zł wyliczono prawidłowo.

Pani Danuta Spitzka – podinspektor w Wydziale Finansowo-Budżetowym (osoba ta zajmuje się w starostwie ewidencją dochodów) nalicza odsetki według ogólnie stosowanego wzoru, a do sprawdzenia wyliczeń wykorzystuje kalkulator odsetkowy, dostępny na internetowych portalach finansowych.

2.3.5. Przestrzeganie uprawnień do zaciągania zobowiązań obciążających budżet jednostki samorządu terytorialnego

- 1) W uchwale Nr XXXI/237/2005 z dnia 28 grudnia 2005r. w sprawie uchwalenia budżetu Powiatu Chojnickiego na 2006 rok Rada Powiatu zawarła upoważnienia dla Zarządu Powiatu, m.in. do:
  - zaciągania kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w trakcie roku budżetowego niedoboru budżetu do wysokości 2.000.000 zł;
  - zaciągania zobowiązań do wysokości 2.000.000 zł z tytułu umów, których realizacja w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania powiatu i termin zapłaty upływa w roku następnym;
  - zaciągania zobowiązań z tytułu umów na realizację inwestycji, do wysokości kwot ujętych w wykazie stanowiącym załącznik nr 6 do uchwały budżetowej („Plan finansowo-rzeczowy inwestycji wieloletnich – WPI”);
  - zaciągania długu oraz spłat zobowiązań powiatu, określonych w załączniku nr 4 do uchwały budżetowej („Przychody i rozchody budżetu na 2006 rok”);
  - zaciągania zobowiązań z tytułu umów związanych z realizacją programów i projektów ujętych w „Wykazie programów i projektów realizowanych ze środków pochodzących z Funduszy Strukturalnych

i Funduszu Spójności” (zał. nr 7 do uchwały budżetowej), do wysokości kwot wynikających z tego wykazu.

- 2) W trakcie kontroli nie stwierdzono przypadków przekraczania przez Zarząd Powiatu uprawnień do zaciągania zobowiązań obciążających budżet powiatu.

2.3.6. Zobowiązania wymagalne

- 1) Ze sprawozdania budżetowego Rb-Z o stanie zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń, sporządzonego za 2006 rok wynikało, że na koniec tego roku zobowiązania powiatu wynosiły 4.140.306,00 zł.
Na powyższą wielkość składały się wyłącznie zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek długoterminowych. Powiat nie posiadał zobowiązań wymagalnych.
- 2) W trakcie kontroli nie stwierdzono występowania zobowiązań wymagalnych.

2.3.7. Udzielanie zaliczek na wydatki do rozliczenia

- 1) Z obowiązujących w 2006 roku uregulowań wewnętrznych, zawartych w „Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów księgowych” oraz w zakładowym planie kont (przy opisie zasad funkcjonowania konta 234 – „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” wynikało, że pracownicy jednostki mogli otrzymywać zaliczki na wydatki obciążające jednostkę.
Pobrane zaliczki te należało rozliczać „natychmiast po zakupach” (zapis w „Harmonogramie spływu podstawowych dokumentów księgowych”), a także „sukcesywnie, ostatecznie do 31 grudnia” – taki termin dostarczenia dowodu „rozliczenie zaliczki”, wraz z załączonymi do niego rachunkami, obowiązywał osobę zatrudnioną na stanowisku ds. gospodarczych.
- 2) W wyniku analizy obrotów na analitycznych kontach rozrachunkowych, prowadzonych do konta 234 – „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” stwierdzono, że udzielane w 2006 roku zaliczki były rozliczane bez opóźnień. Uwag nie wniesiono także do dowodów stanowiących podstawę udzielenia zaliczek oraz ich rozliczenia.

2.3.8. Wydatki niewygasające

- 1) W 2006 roku, tj. w roku objętym szczegółową kontrolą gospodarki pieniężnej i rozrachunków, kontrolowany powiat realizował wydatki niewygasające z końcem roku budżetowego 2005, ustalone uchwałą Nr XXXI/236/2005 Rady Powiatu z dnia 28 grudnia 2005r.
  - Z załączonego do uchwały planu finansowego wynikało, że z końcem 2005 roku nie wygasaly wydatki na sumę 1.318.298,00 zł w 7 rozdziałach budżetu: 60014, 75020, 80111, 80120, 80130, 801,40 oraz 80195. Ponad połowę (739.298 zł – 56 %) tych wydatków stanowiły wydatki związane z realizacją zadań inwestycyjnych.
  - Załączony do uchwały wykaz planowanych wydatków określał nazwy 12 zadań, polegających na: remontach obiektów szkolnych oraz pracach związanych z ociepleniem budynków i wymianą okien (584.000 zł), budowie sali gimnastycznej dla Zespołu Szkół Specjalnych w Chojnicach i zakupie wyposażenia tej sali (549.298 zł), instalacji i wdrożeniu w starostwie powiatowym elektronicznego systemu obiegu dokumentów wraz ze szkoleniem pracowników (90.000 zł), zakupem i montażem platformy schodowej w budynku starostwa (50.000 zł) oraz przebudową ulicy Dworcowej w Brusach wraz z budową ścieżki rowerowej – 45.000 zł.
  - Realizacja tych zadań miała następować w różnych terminach. Dla części z zadań termin ten upływał w połowie lutego 2006 roku, inne miały być zakończone do końca marca, kwietnia, czerwca i sierpnia 2006 roku.

- 2) Przelewu całości środków na finansowanie wydatków niewygasających z rachunku bieżącego budżetu na wyodrębniony rachunek bankowy (subkonto rachunku podstawowego) dokonano w dniu 29.12.2005r.

W trakcie 2006 roku z wyodrębnionego rachunku przekazywano środki dla jednostek realizujących wydatki niewygasające. Przelewów dokonywano zgodnie z zapotrzebowaniami tych jednostek, wynikającymi z otrzymanych faktur.

- 3) W ustalonych przez Radę Powiatu terminach wydatkowano środki na sumę 869.345,86 zł. Niektóre z zadań ujętych w załączniku do uchwały ustalającej wykaz wydatków niewygasających nie zostały w ogóle wykonane, na inne wydano tylko część środków.

- Żadnych środków (z 45.000,00 zł) nie wydano na finansowanie zadania związanego z przebudową ul. Dworcowej w Brusach, klasyfikowanego w rozdziale 60014 – „Drogi publiczne powiatowe”.
  - Ze środków niewygasających w rozdziale 75020 – „Starostwa powiatowe”, w wysokości 140.000 zł wykorzystano jedynie 5.834,04 zł, tj. 4 %. Za taką sumę zakupiono skaner do realizacji zadania polegającego na instalacji i wdrożeniu elektronicznego systemu obiegu dokumentów w starostwie. W ogóle nie realizowano zadania związanego z zakupem i montażem platformy schodowej przy wejściu do budynku starostwa.
  - W planie finansowym wydatków niewygasających największe środki (1.333.298,00 zł) miały być wydatkowane na realizację zadań klasyfikowanych w dziale 801 – „Oświata i wychowanie”.
Stwierdzono, że w ustalonych przez Radę Powiatu terminach zrealizowano wydatki na sumę 1.063.511,82 zł, stanowiącą 80 % środków planowanych. W ogóle nie realizowano zadania polegającego na opracowaniu dokumentacji technicznej termomodernizacji obiektów oświatowych oraz zakupu wyposażenia sali gimnastycznej przy Zespole Szkół Specjalnych w Chojnicach. Na finansowanie tych zadań zabezpieczone były środki finansowe w wysokościach odpowiednio 90.000,00 zł i 85.000,00 zł.
- 4) Ustalono, że zwrotu niewykorzystanych środków na finansowanie wydatków niewygasających, na sumę 448.952,14 zł, dokonywano na rachunek bieżący budżetu sukcesywnie w trakcie roku, bezpośrednio po upływie terminów realizacji zadań. Środki te stanowiły dochody budżetu 2006 roku, klasyfikowane w § 097 – „Wpływy z różnych dochodów” w rozdziale 75814 – „Różne rozliczenia finansowe”.

2.4. Inwentaryzacja należności i zobowiązań

2.4.1. Opracowanie instrukcji inwentaryzacyjnej w zakresie należności i zobowiązań

- 1) W kontrolowanym okresie sprawy inwentaryzacji należności i zobowiązań regulowała ”Instrukcja inwentaryzacyjna obowiązująca w Starostwie Powiatowym w Chojnicach”, wprowadzona do stosowania zarządzeniem Nr 29/2000 Starosty Chojnickiego z dnia 5 grudnia 2000r., ze zmianami z 5 i 24 listopada 2003r.

- 2) Wynikające z instrukcji uregulowania analizowano w trakcie poprzedniej kompleksowej kontroli powiatu, przeprowadzonej na przełomie 2004 i 2005 roku. Uwag do instrukcji nie wniesiono.

Do końca 2007 roku, tj. do zakończenia okresu objętego niniejszą kontrolą, instrukcja nie była zmieniana.

2.4.2. Inwentaryzacja należności i zobowiązań

- 1) Z ewidencji księgowej wynikały niżej wymienione wielkości należności i zobowiązań na 31 dzień grudnia 2005, 2006 i 2007 roku (w zł):

Konto	Saldo na dzień 31.12.2005r.		Saldo na dzień 31.12.2006r.		Saldo na dzień 31.12.2007r.	
	Wn	Ma	Wn	Ma	Wn	Ma
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
BUDŻET POWIATU (ORGAN FINANSOWY)						
222	364,98	868,80	0,12	995,35	3,26	692,43
223	12.498,03	0	0	0	0,83	0
224	692.693,26	104.187,66	797.250,12	164.280,11	903.326,85	68.135,93
225	x	x	0	0	0	0
227	x	x	0	0	0	0
228	0	0	0	0	0	0
240	0	13.594,14	0	1.736,16	0	4.403,38
Razem:	705.556,27	118.650,60	797.250,24	167.011,62	903.330,94	73.231,74
STAROSTWO POWIATOWE						
201	189,08	8.673,89	190,36	818,69	191,64	1.445,93
202	0	268.782,97	0	1.556.712,28	87,72	49.227,28
221	203.048,99	0	211.298,72	0	257.065,02	0
222	868,80	0	995,35	0	0	0
224	x	x	1.309.335,40	0	13.081,77	0
225	40,25	32.635,84	0	22.143,91	0	27.556,52
226	672.033,00	0	319.899,00	0	74.342,00	0
228	0	0	0	0	0	0
229	0	88.011,20	0	102.804,45	0	89.132,91
231	0	125.786,81	0	147.891,95	0	157.174,78
234	51.778,52	0	61.252,74	0	70.833,34	0
240	812.907,63	806.289,02	805.334,28	201.721,72	808.936,92	232.603,20
290	0	147.566,91	0	77.919,88	0	90.181,39
Razem:	1.740.866,18	1.477.746,64	2.708.305,85	2.110.012,88	1.224.538,41	647.322,01
SKARB PAŃSTWA						
220	417.685,95	2.132,82	518.937,52	0	562.234,73	0
225	0	334.791,31	0	388.053,86	0	396.044,27
226	230.165,04	0	204.797,12	0	155.080,20	0
240	0	0	0	0	0	0
290	0	80.802,07	0	130.883,66	0	166.190,46
Razem:	647.850,99	417.726,20	723.734,64	518.937,52	717.314,93	562.234,73

- 2) W trakcie kontroli ustalono, że wynikające z kont rozrachunkowych salda należności i zobowiązań zostały zinwentaryzowane zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2002r. Nr76, poz. 694 ze zm.).
- Przedłożone do kontroli dokumenty inwentaryzacyjne, oprócz wydruków i pisemnych potwierdzeń sald, obejmowały też „Protokoły weryfikacji aktywów i pasywów” oraz „Wykazy należności i zobowiązań”, sporządzone na ostatni dzień każdego roku.
  - W „Protokołach” zestawiono wartości wynikające z pisemnych potwierdzeń sald, wartości ustalone drogą weryfikacji oraz wartości łączne. Wykazy zawierały dane, takie jak: nazwa dłużnika lub wierzyciela, kwota, data powstania zaległości oraz uzasadnienie.
- 3) Kontroli poddano dokumenty z inwentaryzacji należności i zobowiązań na koniec każdego roku objętego kontrolą. Poniżej przedstawiono ustalenia dotyczące należności i zobowiązań powiatu (organu finansowego) oraz starostwa powiatowego na bilans zamknięcia 2007 roku.

Budżet powiatu (organ finansowy)

- a) Wynikające z kont rozrachunkowych należności powiatu na koniec 2007 roku wynosiły 903.330,94 zł. Na powyższą wielkość składały się w znacznej części (897.197,00 zł – 99,3 %) należności z tytułu udziału powiatu w podatku dochodowym od osób fizycznych, stanowiącym dochód budżetu państwa. Z kont rozrachunkowych wynikały też należności na sumę 7.711,94 zł od urzędów skarbowych, które realizowały należne powiatowi dochody.
- b) Konta rozrachunkowe wykazywały na koniec 2007 roku zobowiązania powiatu w wysokości 73.231,74 zł.
- Wielkość ta obejmowała zobowiązania z tytułu zwrotu niewykorzystanych dotacji celowych z budżetu państwa (62.245,95 zł), z tytułu rozliczeń zrealizowanych przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Chojnicach dochodów Skarbu Państwa (3.786,2 zł), a także z tytułu nadpłat w dochodach realizowanych przez urzędy skarbowe.

Starostwo powiatowe

a) Na należności starostwa powiatowego (1.224.538,41 zł) składały się należności z tytułu:

- kar umownych od firmy „Gama – Technologie” we Wrocławiu	-	793.383,38 zł;
- czynszu dzierżawnego, odsetek za zwłokę oraz zwrotu kosztów procesowych od spółki „BOREX” w Poznaniu (dot. ośrodka wczasowego „Jósk)	-	220.813,95 zł;
- pożyczek mieszkaniowych udzielonych z ZFŚS	-	80.766,53 zł;
- rozłożenia na raty ceny sprzedaży nieruchomości	-	74.342,00 zł;
- czynszu za lokale mieszkalne i opłat za media w bud. zarządzanych przez TBS w Chojnicach	-	35.884,95 zł;
- niewykorzystania udzielonych dotacji budżetowych	-	13.081,77 zł;
- pozostałe tytuły	-	6.265,83 zł;
	<hr/>	
Razem:	-	1.224.538,41 zł.

- Tematykę związaną z powstaniem należności starostwa od firmy „Gama-Technologie” we Wrocławiu przedstawiono w protokole z poprzedniej kontroli powiatu, zakończonej w marcu 2005 roku. Wykazana wówczas należność starostwa z tytułu kar umownych nie uległa od tego czasu zmianie.
- Ustalenia dotyczące powstania należności od spółki „BOREX” w Poznaniu przedstawiono w dalszej części niniejszego protokołu („3.1.3.5. Windykacja należności z majątku powiatu”).

b) Największe pozycje zobowiązań składających się na końcowe salda Ma kont rozrachunkowych prowadzonych dla starostwa powiatowego dotyczyły zobowiązań z tytułu:

- dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2007r. (z pochodnymi)	-	246.307,69 zł;
- zwrotu zabezpieczeń należytego wykonania umów, wadium (z odsetkami od wpłaconych kwot)	-	186.404,19 zł;
- podatku od dodatkowego wynagrodzenia rocznego	-	22.168,00 zł;

Poza ww. zobowiązaniami występował też szereg innych zobowiązań, m.in. wynikających z otrzymanych faktur za dostawę wody i gazu, zrzut ścieków, za zastępstwa procesowe i opinie biegłego, itp.

Analizując dokumenty inwentaryzacyjne stwierdzono, że większość zobowiązań, poza zobowiązaniami z tytułu zwrotu zabezpieczeń należytego wykonania umów o zamówienia publiczne, powstała w końcu 2007 roku.

2.5. Kredyty, pożyczki i poręczenia

Tematykę związaną z zaciąganiem oraz spłatą kredytów i pożyczek, a także z udzielaniem pożyczek, poręczeń i gwarancji, sprawdzono za lata 2005 – 2007.

2.5.1. Kredyty

- 1) Na podstawie szczegółowej ewidencji księgowej, prowadzonej do konta 134 – „Kredyty bankowe” ustalono, że na dzień 1.01.2005 roku, tj. na początek okresu objętego niniejszą kontrolą zobowiązania powiatu z tytułu zaciągniętych kredytów wynosiły 2.293.000,00 zł. Takie saldo zadłużenia wynikało z zaciągnięcia 2 kredytów w latach 2003 – 2004, tj.:
  - a/ kredytu w wysokości 1.250.000,00 zł w Banku Pocztowym SA Oddział w Bydgoszczy w 2003 roku, przeznaczonego na budowę Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w ramach budowy Szpitala Rejonowego w Chojnicach.

Do końca 2004 roku spłacono 150.000,00 zł, pozostałe 1.100.000,00 zł należało spłacić w latach 2005 – 2006;
  - b/ kredytu w wysokości 1.193.000,00 zł w Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie O/Gdańsk w 2004 roku, przeznaczonego na inwestycje – budowę zakładu opiekuńczo-leczniczego w ramach budowy szpitala w Chojnicach, budowę Zespołu Szkół Specjalnych w Chojnicach, budowę sali gimnastycznej przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Chojnicach, budowę sali gimnastycznej przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Malachinie, przebudowę drogi Łąg – Stare Prusy – Zawada, przebudowę drogi Sławęcin – Ciechocin oraz przebudowę Al. Brzozowej w Chojnicach.

Zgodnie z umową spłata kredytu następować miała w latach 2006 - 2008.

Prawidłowość zaciągania tych kredytów sprawdzono w trakcie poprzedniej kompleksowej kontroli powiatu, zakończonej w marcu 2005 roku.

- 2) Ustalono, że w latach 2005 – 2007 spłacono terminowo raty ww. kredytów na sumę 1.880.000,00 zł. Do spłacenia (w 2008 roku) pozostały raty na sumę 413.000,00 zł z kredytu zaciągniętego w Banku Gospodarstwa Krajowego.
- 3) W latach 2005 – 2007, tj. w okresie objętym niniejszą kontrolą powiat zaciągnął jeden kredyt – kredyt w wysokości 3.247.306,00 zł zaciągnięto w Banku Spółdzielczym w Człuchowie.
- Ustalono, że uchwałą Nr XXVII/216/2005 z dnia 22 czerwca 2005 roku Rada Powiatu zdecydowała o zaciągnięciu kredytu inwestycyjnego długoterminowego do wysokości 3.350.000 zł, w tym w roku 2005 do kwoty 2.350.000,00 zł oraz w 2006 roku do kwoty 1.000.000,00 zł.
Kredyt miał być przeznaczony na:
    - wybudowanie nowego obiektu dla Zespołu Szkół Specjalnych w Chojnicach,
    - udzielenie pomocy finansowej dla Samorządu Województwa Pomorskiego na przebudowę istniejącego układu drogowego łączącego miasto Chojnice z miejscowością Charzykowy,
    - przebudowę drogi Binduga – Nierostowo.
  - Z „Harmonogramu spłaty kredytu i odsetek”, załączonego do zawartej z Bankiem Spółdzielczym w Człuchowie umowy kredytu inwestycyjnego (umowa Nr 2/I/JST/05 z dnia 27.10.2005r.) wynikało, że kredyt miał być spłacany od stycznia 2007 roku do grudnia 2011 roku.
  - Ustalono, że w dniu 1.12.2005 roku strony spisały aneks nr 1 do umowy kredytu, którym:
    - zmniejszono kwotę kredytu do wysokości 3.247.306,00 zł,
    - określono nowy termin ostatecznej spłaty kredytu i odsetek – do dnia 5.11.2011r.,
    - wykreślono zapis umowy, mówiący o przeznaczeniu kredytu na przebudowę drogi Binduga – Nierostowo.
- Zmiany były następstwem odstąpienia przez powiat od realizacji przebudowy ww. drogi, w związku z nieuzyskaniem środków finansowych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.
- 4) Stwierdzono, że do końca 2007 roku powiat spłacił terminowo raty kredytu na sumę 360.000,00 zł. Do spłaty po 2007 roku pozostało 2.887.306,00 zł.

- 5) Na dzień 31.12.2007 roku zadłużenie powiatu z tytułu zaciągniętych dwóch kredytów wynosiło 3.300.306,00 zł.

2.5.2. Pożyczki

Pożyczki zaciągnięte

- 1) Na dzień 1.01.2005 roku kontrolowany powiat nie posiadał żadnych zobowiązań z tytułu zaciągniętych pożyczek.
Konto 260 – „Zobowiązania finansowe”, przeznaczone m.in. do ewidencji zobowiązań z tytułu zaciągniętych pożyczek, nie wykazywało żadnego salda na początek, ani też na koniec okresu objętego kontrolą.
- 2) Ustalono, że w latach 2005 – 2007 powiat zaciągnął jedną pożyczkę – w 2006 roku zaciągnięto w Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie pożyczkę w wysokości 978.023,82 zł, przeznaczoną na zapewnienie płynności projektu pn. „Wzrost atrakcyjności turystycznej wsi Ostrowite poprzez budowę drogi”. Projekt ten realizowano w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.
- Podstawę do zaciągnięcia pożyczki „do wysokości 1.028.590 zł” stanowiła uchwała Nr XXXV/302/2006 Rady Powiatu z dnia 25 sierpnia 2006r. Pożyczkę z należnymi odsetkami zamierzano spłacić środkami Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Środki te miały wpłynąć po realizacji ww. zadania inwestycyjnego, jako refundacja poniesionych wydatków.
  - Z umowy pożyczki nr ZPORR_310.016172.22 z dnia 25.10.2006 roku wynikało, że bank miał udostępnić pożyczkobiorcy środki do wysokości 1.028.589,71 zł, określonej we wniosku o prefinansowanie. Kwota pożyczki nie mogła przekroczyć wysokości wkładu środków z budżetu Unii Europejskiej dla dofinansowanego projektu.
- 3) Ustalono, że środki z zaciągniętej pożyczki wpłynęły na wyodrębniony rachunek bankowy w dniu 24.01.2007 roku, natomiast całkowita spłata pożyczki nastąpiła w dniu 22.06.2007r.
Na koniec 2007 roku konto 268 – „Zobowiązania z tytułu prefinansowania”, wykorzystywane do ewidencji wpływu i spłaty pożyczki, nie wykazywało żadnego salda.

Pożyczki udzielone

- 1) Na dzień 1.01.2005r., tj. na początek okresu niniejszą kontrolą powiat nie posiadał żadnych należności z tytułu udzielonych pożyczek. Prowadzone w ewidencji księgowej budżetu powiatu konto 250 – „Należności finansowe” nie wykazywało żadnego salda.
- 2) W okresie objętym kontrolą powiat udzielił jednej pożyczki ze swojego budżetu – w listopadzie 2006 roku Szpitalowi Specjalistycznemu im. J.K. Łukowicza w Chojnicach udzielono pożyczki w kwocie 360.000,00 zł.
- 3) Podstawę udzielenia pożyczki stanowiła uchwała Nr XXXVI/314/2006 Rady Powiatu z dnia 25 października 2006r.
Z uchwały tej wynikało, że nieoprocentowana pożyczka, z terminem spłaty w 2006 roku, miała być wykorzystana „na wypłatę wzrostu wynagrodzeń”.
W uzasadnieniu uchwały podano, że szpital nie posiada wolnych środków pieniężnych na finansowanie dodatków do wynagrodzeń, a uzgodnione ze związkami zawodowymi terminy wypłat tych dodatków wyprzedzają terminy otrzymania środków z Pomorskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia.
- 4) Zawarta w dniu 31.10.2006 roku umowa pożyczki określała termin spłaty pożyczki do dnia 28.12.2006r. Prawnym zabezpieczeniem spłaty pożyczki miała być cesja wierzytelności od POW NFZ w Gdańsku, a także pełnomocnictwo do rachunku bankowego pożyczkobiorcy.
- 5) Ustalono, że pożyczka przelana na rachunek Szpitala w dniu 13.11.2006 roku została spłacona terminowo, w dniu 28.12.2006r.
- 6) Na ostatni dzień 2007 roku, tj. na koniec okresu objętego niniejszą kontrolą, konto 250 – „Należności finansowe” nie wykazywało żadnego salda.

2.5.3. Poręczenia i gwarancje

- 1) W okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2005 – 2007, powiat nie udzielał żadnych gwarancji oraz poręczeń.
- 2) Ustalono, że w ww. okresie obowiązywało nadal poręczenie udzielone w 2002 roku – w roku tym powiat poręczył spłatę kredytu zaciągniętego przez SPZOZ w Chojnicach na „uregulowanie zobowiązań”. Poręczenie spłaty kredytu z odsetkami ograniczono do wysokości 6.000.000,00 zł.

Miało ono obowiązywać w okresie spłaty kredytu, ustalonym na pięć lat od dnia podjęcia uchwały.

- 3) Prawdliwość udzielenia poręczenia, a także zabezpieczania w budżecie powiatu środków na ewentualną spłatę poręczonych zobowiązań, sprawdzono w trakcie poprzedniej kompleksowej kontroli powiatu, zakończonej w marcu 2005r.

Ustalono wówczas, że:

- kwota kredytu zaciągniętego przez SPZOZ w Chojnicach wyniosła 4.250.000,00 zł;
- w 2003 roku powiat poniósł wydatki na sumę 227.638,41 zł, związane ze spłatą niezapłaconych przez SPZOZ rat kredytu i odsetek (wymagalnych na dzień 31.01. oraz 3.03.2003r.), a także zapłatą odsetek karnych;
- wierzytelności powiatu, wynikające z zapłaty ww. kwoty, zostały zaspokojone do końca 2004r. Należności na sumę 26.017,00 zł zostały skompensowane z zobowiązaniami (m.in. z tytułu przeprowadzonych badań, dostawy ciepła i wody, medycznego zabezpieczenia dożynek powiatowych), natomiast kwota 201.621,41 zł została przelana na rachunek powiatu w dniu 23.12.2004r.

- 4) W trakcie niniejszej kontroli ustalono, że uchwałą Nr XXIV/187/2005 z dnia 25 lutego 2005r. Rada Powiatu dokonała zmian w uchwale Nr XXXV/243/2002 z dnia 17 czerwca 2002r. w sprawie poręczenia spłaty kredytu zaciągniętego przez SPZOZ w Chojnicach, polegających na uaktualnieniu nazwy beneficjenta poręczenia (obecnie Szpital Specjalistyczny im. J.K. Łukowicza w Chojnicach), jak też na wydłużeniu okresu poręczenia. Zmiana miała związek z wydłużeniem terminu spłaty kredytu do dnia 31.12.2008r.

- 5) Ustalono, że w latach 2005 – 2007 w budżecie powiatu zabezpieczano środki na spłatę poręczonych zobowiązań w wysokościach wynikających z „terminarzy spłat” (załączników do umowy kredytowej), których kserokopie otrzymywało starostwo powiatowe.

- 6) Starostwo powiatowe otrzymywało na bieżąco informacje o dokonywanych przez ww. Szpital spłatach zobowiązań kredytowych. Wykorzystywano je w trakcie roku do zmian (zmniejszeń) w planie wydatków budżetowych, klasyfikowanych w § 8020 rozdziału 75704 – „Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielanych przez Skarb Państwa lub jednostkę

samorządu terytorialnego”, a także do księgowości na pozabilansowym koncie 994 – „Zobowiązania warunkowe”.

Na ostatni dzień 2007 roku konto to wykazywało saldo Ma w wysokości 1.400.077,40 zł.

III. WYKONANIE BUDŻETU

3.1. Dochody budżetowe

- 1) Kontrolę dochodów budżetowych przeprowadzono w oparciu o rok budżetowy 2007.
- 2) Na podstawie ewidencji księgowej dochodów ustalono, że zrealizowane w tym roku dochody budżetowe wyniosły 63.935.197,73 zł. Dochody wykonane stanowiły 101,1 % planu, ustalonego w wysokości 63.241.321 zł.

3.1.1. Subwencje, udziały w dochodach budżetu państwa oraz dotacje

3.1.1.1. Subwencja ogólna i udział powiatu w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa

- 1) W 2007 roku powiat otrzymał 39.588.457,00 zł subwencji ogólnej z budżetu państwa. Stanowiła ona 61,9 % dochodów powiatu.

Subwencja otrzymana, równa subwencji przyznanej, składała się z następujących części:

- oświatowej	- 34.004.573,00 zł,
- wyrównawczej	- 4.377.484,00 zł,
- równoważącej	- 1.206.400,00 zł;
Razem:	- 39.588.457,00 zł.

Na rachunek bieżący budżetu powiatu ww. części subwencji wpływały z zachowaniem terminów określonych w przepisach art. 34 ust. 1 pkt. 1 - 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966).

- 2) Zrealizowane w 2007 roku dochody powiatu z tytułu udziału w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa wyniosły 8.441.450,98 zł. Wielkość ta stanowiła 13,2 % łącznych dochodów powiatu.

Wpływy z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (§ 001) wyniosły 8.111.810,00 zł, a z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych (§ 002) zrealizowano wpływy na sumę 329.640,98 zł.

3.1.1.2. Dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań zleconych (§ 211)

- 1) W 2007 roku powiat otrzymał 4.954.164,03 zł dotacji klasyfikowanych w § 211 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat”.
- 2) Szczegółowe ustalenia w zakresie wysokości dotacji przyznanych powiatowi, dotacji wykorzystanych, a także zwróconych do budżetu państwa dotacji niewykorzystanych, przedstawiono w odrębnym rozdziale niniejszego protokołu („V. Zadania zlecone i realizowane w ramach porozumień”).

3.1.1.3. Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej (§ 641)

- 1) Na finansowanie inwestycji i zakupów inwestycyjnych z zakresu administracji rządowej powiat otrzymał w trakcie 2007 roku dotacje celowe z budżetu państwa na sumę 309.965,00 zł, przy planie wynoszącym 310.000 zł.
Do końca roku wykorzystano dotacje na sumę 309.964,17 zł, natomiast pozostałe 0,83 zł zwrócono na rachunek bankowy Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku w dniu 11.01.2008r.
- 2) Szczegółowe ustalenia dotyczące wykorzystania otrzymanych dotacji przedstawiono w dalszej części („V. Zadania zlecone i realizowane w ramach porozumień”) niniejszego protokołu.

3.1.1.4. Prawidłowość wykorzystania dotacji z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych (§ 213)

- 1) W 2007 roku powiat otrzymał 1.532.961,95 zł dotacji celowych klasyfikowanych w § 213 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych powiatu”.
Wielkości dotacji otrzymanych w poszczególnych rozdziałach budżetu przedstawiono w tabeli:

Rozdział budżetu	Plan (zł)	Wykonanie (zł)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
80195 – „Pozostała działalność”	154.470	154.470,00
85202 – „Domy pomocy społecznej”	1.217.144	1.217.144,00
85218 – „Powiatowe centra pomocy rodzinie”	9.000	9.000,00
85406 – „Poradnie psychologiczno-pedagogiczne”	5.515	5.510,29
85407 – „Placówki wychowania pozaszkolnego”	7.300	7.300,00
85410 – „Internaty i bursy szkolne”	6.350	6.350,00
85415 – „Pomoc materialna dla uczniów”	133.648	133.187,66
Razem:	1.533.427	1.532.961,95

- 2) Ustalono, że w trakcie roku na rachunek kontrolowanej jednostki wpłynęły dotacje na sumę 1.533.427 zł, równą dotacjom przyznanych i wprowadzonym do budżetu powiatu. Podane w tabeli wielkości dotacji otrzymanych uwzględniają zwroty dotacji niewykorzystanych na dofinansowanie zadań.
- Przyznanych dotacji nie wykorzystano w rozdziale 85406 (4,71 zł) oraz w rozdziale 85415 (460,34 zł).
- 3) W wyniku analizy dowodów oraz szczegółowej ewidencji księgowej ustalono, co następuje.
- a) Dotację celową w rozdziale 80195 – „Pozostała działalność”, otrzymaną w wysokości 154.470,00 zł, wykorzystano na:
- wypłatę wynagrodzeń dla nauczycieli za przeprowadzenie ustnego egzaminu maturalnego (poza tygodniowym obowiązkowym wymiarem zajęć) – 62.284,00 zł,
  - monitoring wizyjny w szkołach – 85.267,00 zł,
  - dofinansowanie wycieczki edukacyjnej uczniów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Brusach do miejsc pamięci narodowej – 5.839,00 zł,
  - dofinansowanie prac komisji kwalifikacyjnych i egzaminacyjnych (komisje dot. awansu zawodowego nauczycieli) – 1.080,00 zł.
- Ustalono, że trzy pierwsze zadania realizowały powiatowe jednostki oświatowe. One to wydatkowały w całości środki pochodzące z dotacji, przekazane im przez starostwo powiatowe.
  - Kontrolowane starostwo wykorzystywało dotację w kwocie 1.080,00 zł, przeznaczoną na dofinansowanie prac komisji kwalifikacyjnych i egzaminacyjnych. Dotację wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem, na finansowanie wynagrodzeń (wraz z pochodnymi) członków ww. komisji.

- b) Środki finansowe pochodzące z dotacji celowych w rozdziałach 85202, 85218, 85406, 85407 i 85410 przekazano w całości jednostkom organizacyjnym powiatu realizującym zadania w tych rozdziałach, tj. odpowiednio: Domowi Pomocy Społecznej w Chojnicach, Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Chojnicach, Powiatowemu Młodzieżowemu Domowi Kultury w Brusach oraz Powiatowej Bursie dla Młodzieży Szkolnej w Chojnicach.
- Z pism informujących powiat o dotacjach wynikało, że dotacje w rozdziałach 85406 i 85410 były przeznaczone na realizację zadań wynikających z rządowego programu poprawy stanu bezpieczeństwa w szkołach i placówkach pn. „Zero tolerancji w szkołach”. Dotację w rozdziale 85218 należało wykorzystać na wypłatę dodatków dla pracowników socjalnych realizujących pracę socjalną w środowisku.
  - Ustalono, że jedna z wymienionych na wstępie jednostek, tj. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chojnicach, nie wykorzystwała w całości otrzymanych środków. Zwrotu do budżetu państwa kwoty 4,71 zł dokonano w dniu 31.12.2007r.
- c) Przyznana powiatowi dotacja celowa w wysokości 133.648 zł w rozdziale 85415 – „Pomoc materialna dla uczniów” miała być wykorzystana na pomoc edukacyjną dla uczniów w ramach rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w 2007 roku (64.848 zł), a także na wypłatę stypendiów dla uczniów pochodzących z rodzin byłych pracowników państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej – 68.800 zł.
- Ustalono, że ww. zadania realizowały powiatowe jednostki oświatowe. Do końca 2007 roku nie wykorzystano dotacji w kwocie 460,34 zł. Zwrotu na rachunek Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku dokonano w dniach 19.12.2007 roku (438,58 zł) oraz 11.01.2008r. – 21,76 zł.

3.1.1.5. Prawidłowość wykorzystania dotacji z budżetu państwa na realizację własnych zadań inwestycyjnych (§ 643)

- 1) Na realizację własnych zadań inwestycyjnych kontrolowany powiat otrzymał w 2007 roku 130.403,18 zł dotacji celowej z budżetu państwa. Dotacja ta, klasyfikowana w § 6439 rozdziału 60014 – „Drogi publiczne powiatowe”, stanowiła udział środków budżetu państwa przy finansowaniu

zadania realizowanego w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR).

- 2) Ustalono, że otrzymaną dotację wykorzystano do zapłaty faktury Przedsiębiorstwa Drogowo-Mostowego „PDM” w Chojnicach, wystawionej na kwotę 1.304.031,76 zł, dotyczącej przebudowy drogi gminnej w miejscowości Ostrowite oraz drogi powiatowej Mosna-Ostrowite na terenie gminy Czersk. Przebudowę wykonano w ramach projektu pn. „Wzrost atrakcyjności turystycznej wsi Ostrowite poprzez budowę drogi”.

3.1.1.6. Dotacje celowe otrzymane z gminy na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (§ 231)

W 2007 roku kontrolowany powiat otrzymał 10.000,00 zł dotacji, o jakich mowa w tytule.

Ustalenia w zakresie wykorzystania tej dotacji, otrzymanej z gminy miejskiej Chojnice, zaklasyfikowanej do rozdziału 92118 – „Muzea”, przedstawiono w dalszej części niniejszego protokołu (V. „Zadania zlecone i realizowane w ramach porozumień”).

3.1.1.7. Dotacje celowe otrzymane z gminy na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (§ 661)

W 2007 roku powiat nie otrzymał żadnych dotacji z gmin na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień.

3.1.2. Otrzymane środki na zadania bieżące i zadania inwestycyjne

3.1.2.1. Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących pozyskane z innych źródeł (§ 270)

- 1) W 2007 roku powiat zrealizował 35.393,90 zł dochodów klasyfikowanych w § 270 (§ 2708) dochodów. Dochody te wykonano w rozdziale 85333 – „Powiatowe urzędy pracy”.
- 2) Ustalono, że środki przeznaczone na wynagrodzenia koordynatorów zadań „Krok w przyszłość” i „Szansa na jutro” przekazano w całości na rachunek Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach, realizującego te zadania.

3.1.2.2. Środki na dofinansowanie własnych inwestycji pozyskane z innych źródeł (§ 629)

- 1) W 2007 roku powiat zrealizował 978.023,83 zł dochodów zaklasyfikowanych do § 6298 w rozdziale 60014 – „Drogi publiczne powiatowe”.
- 2) Podstawę otrzymania środków w podanej powyżej wysokości stanowił wniosek z dnia 5.02.2007 roku o płatność końcową, oparty na umowie Nr Z/2.22/III/3.1./385/05/U/16/06 o dofinansowanie projektu „Wzrost atrakcyjności turystycznej wsi Ostrowite poprzez budowę drogi”, zawartej z Wojewodą Pomorskim w dniu 28 lipca 2006r.
Ww. kwota stanowiła udział środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w finansowaniu omawianego projektu.
- 3) Otrzymane środki wykorzystano do zapłaty faktury Przedsiębiorstwa „PDM” w Chojnicach za przebudowę drogi gminnej we wsi Ostrowite oraz drogi powiatowej Mosna - Ostrowite, wystawionej na kwotę 1.304.031,76 zł.

3.1.2.3. Środki na zadania bieżące otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych (§ 246)

- 1) Zrealizowane w 2007 roku dochody budżetowe, o jakich mowa w tytule, wyniosły 111.628,15 zł. Wykonano je w rozdziale 02001 – „Gospodarka leśna”.
- 2) Ustalono, że podstawę otrzymania ww. środków stanowiła umowa „o przekazywanie środków finansowych na wypłaty ekwiwalentów za wyłączenie gruntów z upraw rolnych i prowadzenie upraw leśnych”, zawarta w dniu 22.12.2005 roku z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Umowę zawarto w celu realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 8 czerwca 2001r. o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia (Dz. U. z 2001r. Nr 73, poz. 764 ze zm.), w związku z art. 14 ust. 2 i 3 oraz art. 15 ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu i Gwarancji Rolnej (Dz. U. Nr 229, poz. 2273 ze zm.).
- 3) Z informacji udzielonych przez panią Lillę Szaszor – dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa wynikało, że na podstawie ww. przepisów prawo do ekwiwalentu uzyskały 24 osoby.

3.1.3. Dochody z majątku

- 1) W 2007 roku na terenie powiatu obowiązywały niżej wymienione uchwały Rady Powiatu, wydane w oparciu o przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz. U. z 2004r. Nr 261, poz. 2603 ze zm.) oraz innych ustaw dotyczących gospodarowania mieniem jednostek samorządu terytorialnego:
  - 1/ Nr XVI/129/2004 z dnia 28 czerwca 2004r. w sprawie zasad sprzedaży lokali mieszkalnych, obciążania nieruchomości stanowiących własność Powiatu Chojnickiego oraz ich wydzierżawiania, wynajmowania i użyczania (ze zmianą wprowadzoną uchwałą Nr XX/145/2004 z dnia 15 października 2004r.);
  - 2/ Nr XXV/197/2005 z dnia 11 kwietnia 2005r. w sprawie określenia szczegółowych warunków korzystania z nieruchomości przez jednostki organizacyjne Powiatu Chojnickiego;
  - 3/ Nr XXXVI/311/2006 z dnia 25 października 2006r. w sprawie ustalenia zasad wynajmowania lokali mieszkalnych, w tym lokali mieszkalnych, których najem jest związany ze stosunkiem pracy, wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Powiatu Chojnickiego.

- 2) Opierając się na rejestrze uchwał Rady Powiatu oraz wyjaśnieniach pana Andrzeja Knitera – inspektora w Wydziale Geodezji i Nieruchomości (osoba ta zajmuje się gospodarką nieruchomościami) ustalono, że aktualnie w powiecie nie obowiązuje żadna uchwała organu stanowiącego powiatu, określająca ogólne zasady nabywania i zbywania nieruchomości niemieszkalnych.
 Ww. pracownik starostwa poinformował kontrolującego, że Zarząd Powiatu dokonuje obrotu takimi nieruchomościami w oparciu o uchwały Rady Powiatu odnoszące się do konkretnie oznaczonych nieruchomości.

- 3) W oparciu o zestawienia sporządzone przez pana Andrzeja Knitera – inspektora ustalono, że w 2007 roku zrealizowano następujące ilości operacji związanych z obrotem nieruchomościami:

- sprzedaż nieruchomości	- 16 operacji;
- wynajem lokali (pomieszczeń w bud. starostwa)	- 5 operacji.

Ww. pracownik starostwa dodał, że w roku objętym kontrolą nie było przypadków oddawania nieruchomości w zarząd i użytkowanie wieczyste, ani też oddawania w najem lokali mieszkalnych.

3.1.3.1. Dochody z tytułu opłat za zarząd i użytkowanie nieruchomości

- 1) Na podstawie szczegółowej ewidencji dochodów budżetowych ustalono, że zrealizowane w 2007 roku wpływy z opłat za zarząd i użytkowanie wieczyste nieruchomości, klasyfikowane w § 047 dochodów, wyniosły 2.441,40 zł.
- 2) Ww. wpływy pochodziły z opłat za trwały zarząd, dokonanych przez dwie jednostki organizacyjne powiatu, tj. Dom Pomocy Społecznej w Chojnicach oraz Powiatowy Zarząd Dróg w Chojnicach, a także z opłaty za użytkowanie wieczyste nieruchomości, dokonanej przez Muzeum Historyczno-Etnograficzne w Chojnicach. W roku objętym szczegółową kontrolą dochodów budżetowych tylko te jednostki były zobowiązane do wnoszenia opłat.

Opierając się na informacjach pana Andrzeja Knitera – inspektora w Wydziale Geodezji i Nieruchomości ustalono, że:

- wszystkie powiatowe jednostki organizacyjne, będące jednostkami oświatowymi, działają na nieruchomościach oddanych im w trwały zarząd – jednostki te są ustawowo zwolnione z opłat z tytułu trwałego zarządu;
  - Szpital Specjalistyczny im. J.K. Łukowicza w Chojnicach gospodaruje nieruchomościami oddanymi mu w nieodpłatne użytkowanie, stosownie do przepisów art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991r. o zakładach opieki zdrowotnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2007r. Nr 14, poz. 89 ze zm.);
  - Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach korzysta z nieruchomości będącej współwłasnością Skarbu Państwa i innego podmiotu;
  - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach korzysta z lokalu użytkowego, użyczonemu mu przez Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach – umowa użyczenia z dnia 31.05.2000r.
- 2) Ustalono, że w dniu 5.12.2007 roku Zarząd Powiatu wydał decyzję Nr GN.7004-28/07 dotyczącą udzielenia 99 % bonifikaty w opłacie za trwały zarząd nieruchomości (działka nr 4257/1 w Chojnicach), ustalonej

w 2005 roku Domowi Pomocy Społecznej w Chojnicach w wysokości 11.745,00 zł. W 2007 roku jednostka ta miała zapłacić 117,45 zł.

Decyzja została wydana na wniosek DPS w Chojnicach z dnia 2.03.2007 roku, motywowany wykorzystywaniem nieruchomości na działalność opiekuńczo-wychowawczą. Zgodę na udzielenie takiej bonifikaty wyraziła Rada Powiatu w uchwale Nr V/43/2007 z dnia 29 marca 2007r.

- 3) Stwierdzono, że do upływu ustawowego terminu wnoszenia opłat (31 marca) DPS w Chojnicach nie dokonał żadnej wpłaty za zarząd ww. nieruchomością w Chojnicach. Opłata roczna w wysokości 117,45 zł (po bonifikacie), ustalona w dniu 5.04.2007 roku została uregulowana w dniu 5.07.2007 roku, po blisko 3 miesiącach od dnia pokwitowania odbioru decyzji Zarządu Powiatu, tj. 10.04.2007r.
- 4) Opóźnienie w zapłacie należności powiatu odnotowano też w przypadku Muzeum Historyczno-Etnograficznego w Chojnicach. Roczna opłata za użytkowanie wieczyste nieruchomości (68,43 zł) została uregulowana z 13-dniowym opóźnieniem w stosunku do obowiązującego terminu.
- 5) Na ostatni dzień 2007 roku w dochodach budżetowych z tytułu opłat za trwały zarząd oraz użytkowanie wieczyste nieruchomości nie występowały żadne zaległości ani też nadpłaty.

3.1.3.2. Dochody ze sprzedaży nieruchomości

- 1) Zrealizowane w 2007 roku wpływy ze sprzedaży nieruchomości, klasyfikowane w § 077 – „Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości” wyniosły 1.130.769,00 zł i stanowiły 101,1 % planu, ustalonego w wysokości 1.119.000 zł.
- 2) Poczynione w trakcie kontroli ustalenia w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami, przepisów wykonawczych do ustawy oraz uchwał organu stanowiącego powiatu przy zbywaniu nieruchomości przedstawiono poniżej.

3.1.3.2.1. Sprzedaż nieruchomości w drodze bezprzetargowej

- 1) W oparciu o zestawienie „Sprzedaż nieruchomości Powiatu Chojnickiego”, sporządzone w Wydziale Geodezji i Nieruchomości – Biuro Gospodarki Nieruchomościami ustalono, że w 2007 roku w drodze bezprzetargowej

sprzedano 4 lokale mieszkalne. Sprzedaży dokonano na rzecz dotychczasowych najemców lokali.

W dwóch przypadkach zapłata ceny sprzedaży ma następować w ratach, nabywcy dwóch pozostałych lokali zadeklarowali jednorazową zapłatę ceny sprzedaży.

Szczegółową kontrolę przeprowadzono w oparciu o sprzedaż dwóch lokali mieszkalnych:

- lokalu nr 23 w budynku przy ul. Leśnej 6 w Chojnicach,
- lokalu nr 11 w budynku przy ul. Wysokiej 7 w Chojnicach.

- 2) W wyniku kontroli dokumentów związanych ze sprzedażą ww. lokali, obejmujących m.in. uchwały Zarządu Powiatu w sprawie przeznaczenia do sprzedaży oraz w sprawie sprzedaży lokali mieszkalnych w drodze bezprzetargowej, wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, operaty szacunkowe nieruchomości, protokoły rokowań, a także notarialne umowy sprzedaży, nieprawidłowości nie stwierdzono.

3.1.3.2.2. Sprzedaż nieruchomości w trybie przetargowym

- 1) W trybie przetargowym sprzedano w 2007 roku 13 nieruchomości (niezabudowanych), w tym 11 nieruchomości położonych przy ul. Leśnej w Chojnicach oraz dwóch nieruchomości w miejscowości Swornegacie.

Szczegółową kontrolę przeprowadzono w oparciu o sprzedaż:

- 3 nieruchomości niezabudowanych przy ul. Leśnej w Chojnicach, obejmujących działki: nr 160/37 o pow. 0,0892 ha, nr 160/42 o pow. 0,1305 ha oraz nr 160/45 o pow. 0,0912 ha;
- 2 nieruchomości niezabudowanych obejmujących działki nr 989/23 i 989/25 w m. Swornegacie, o łącznej powierzchni 0,5152 ha.

- 2) W toku kontroli ustalono, że w ogłoszeniach Zarządu Powiatu o przetargach na sprzedaż prawa własności wymienionych powyżej nieruchomości podano - cyt.: „wadium musi być wniesione w gotówce”. Wysokości wadium wynosiły: 5.000,00 zł (dot. działek nr 160/37 i 160/42 w Chojnicach), 6.000,00 zł (dwie nieruchomości w m. Swornegacie) oraz 9.000,00 zł – działka nr 160/45 w Chojnicach.

W myśl przepisów § 4 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108) właściwy

organ wskazuje w ogłoszeniu formy wnoszenia wadium. Stwierdzono brak podstaw prawnych do ustanowienia warunku przetargowego w postaci obowiązku wnoszenia wadium w konkretnej formie, bez możliwości wyboru przez oferenta (nabywcę) spośród form dopuszczonych przepisami § 4 ust. 3 ww. rozporządzenia, tj. w pieniądzu, obligacjach Skarbu Państwa lub papierach wartościowych dopuszczonych do obrotu publicznego.

Kserokopia jednego z ogłoszeń o przetargach (opublikowanego w „Gazecie Pomorskiej” z dnia 30.05.2007r.), stanowi załącznik nr 5 do niniejszego protokołu.

- 3) Poza ww. ustaleniem nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz. U. z 2004r. Nr 261, poz. 2603 ze zm.), przepisów wykonawczych do tej ustawy, a także postanowień uchwał Rady Powiatu w sprawie sprzedaży nieruchomości stanowiących własność powiatu.

3.1.3.3. Dochody z najmu i dzierżawy

- 1) W 2007 roku powiat zrealizował 429.594,02 zł dochodów klasyfikowanych w § 075 – „Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych...”. Dochody te zrealizowało kilka jednostek organizacyjnych powiatu, w następujących rozdziałach budżetu: 60014, 70005, 75020, 80102, 80120, 80130, 80140, 85406, 85407 oraz 85410.
Starostwo powiatowe zrealizowało wpływy z najmu w rozdziale 70005 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami” w wysokości 176.643,16 zł oraz w rozdziale 75020 – „Starostwa powiatowe” - 42.506,75 zł. Dochody w tych rozdziałach poddano szczegółowej kontroli.
- 2) Ustalono, że wpływy ewidencjonowane w rozdziale 70005 realizowane są na podstawie dwóch „umów o zarządzanie”, zawartych z Chojnickim Towarzystwem Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Chojnicach w dniach 19.10.2004 roku oraz 17.06.2006 roku, ze zmianami wprowadzonymi aneksami z dnia 12.01.2007r.
  - Na podstawie tych umów ChTBS przyjął w zarządzanie 68 lokali mieszkalnych będących własnością powiatu, znajdujących się w trzech budynkach przy ul. Leśnej oraz w jednym budynku przy ul. Wysokiej w Chojnicach. Za zarządzanie lokalami będącymi własnością powiatu

ww. spółka otrzymuje wynagrodzenie określone w umowach, natomiast pobierany przez nią czynsz najmu stanowi dochód budżetu powiatu.

- Z umów wynika, że zarządca jest zobowiązany stosować za najem lokali stawki czynszu ustalone przez powiat.

Ustalono, że w 2007 roku obowiązywała stawka czynszu, określona uchwałą Nr 57/2005 Zarządu Powiatu z dnia 25 maja 2005r. w sprawie ustalenia stawki czynszu 1 m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych będących własnością Powiatu Chojnickiego.

- Przywołana uchwała określa wysokość stawki bazowej, czynniki i procentowe wskaźniki obniżenia stawki dla mieszkań o niższym standardzie, a także strefy lokalizacyjne budynków i procentowe przeliczniki stawki dla poszczególnych stref.

Przykładowo dla mieszkań będących własnością powiatu w budynkach położonych w Chojnicach należy stosować stawkę bazową w pełnej wysokości, a np. do mieszkań w budynkach położonych na terenie czterech gmin wiejskich – stawkę w wysokości 80 % stawki bazowej.

- 3) Wpływy z najmu w wysokości 42.506,75 zł, zaewidencjonowane w rozdziale 75020 – „Starostwa powiatowe” pochodziły z wpłat czynszu najmu pomieszczeń biurowych w budynkach starostwa powiatowego, wynajętych różnym jednostkom, instytucjom i organizacjom, m.in.: Gminnemu Zespołowi Oświaty w Chojnicach, Powiatowemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego w Chojnicach, Kuratorium Oświaty w Gdańsku, Pomorskiej Izbie Rolniczej w Pruszczu Gdańskim, Okręgowemu Przedsiębiorstwu Geodezyjno-Kartograficznemu w Bydgoszczy, Zarządowi Regionu NZSS „Solidarność” w Gdańsku, a także dwóm podmiotom gospodarczym, będącym osobami fizycznymi. Na ww. sumę złożyły się też wpływy z opłat za jednorazowe (kilkugodzinne) wynajęcia sal konferencyjnych.
- a) W 2007 roku zawarto 5 umów na wynajem pomieszczeń w budynku starostwa powiatowego na okres od jednego roku do dwóch lat. Szczegółowej kontroli poddano prawidłowość wynajmy pomieszczeń dla:
  - Gminnego Zespołu Oświaty w Chojnicach – wynajem pomieszczeń biurowych o pow. użytkowej 146,05 m², na okres 1 roku;
  - Haliny Jankowskiej – wynajem pomieszczenia biurowego o pow. 17,08 m², na okres 1 roku;
  - Krystyny Wrycz Rekowskiej – wynajem pomieszczenia (sklepiku) o pow. 26,00 m² w piwnicy budynku starostwa, na okres 2 lat.

- W wyniku kontroli przedstawionych do kontroli dokumentów, obejmujących m.in. ogłoszenia Zarządu Powiatu w sprawie sporządzenia wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem, uchwały tego organu dotyczące oddania części nieruchomości w najem, umowy najmu oraz protokoły zdawczo-odbiorcze, nieprawidłowości nie stwierdzono.
  - Ustalono, że w umowach najmu zastosowano stawki czynszu i innych opłat określone uchwałą Nr 245/2003 Zarządu Powiatu z dnia 29 grudnia 2003r. w sprawie ustalenia stawek czynszu za wynajem pomieszczeń oraz opłat stanowiących pokrycie kosztów związanych z używaniem pomieszczeń w budynkach Starostwa Powiatowego. Zawierając umowy zastosowano przewidziane ww. uchwałą waloryzacje stawki o średnioroczny wskaźnik wzrostu cen i towarów konsumpcyjnych.
- b) W roku objętym szczegółową kontrolą dochodów budżetowych miało miejsce kilka przypadków jednodniowych (kilkugodzinnych) wynajęć sal konferencyjnych starostwa, na różnego rodzaju spotkania, szkolenia, itp. Kontroli poddano wynajęcia sal dla:
- Spółki „M.A.Z. Serwis Personalny” w Koszalinie, w dniu 28.03.2007r.
  - Platformy Obywatelskiej – Koło w Chojnicach, w dniu 24.05.2007r.
  - Ośrodka Szkolenia Wydawnictwo „JAKRO” w Sztumie w dniu 9.10.2007r.

Ustalono, że sale wynajmowano na podstawie zatwierdzonych przez starostę pisemnych wniosków zainteresowanych podmiotów, określających termin oraz czas trwania spotkań lub szkoleń. Wydział Finansowo-Budżetowy starostwa wystawiał faktury za wynajem opierając się na pisemnych informacjach Wydziału Geodezji i Nieruchomości – Biuro Gospodarki Nieruchomościami.

Stwierdzono, że stosowana stawka godzinowa wynikała z ww. uchwały Nr 245/2003 Zarządu Powiatu z dnia 29 grudnia 2003r., po zmianie wprowadzonej uchwałą Nr 32/2006 tego organu z dnia 23 lutego 2006r.

3.1.3.4. Inne dochody z majątku

- 1) W 2007 roku powiat zrealizował, poza przedstawionymi w niniejszym protokole, także dochody w wysokości 1.125,00 zł, klasyfikowane w § 087 – „Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych” w rozdziałach:

- 60014 – „Drogi publiczne powiatowe” - 260,00 zł;
- 80130 – „Szkoly zawodowe” - 865,00 zł.

2) Ustalono, że dochody w rozdziale 60014 pochodziły ze sprzedaży samochodu osobowego w Powiatowym Zarządzie Dróg w Chojnicach. Na kwotę 865,00 zł w rozdziale 80130 złożyły się wpływy ze sprzedaży złomu (nieczynnego wyciągu na sali gimnastycznej, metalowych elementów ławek i krzeseł) oraz ze sprzedaży zlikwidowanego sprzętu komputerowego, przekazane do budżetu przez 3 powiatowe szkoły ponadgimnazjalne.

3.1.3.5. Windykacja należności z majątku powiatu

1) W wyniku analizy szczegółowej ewidencji rozrachunków z tytułu dochodów z majątku powiatu (realizowanych przez starostwo powiatowe) ustalono następujące salda zaległości na ostatni dzień 2007 roku:

- opłaty za zarząd, użytkowanie, użytk. wieczyste - 0,00 zł;
- dochody z najmu i dzierżawy (§ 075) - 128.415,25 zł;
- dochody ze sprzedaży nieruchomości (§ 077) - 0,00 zł;
- Razem: - 128.415,25 zł.

2) Ustalono, że saldo zaległości z tytułu najmu i dzierżawy tworzyły zaległości:

- Spółki Jawnej „BOREX” Dorota i Adam Maćkowiak w Poznaniu - 104.246,40 zł;
- z tytułu najmu lokali mieszkalnych w budynkach powiatu zarządzanych przez Chojnickie Towarzystwo Budownictwa Społecznego - 23.944,65 zł;
- z wynajmu pomieszczeń w budynkach starostwa powiatowego - 224,20 zł;
- Razem: - 128.415,25 zł.

a) W oparciu o przedstawione do kontroli dokumenty ustalono, że ww. spółka „BOREX” w Poznaniu dzierżawiła od 2001 roku nieruchomości i składniki majątkowe Ośrodka Wczasowo – Żeglarskiego „JÓSK” w Swornychgaciach, stanowiącego własność powiatu. Podważanie przez

dzierżawcę wykazywanych przez starostwo powiatowe sald we wzajemnych rozliczeniach, doprowadziło do skierowania sprawy na drogę sądową.

Z dokumentów datowanych po ostatniej kompleksowej kontroli powiatu (marzec 2005r.) wynikało, że:

- Spółka „BOREX” została zlikwidowana z dniem 31.08.2004 roku i nie posiada rachunku bankowego, wierzytelności, ani też żadnych nieruchomości – dowód: wysłuchanie komornika sądowego z dnia 19.12.2005r.;
- występujące na początek i koniec 2007 roku zaległości ww. dłużnika, wynoszące 104.246,40 zł, wynikały z niezapłacenia lub częściowego zapłacenia 9 faktur z 2002 roku, wystawionych na sumę 119.233,04 zł;
- w lutym 2006 roku Sąd Okręgowy w Słupsku nadał klauzulę wykonalności wyrokom: Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 16.09.2003r., Sądu Okręgowego w Słupsku z dnia 28.09.2004 roku oraz Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 30.05.2005 roku przeciwko wspólnikom ww. spółki;
- wysyłane w 2007 roku noty odsetkowe i pisma w sprawie potwierdzeń zgodności sald wracały niepodjęte, z adnotacjami poczty typu: „adresat nieznan”, „adresat wyprowadził się”.
- jedynie w dniu 18.01.2008 roku dłużnik odebrał pismo, którym starostwo powiatowe prosiło o potwierdzenie wierzytelności powiatu na sumę 194.236,15 zł, obejmujących należność główną oraz odsetki za zwłokę, naliczone 25 notami odsetkowymi z lat 2001 – 2007. Saldo to nie zostało przez kontrahenta potwierdzone.

- b) Z postanowień § 2 pkt 6 przywołanych już w niniejszym protokole „umów o zarządzanie”, zawartych z Chojnickim Towarzystwem Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Chojnicach wynika, że Powiat Chojnicki powierzył ww. spółce zakres zadań obejmujący – w ramach zarządzania lokalami mieszkalnymi powiatu w budynkach przy ul. Leśnej i Wysokiej w Chojnicach – także windykację należności czynszowych i innych, obciążających najemców tych lokali.

Ustalono, że podstawę księgowania obciążających na analitycznych kontach rozrachunkowych, prowadzonych do konta 221, stanowiły faktury własne, wystawiane na podstawie danych uzyskiwanych z ChTBS w Chojnicach oraz z Wydziału Geodezji i Nieruchomości – Biuro Gospodarki Nieruchomościami. Drugostronnie księgowano przelewy należności zebranych i przekazanych przez zarządcę budynków.

- c) Występujące na koniec 2007 roku zaległości na sumę 224,20 zł z tytułu opłat za wynajem pomieszczeń w budynkach starostwa powiatowego powstały w ostatnim miesiącu tego roku. Ich uregulowanie nastąpiło na początku 2008 roku, bez wszczynania postępowania windykacyjnego.

3.1.4. Inne dochody

3.1.4.1. Odsetki od środków finansowych powiatu gromadzonych na rachunkach bankowych

- 1) Ustalono, że zrealizowane w 2007 roku wpływy z tytułu „pozostałych odsetek” (§ 092 dochodów) wyniosły ogółem 324.048,71 zł. Wielkość ta obejmowała wpływy z oprocentowania środków na rachunkach bankowych, jak też odsetki od zobowiązań cywilnoprawnych.
- 2) Wykonane przez starostwo powiatowe dochody z tytułu „pozostałych odsetek” wyniosły 35.127,96 zł.

Analizując szczegółową ewidencję ww. dochodów, prowadzoną z podziałem na oba rodzaje odsetek ustalono, że dochody z tytułu odsetek od środków na rachunkach bankowych, ujmowane w rozdziale 75020 – „Starostwa powiatowe” wyniosły 20.007,11 zł. Realizowano je w ostatnim dniu każdego miesiąca roku budżetowego, stosownie do postanowień umowy rachunku bankowego.

3.1.4.2. Dochody z kar pieniężnych i grzywien określonych odrębnymi przepisami

W 2007 roku powiat nie realizował dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 057 – „Grzywny mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych” oraz w § 058 – „Grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych”.

3.1.4.3. Wpływy z tytułu pomocy finansowej udzielonej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących (§ 271) oraz własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych (§ 630)

- 1) Zrealizowane w 2007 roku dochody z tytułu pomocy finansowej, o której mowa w tytule wyniosły ogółem 250.851,80 zł.

Wpływy z tytułu pomocy na dofinansowanie własnych zadań bieżących (§ 271) wyniosły 65.001,00 zł, na zadania i zakupy inwestycyjne, klasyfikowane w § 630 dochodów otrzymano pomoc w wysokości 185.850,80 zł.

Szczegółowe wykonanie dochodów z tytułu pomocy w poszczególnych rozdziałach budżetu przedstawiono w tabeli:

Rodzaj pomocy – rozdział budżetu	Plan (zł)	Wykonanie (zł)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
<i>Pomoc na dofinansowanie własnych zadań bieżących - § 271</i>		
75411 – „Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej”	10.000	10.000,00
85311 – „Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnospr.”	52.201	52.201,00
85415 – „Pomoc materialna dla uczniów”	2.800	2.800,00
Razem:	65.001	65.001,00
<i>Pomoc na dofinansowanie własnych inwestycji i zakupów inwestycyjnych - § 630</i>		
60014 – „Drogi publiczne powiatowe”	148.585	147.534,80
85111 – „Szpitale ogólne”	38.316	38.316,00
Razem:	186.901	185.850,80
OGÓLEM:	251.902	250.851,80

- 2) W oparciu o przedłożone do kontroli dokumenty, obejmujące m.in. zawarte umowy i porozumienia oraz dowody księgowe ustalono, co następuje:
- a) Zrealizowane w rozdziale 75411 dochody w wysokości 10.000,00 zł z tytułu pomocy finansowej obejmowały pomoc z Gminy Miejskiej Chojnice w kwocie 7.000,00 zł oraz z Gminy Chojnice (wiejskiej) w wysokości 3.000,00 zł.
- Przekazanie powiatowi środków finansowych przez Gminę Miejską Chojnice nastąpiło na podstawie umowy z dnia 19 kwietnia 2007r., dotyczącej udzielenia pomocy finansowej na remont obiektów Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Chojnicach. Ustalono, że środki finansowe zostały przez ww. Komendę wykorzystane do zapłaty faktur za naprawę betonowego ogrodzenia i cokołów na budynku Komendy oraz na zakup i montaż stolarki drzwiowej w tym budynku.
  - Gmina Chojnice udzieliła powiatowi pomocy finansowej w wysokości 3.000,00 zł na podstawie umowy z dnia 15.11.2007r. Pomoc ta miała być wykorzystana na zakup sprzętu elektronicznego dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Chojnicach. Ustalono, że rozliczając wykorzystanie środków ww. Komenda przedłożyła kserokopię faktury za zakupiony notebook. Z opisu faktury wynikało, że

będzie on wykorzystywany m.in. do programowania systemu alarmowania i powiadamiania w jednostkach OSP, do ewidencjonowania sił i środków PSP i OSP, a także do prowadzenia szkoleń jednostek OSP.

- b) Otrzymana w 2007 roku pomoc finansowa na zadania bieżące (§ 271) w rozdziale 85311 – „Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych” wyniosła 52.201,00 zł. Pomocy na ww. sumę udzieliło powiatowi 5 gmin powiatu chojnickiego, tj. Miasto Chojnice, Gmina Chojnice, Gmina Czersk, Gmina Brusy oraz Gmina Konarzyny, realizując umowę (bez numeru) z dnia 6.07.2007r.
- Przywołaną umową gminy zobowiązały się przekazać powiatowi w latach 2007 – 2009 środki finansowe na sumę 84.000,00 zł (w tym 52.000 zł w 2007r.) na realizację projektu „Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i pomocniczego w Chojnicach”. Kontrolowany powiat zobowiązał się z kolei do przeznaczenia na to zadanie 56.000,00 zł z własnych środków, a także do ogłoszenia konkursu na realizację ww. projektu, umożliwiającego bezpłatne wypożyczanie sprzętu niepełnosprawnym mieszkańcom powiatu.
  - Z przedstawionego kontrolującemu „Rozliczenia pomocy finansowej na realizację projektu „Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i pomocniczego w Chojnicach” wynikało, że realizująca projekt Fundacja „Dla Zdrowia” nie wykorzystwała otrzymanej dotacji (87.000,00 zł) w całości.
Niewykorzystane środki w wysokości 9.665,85 zł fundacja zwróciła powiatowi w dniu 11.01.2008r. Po wyliczeniu procentowego udziału poszczególnych samorządów w finansowaniu projektu, w dniu 14.01.2008 roku powiat dokonał zwrotu niewykorzystanych środków dla gmin uczestniczących w projekcie.
- c) Pomoc finansowa w wysokości 2.800,00 zł, zaklasyfikowana do § 271 w rozdziale 85415, była efektem zawartego w dniu 27.09.2007 roku porozumienia z Gminą Czersk. Z porozumienia wynikało, że środki miały być wykorzystane na dofinansowanie zakupu jednolitych strojów dla uczniów Zespołu Szkół Specjalnych w Czersku w roku szkolnym 2007/2008.
Na podstawie rozliczenia środków finansowych, sporządzonego przez dyrektora ww. Zespołu Szkół ustalono, że środki te wypłacono rodzicom i opiekunom prawnym uczniów tego Zespołu.

- d) Na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych powiat otrzymał w 2007 roku 147.534,80 zł pomocy finansowej, zaklasyfikowanej do rozdziału 60014 – „Drogi publiczne powiatowe”. Pomocy finansowej udzieliła powiatowi gmina Czersk.
- Ustalono, że zawartą w dniu 27.09.2006 roku umową nr OR.17/D/BF/06 ww. gmina zobowiązała się do współfinansowania inwestycji polegającej na budowie drogi gminnej we wsi Ostrowite oraz drogi powiatowej Mosna – Ostrowite. Z umowy wynikało, że udział gminy Czersk nie mógł przewyższać kwoty 103.660,00 zł, tj. 7,56 % wartości inwestycji. Z uwagi na to, że ostateczna wartość inwestycji uległa obniżeniu (do wysokości 1.304.031,76 zł) zmniejszył się też końcowy udział gminy Czersk w finansowaniu tego zadania – wyniósł on 98.584,80 zł.
  - W 2007 roku gmina Czersk udzieliła powiatowi także pomocy finansowej w kwocie 48.950,00 zł, stanowiącej 50 % udziału w finansowaniu zadania polegającego na opracowaniu dokumentacji technicznej przebudowy drogi Czersk – Klaskawa.
Podstawę współfinansowania ww. zadania i otrzymania pomocy finansowej stanowiło porozumienie Nr 1/2007, zawarte pomiędzy obiema jednostkami samorządu terytorialnego w dniu 24.05.2007r.
- e) Pomoc finansowa w wysokości 38.316,00 zł, zaklasyfikowana do § 630 w rozdziale 85111 – „Szpitale ogólne”, wpłynęła na rachunek powiatu w rezultacie zawarcia dwóch umów z gminą miejską Chojnice.
- Ustalono, że na mocy umowy (bez numeru) z dnia 6.04.2007 roku Miasto Chojnice udzieliło powiatowi pomocy finansowej w wysokości 26.000,00 zł, przeznaczonej na zakup specjalistycznego sprzętu medycznego dla Oddziału Neonatologicznego Szpitala Specjalistycznego w Chojnicach. Środki te zostały wykorzystane do udzielenia dotacji (umowa również z dnia 6.04.2007r.) ww. Szpitalowi na zakup sprzętu medycznego.
  - Na mocy umowy (bez numeru) z dnia 31.05.2007 roku Miasto Chojnice udzieliło powiatowi pomocy finansowej w wysokości 12.316,00 zł, przeznaczonej na zakup piły do cięcia gipsu dla Szpitala Specjalistycznego w Chojnicach.
Środki finansowe pochodzące z pomocy zostały wykorzystane przez ww. szpital na częściowe opłacenie faktury za zakupioną pilę oscylacyjną.

3.1.4.4. Dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami (§ 236)

- 1) Realizując w 2007 roku zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami kontrolowany powiat zrealizował 198.609,64 zł dochodów klasyfikowanych w § 236, o których mowa w tytule. Dochody te wykonano w następujących rozdziałach budżetu powiatu:
- 01008 – „Melioracje wodne”	-	9,21 zł,
- 70005 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”	-	197.464,59 zł,
- 71015 – „Nadzór budowlany”	-	32,07 zł,
- 75411 – „Komendy powiat. Państwowej Straży Poż.”	-	<u>1.103,77 zł,</u>
Razem: -		198.609,64 zł.
- 2) Dochody powiatu w ww. rozdziałach wynikały z ustawowych potrąceń z dochodów zrealizowanych na majątku Skarbu Państwa (§§ 047, 075, 076, 077, 087), a także potrąceń z dochodów Skarbu Państwa klasyfikowanych jako: „wpływy z innych opłat i innych dochodów” (§§ 069 i 097), kary pieniężne i inne grzywny (§ 057) oraz jako odsetki (§§ 091 i 092). Ustalono, że dochody w rozdziale 75411 – „Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej” miały związek z wynajmem wolnych garaży. Wpływ w wysokości 9,21 zł w rozdziale 01008 uzyskano w wyniku egzekucji zaległości w opłatach za melioracje wodne, natomiast dochody w wysokości 32,07 zł w rozdziale 71015 – „Nadzór budowlany” miały związek ze zwrotem kosztów upomnień.

3.1.4.5. Wpływy z opłaty komunikacyjnej

- 1) W 2007 roku dochody budżetowe, klasyfikowane w § 0420 – „Opłata komunikacyjna”, zrealizowane zostały w wysokości 2.141.970.12 zł.
- 2) Analizując szczegółową ewidencję dochodów za wybrane miesiące (styczeń i grudzień 2007r.) ustalono, że w ww. paragrafie ewidencjonowano wpłaty z właściwych źródeł, związanych z rejestracją pojazdów, wydawaniem uprawnień do kierowania pojazdami, a także z wydawaniem przez starostę – w oparciu o przepisy ustawy z dnia 6 września 2001r. o transporcie drogowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2007r. Nr 125, poz. 874 ze zm.) – czasowych pozwoleń na wykonywanie przewozów.

Ustalono, że wysokości opłat (wpłat) przyjmowanych do kasy starostwa wynikały z pisemnych informacji Wydziału Komunikacji i Transportu. Opłaty oparte były na obowiązujących uregulowaniach w tym zakresie.

3.1.4.6. Wpływy z usług

- 1) W 2007 roku dochody klasyfikowane w § 083 – „Wpływy z usług” zrealizowane zostały na sumę 1.474.261,55 zł.

Wykonanie tych dochodów w poszczególnych rozdziałach budżetu przedstawiało się następująco:

- 80102 – „Szkoły podstawowe specjalne”	-	41.121,00 zł,
- 80140 – „Centra kształcenia ustawicznego...”	-	1.120,00 zł,
- 85202 – „Domy pomocy społecznej”	-	1.151.040,55 zł,
- 85407 – „Placówki wychowania pozaszkolnego”	-	134.455,00 zł,
- 85410 – „Internaty i bursy szkolne”	-	146.525,00 zł,
Razem:	-	1.474.261,55 zł.

- 2) Ustalono, że starostwo powiatowe nie realizowało wpływów z usług. Wszystkie te dochody, pochodzące m.in. z odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej i w bursie szkolnej, zrealizowały jednostki organizacyjne powiatu, wykonujące zadania w wymienionych powyżej rozdziałach budżetu.

3.1.4.7. Wpływy z różnych opłat i dochodów

- 1) W roku objętym szczegółową kontrolą dochodów powiat zrealizował 68.020,98 zł wpływów klasyfikowanych w § 069 – „Wpływy z różnych opłat” oraz 270.101,71 zł wpływów klasyfikowanych w § 097 – „Wpływy z różnych dochodów”.

Wykonanie tych dochodów w poszczególnych rozdziałach budżetu przedstawiono w tabeli:

Rodzaj dochodów – rozdział budżetu	Plan (zł)	Wykonanie (zł)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
<i>Wpływy z różnych opłat - § 069</i>		
60014 – „Drogi publiczne powiatowe”	32.384	39.169,30
75020 – „Starostwa powiatowe”	5.000	6.072,68
80130 – „Szkoły zawodowe”	1.120	1.562,00
80140 – „Centra kształcenia ustawicznego...”	2.000	2.242,00
85218 – „Powiatowe centra pomocy rodzinie”	13.525	18.975,00
Razem:	54.029	68.020,98

<i>Wpływy z różnych dochodów - § 097</i>		
70005 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”	163.000	163.543,62
75020 – „Starostwa powiatowe”	13.000	23.925,04
75814 – „Różne rozliczenia finansowe”	0	232,18
80102 – „Szkoły podstawowe specjalne”	0	336,55
80120 – „Licea ogólnokształcące”	510	790,66
80130 – „Szkoły zawodowe”	259	16.459,13
80140 – „Centra kształcenia ustawicznego...”	3.100	3.148,00
85201 – „Placówki opiekuńczo-wychowawcze”	0	3.277,94
85204 – „Rodziny zastępcze”	0	1.098,86
85324 – „Państw. Fund. Rehabilitacji Osób Niepełnospr.”	50.000	56.473,00
85333 – „Powiatowe urzędy pracy”	200	214,68
85410 – „Internaty i bursy szkolne”	0	602,05
Razem:	230.069	270.101,71

- 2) Wyszczególnione w tabeli dochody zrealizowały różne jednostki organizacyjne powiatu.

Starostwo powiatowe zrealizowało 6.072,68 zł wpływów „z różnych opłat” (§ 069) w rozdziale 75020 – „Starostwa powiatowe”, a także 187.827,24 zł wpływów „z różnych dochodów” klasyfikowanych w § 097 w rozdziałach 70005 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”, 75020 – „Starostwa powiatowe” i 85201 – „Placówki opiekuńczo-wychowawcze” (w tym rozdziale do wysokości 358,58 zł). Dochody zrealizowane przez starostwo poddano szczegółowej kontroli.

a) Wpływy z różnych opłat - § 069

- Na podstawie ewidencji księgowej ustalono, że wpływy na sumę 6.072,68 zł pochodziły z:
  - opłat za wydane dzienniki budowy - 3.391,28 zł;
  - opłat za wydane karty wędkarskie - 2.630,00 zł;
  - wpłat tytułem zwrotu kosztów upomnień - 51,40 zł;

Razem: - 6.072,68 zł.
- Ustalono, że opłaty za dzienniki budowy pobierane były w cenach zakupu. Za wydane karty wędkarskie pobierano opłaty w wysokości wynikającej z przepisów § 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 listopada 2001r. w sprawie połowu ryb oraz warunków chowu, hodowli i połowu innych organizmów żyjących w wodzie (Dz. U. Nr 138, poz. 1559 ze zm.).

b) Wpływy z różnych dochodów - § 097

Zaklasyfikowane do tego paragrafu dochody na sumę 187.468,66 zł w rozdziałach 70005 i 75020, to między innymi:

- otrzymane od gminy miejskiej Chojnice odszkodowanie za grunty powiatowe przejęte pod budowę dróg gminnych - 114.330,00 zł;
- przekazana przez Chojnickie Towarzystwo Budownictwa Społecznego nadwyżka za 2006, wynikająca z rozliczenia wspólnoty mieszkaniowej - 20.019,46 zł;
- różnica pomiędzy otrzymanym odszkodowaniem za niezrealizowane zamówienie publiczne (dot. szpitala) a wydatkami poniesionymi na jego realizację przez innego wykonawcę - 28.218,16 zł;
- odszkodowania za bezumowne korzystanie z lokalu użytkowego oraz odszkodowania z firm ubezpieczeniowych z tyt. zalania pomieszczeń - 9.290,31 zł;
- środki z rozliczenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych za 2006 rok - 2.285,83 zł;
- wynik rozliczenia wydatków z tytułu zatrudnienia pracowników interwencyjnych (rozliczenie z PUP w Chojnicach) – 1.830,27 zł;
- prowizja (3 %) od pobieranej w kasie starostwa opłaty skarbowej, stanowiącej dochód gminy miejskiej Chojnice - 1.764,59 zł;
- dochody ze sprzedaży złomu z tablic rejestracyjnych - 1.353,62 zł;
- zwrot kosztów wyceny sprzedanych mieszkań - 976,00 zł;
- wynagrodzenie starostwa jako płatnika składek ZUS - 915,97 zł;
- dochody z odsprzedaży telefonów komórkowych, po upływie okresu obowiązywania umów - 390,00 zł;
- zwrot dotacji (za 2006r.) przekazanej PCPR w Sławnie (dot. utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej) - 358,58 zł;
- wyegzekwowana należność z tytułu zwrotu opłaty sądowej i kosztów zastępstwa procesowego - 255,00 zł.

3.1.4.8. Inne wpływy

Ustalono, że w 2007 roku powiat zrealizował 311.900,00 zł dochodów klasyfikowanych w § 2690 – „Środki z Funduszu Pracy otrzymane przez powiat z przeznaczeniem na finansowanie kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne pracowników powiatowego urzędu pracy”.

Środki te, otrzymane na podstawie przepisów art. 9 ust. 2a–c ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

(Dz. U. Nr 99, poz. 1001 ze zm.), przekazano Powiatowemu Urzędowi Pracy w Chojnicach.

3.2. Przychody budżetowe

- 1) Kontrolę planowania i realizacji przychodów budżetowych przeprowadzono w oparciu o rok 2007.
  - 2) Uchwalając w dniu 28.12.2006 roku budżet powiatu na 2007 rok Rada Powiatu przyjęła również, jako załącznik nr 3 do uchwały budżetowej, plan przychodów budżetu na 2007 rok.
    - Zgodnie z ww. planem przychody w wysokości 2.478.024 zł pochodzić miały z:

- pożyczek na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (§ 903)	- 978.024 zł,
- pożyczek i kredytów zaciągniętych na rynku krajowym (§ 952)	- 1.500.000 zł;
Razem:	- 2.478.024 zł.
  - Planowane przychody zamierzano wykorzystać do finansowania rozchodów budżetowych, zaplanowanych w wysokości 1.818.024 zł, a także pokrycia deficytu budżetowego w wysokości 660.000 zł.
- 3) W trakcie 2007 roku dokonano szeregu zmian w budżecie powiatu. O 3.580.554 zł (do wysokości 63.241.321 zł) zwiększony został plan dochodów budżetowych, o 4.432.383 zł (do wysokości 64.753.150 zł) zwiększono też plan wydatków. Planowany deficyt budżetu (1.511.829 zł), stanowiący różnicę pomiędzy planowanymi dochodami i wydatkami, wraz z planowanymi rozchodami budżetu (1.818.024 zł) zamierzano sfinansować przychodami budżetu zaplanowanymi w wysokości 3.329.853 zł.
  - 4) Na podstawie kwartalnego sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2007 roku ustalono, że zrealizowane przychody budżetowe były zgodne z przychodami planowanymi. Na kwotę 3.329.882,99 zł zrealizowanych przychodów złożyły się środki pożyczki (978.023,82 zł), zaciągniętej w Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie, przeznaczonej na zapewnienie płynności projektu inwestycyjnego, realizowanego w ramach Zintegrowanego Programu

Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, a także „wolne środki” na sumę 2.351.829,17 zł.

3.3. Wydatki budżetowe

1) Szczegółową kontrolę wydatków budżetowych przeprowadzono zasadniczo w oparciu o rok budżetowy 2007. W przypadku niektórych rodzajów wydatków kontrolą objęto dodatkowe lata.

- Jednym z wyjątków są wydatki majątkowe, które sprawdzono dodatkowo za lata 2005 – 2006. Ustalenia w zakresie planowania i wykonania tego rodzaju wydatków przedstawiono w dalszej części niniejszego protokołu – „3.3.2. Wydatki majątkowe”.
- Realizację planu wydatków starostwa powiatowego, a ściślej – przestrzeganie zakresu uprawnień do dokonywania wydatków – sprawdzono na losowo wybrane 3 dni z 2007 roku (30 lipca, 26 listopada i 22 grudnia), a także na losowo wybrane 4 dni z 2006 roku – (3 sierpnia, 22 września, 18 listopada oraz 29 grudnia).

Biorąc pod uwagę plan finansowy jednostki oraz szczegółową ewidencję wydatków nie stwierdzono przypadków wykonania wydatków ponad kwotę ustalonego planu.

2) Ustalono, że w 2007 roku powiat zrealizował wydatki budżetowe na sumę 63.696.735,83 zł, stanowiącą 98,4 % wydatków planowanych (64.753.150,00 zł).

Realizację wydatków w podziale na grupy wydatków, wyszczególnione w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 107, poz. 726 ze zm.), przedstawiono w tabeli:

Grupa wydatków	Plan (zł)	Wykonanie (zł)	Wyko- nanie %	Struktu- ra (%)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Dotacje	2.775.466	2.541.726,19	91,6	4,0
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	3.893.004	3.843.648,78	98,7	6,0
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	52.786.585	52.247.974,32	99,0	82,0
Wydatki majątkowe	4.933.095	4.895.493,76	99,2	7,7
Obsługa długu publicznego	365.000	167.892,78	46,0	0,3
Razem:	64.753.150	63.696.735,83	98,4	100,0

Ustalenia w zakresie realizacji poszczególnych rodzajów wydatków przedstawiono w dalszych punktach niniejszego protokołu.

3.3.1. Wydatki bieżące

3.3.1.1. Wydatki z tytułu wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń

3.3.1.1.1. Wynagrodzenia osobowe pracowników

1) Prawidłowość stosowania przepisów regulujących zasady wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w starostwie powiatowym sprawdzono na przykładzie wynagrodzeń ustalonych dla 20-stu, niżej wymienionych pracowników:

- Stanisława Skaji	- starosty;
- Marka Szczepańskiego	- wicestarosty;
- Marka Buzy	- członka Zarządu Powiatu;
- Elżbiety Smaglinskiej	- skarbnika;
- Ewy Haftki	- głównej księgowej;
- Beaty Sarnowskiej	- audytora wewnętrznego;
- Lilli Szászor	- dyrektora Wydz. Ochrony Środowiska Rolnictwa i Leśnictwa
- Krzysztofa Piekarskiego	- dyrektora Wydziału Komunikacji i Transportu;
- Andrzeja Kaptura	- przewodniczącego Zespołu Uzgadniania Dokumentacji Projektowej;
- Joanny Gierszewskiej	- powiatowego rzecznika konsumentów;
- Grażyny Zielhke	- radcy prawnego;
- Anny Łuczak	- głównego specjalisty;
- Mariana Rutkowskiego	- głównego specjalisty;
- Bożeny Weltrowskiej	- inspektora;
- Lilianny Look	- inspektora;
- Karoliny Majer	- podinspektora;
- Patrycjusza Pozorskiego	- samodzielnego referenta;
- Piotra Liegemanna	- operatora urządzeń powielających;
- Edmunda Kursa	- pracownika obsługi;
- Danuty Jurak	- sprzątaczkę.

- 2) Obowiązujące w 2007 roku wynagrodzenie pana Stanisława Skaji – starosty ustalone zostało uchwałą Nr III/20/2006 Rady Powiatu z dnia 28 grudnia 2006r.

Składnikami wynagrodzenia starosty były: wynagrodzenie zasadnicze, dodatek funkcyjny, dodatek specjalny (40 % łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego) oraz dodatek za wieloletnią pracę.

- Ustalono, że przyznane staroście wynagrodzenie zasadnicze i dodatek funkcyjny nie wykroczały poza kwoty przewidziane dla stanowiska starosty (w powiecie do 120 tys. mieszkańców) w punkcie 5 tabeli I, stanowiącej załącznik nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 sierpnia 2005r. w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich (Dz. U. Nr 146, poz. 1223 ze zm.).
- Wynagrodzenie starosty nie przekraczało w ciągu miesiąca, łącznie z dodatkiem za wieloletnią pracę, wysokości określonej w art. 20 ust. 3 ustawy o pracownikach samorządowych, tj. siedmiokrotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 110, poz. 1255 ze zm.).

- 3) Obowiązujące w 2007 roku wynagrodzenia pozostałych pracowników starostwa powiatowego, przyjętych jako próba do kontroli, zostały ustalone zasadniczo we wrześniu 2006 roku (z dniem 1 lipca 2006r.) oraz we wrześniu 2007 roku. W przypadku kilku osób, m.in. członka Zarządu Powiatu i audytora wewnętrznego wynagrodzenia ustalone w innych terminach, np. w miesiącach zatrudnienia lub przeniesienia z innego stanowiska.

Składnikami wynagrodzeń były: wynagrodzenia zasadnicze, dodatki funkcyjne, dodatki specjalne, dodatki za długoletnią pracę oraz premie (pracownicy obsługi).

- 4) W wyniku kontroli zaszeregowania pracowników, przyjętych jako próba do kontroli, a także ustalania im wynagrodzeń miesięcznych nieprawidłowości nie stwierdzono. Uwag nie wniesiono również w zakresie przyznawania i wysokości dodatków: funkcyjnych, specjalnych oraz za długoletnią pracę.

- 5) Prawidłowość wypłacania wynagrodzeń pracownikom starostwa powiatowego sprawdzono w oparciu o wynagrodzenia za sierpień (listy wypłat nr 30 i 31) oraz za listopad 2007 roku – listy nr 49 i 50. Stwierdzono, że naliczone wynagrodzenia odpowiadały wynagrodzeniom przyznanym. Dokumenty zostały prawidłowo zatwierdzone do wypłaty.

3.3.1.1.2. Dodatkowe wynagrodzenia roczne

- 1) Naliczanie i wypłacanie dodatkowych wynagrodzeń rocznych sprawdzono na przykładzie wypłaconych w 2007 roku wynagrodzeń za 2006 rok, klasyfikowanych w rozdziale 75020 – „Starostwa powiatowe”.
- 2) W toku kontroli ustalono, że wypłacone w lutym 2007 roku wynagrodzenia na sumę 225.566,30 zł wyliczono prawidłowo.

3.3.1.1.3. Nagrody

- 1) Sprawy przyznawania nagród dla pracowników starostwa reguluje „Regulamin tworzenia funduszu nagród i wypłacania nagród”, wprowadzony do stosowania zarządzeniem Nr 27/99 Starosty Chojnickiego z dnia 23 grudnia 1999r. w sprawie zatwierdzenia regulaminu tworzenia i wypłacania nagród dla pracowników Starostwa Powiatowego w Chojnicach.
Z regulaminu tego, analizowanego podczas poprzedniej kontroli powiatu wynika m.in., że prawo do nagrody i wysokość mają charakter uznaniowy. Wysokość nagród może być zróżnicowana i uzależniona od osiągnięć pracowników w pracy zawodowej. Prawo do nagrody traci pracownik ukarany karą dyscyplinarną za naruszenie porządku i dyscypliny pracy.
- 2) Poniesione w 2007 roku wydatki na nagrody dla pracowników starostwa powiatowego wyniosły 102.900,00 zł. Wielkość ta stanowiła 3,7 % wszystkich wydatków na wynagrodzenia osobowe pracowników starostwa, zrealizowanych na sumę 2.784.621,36 zł.
  - Ustalono, że w maju 2007 roku przyznano nagrody dla 80 pracowników starostwa „z okazji Dnia Pracownika Samorządowego”. Wszystkie nagrody były jednakowej wysokości – 400,00 zł.
  - W październiku starosta przyznał nagrodę w wysokości 750,00 zł – cyt.: „za wybitne osiągnięcia w pracy zawodowej” osobie odchodzącej na emeryturę.

- W grudniu 2007 roku 93 pracownikom starostwa przyznano i wypłacono nagrody na sumę 70.200,00 zł. Wysokości nagród były zróżnicowane i wynosiły od 300,00 zł do 3.000,00 zł.
Ustalono, że „Informacje o przyznaniu nagrody”, zawierające różne uzasadnienia ich przyznania, zostały złożone do akt osobowych pracowników.

3.3.1.2. Pozostałe wydatki

3.3.1.2.1. Naliczanie i wykorzystanie środków ZFŚS

- 1) Ustalono, że przez większą część 2007 roku sprawy związane z finansowaniem działalności socjalnej regulował „Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych Starostwa Powiatowego w Chojnicach”, wprowadzony w życie zarządzeniem Nr 38/2007 Starosty Chojnickiego z dnia 27 kwietnia 2007r.
Do dnia wydania tego zarządzenia obowiązywał regulamin ustalony zarządzeniem Nr 50/2004 Starosty Chojnickiego z dnia 25 czerwca 2004r. Regulamin ten był analizowany w trakcie poprzedniej kompleksowej kontroli powiatu.
- 2) Aktualny regulamin określa przeznaczenie środków ZFŚS, zasady i warunki przyznawania świadczeń socjalnych, a w załącznikach: wzór oświadczenia o osiągniętych dochodach, wzór wniosku o pożyczkę na cele mieszkaniowe, a także tabelę dopłat z ZFŚS.
Do zapisów zawartych w regulaminie uwag nie wniesiono.
- 3) Ustalono, że w kontrolowanym okresie na rachunek bankowy funduszu wpływały środki z odpisu w starostwie powiatowym, a także środki pochodzące z odpisu dokonywanego w Powiatowym Inspektoracie Nadzoru Budowlanego w Chojnicach.
Zawarte w dniu 12.04.2000 roku porozumienie w sprawie wspólnego prowadzenia działalności socjalnej, na zasadach obowiązujących w starostwie powiatowym, było analizowane w trakcie poprzedniej kompleksowej kontroli powiatu.
- 4) Zatwierdzony przez starostę „Plan finansowy ZFŚS na 2007 rok” (brak daty zatwierdzenia) zakładał wykorzystanie w ww. roku środków funduszu na sumę 80.000 zł.
Największe środki (23.000 zł) zamierzano wydać na pomoc rzeczową i finansową w formie paczek, bonów i zapomóg. Na dofinansowanie

wypoczynku organizowanego przez zakład pracy zaplanowano środki w wysokości 20.000 zł, takie same środki przeznaczono na pożyczki mieszkaniowe. Pozostałe 17.000 zł zamierzano wykorzystać na: zakup biletów wstępu na imprezy kulturalno-rozrywkowe i sportowe (8.000 zł), na organizację imprez okolicznościowych (6.000 zł) oraz na dopłaty do wypoczynku dzieci i wczasów profilaktyczno-leczniczych – 3.000 zł.

- 5) Ustalono, że na dzień 1.01.2007 roku na rachunku funduszu znajdowały się środki finansowe w wysokości 1.837,94 zł.

W trakcie roku na rachunek ten wpłynęły środki w wysokości 166.613,11 zł, pochodzące z:

- odpisów na fundusz	-	83.081,66 zł;
- spłaty pożyczek i odsetek	-	73.002,83 zł
- dopłat pracowników do działalności socjalnej (do wycieczki i balu pracowników)	-	9.460,00 zł,
- odsetek od środków na rachunku bankowym	-	1.068,62 zł;
	Razem:	- 166.613,11 zł.

- W oparciu o sporządzone w dniu 7.05.2007 roku naliczenie odpisu na ZFŚS na 2007 rok ustalono, że roczny odpis na fundusz, w wysokości 77.574,17 zł, wyliczono dla 95,58 pracowników jednostki (przeciętne zatrudnienie z 4 miesięcy) oraz 5 emerytów i rencistów objętych pomocą socjalną. Do wyliczeń użyto prawidłowych przeliczników.
- Środki starostwa powiatowego, stanowiące równowartość odpowiednio 75 i 25 % rocznego odpisu wpłynęły na rachunek funduszu w ustawowych terminach.
Z zachowaniem ustawowych terminów na rachunek ten wpłynęły również środki Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Chojnicach, przekazane na sumę 4.157,10 zł.
- Z naliczenia (korekty) odpisu na fundusz, dokonanego w dniu 17.12.2007 roku wynikało, że przeciętne zatrudnienie w roku (97,23) oraz ilość emerytów i rencistów objętych opieką (5,17) były wyższe od wyliczonych w maju 2007 roku. W związku z tym zaszła konieczność przekazania dodatkowo na rachunek funduszu kwoty 1.350,39 zł, do wysokości 78.924,56 zł. Przelewu dokonano w dniu sporządzenia korekty naliczeń.
- Przepisy art. 5 ust. 5 ustawy z dnia 4 marca 1994r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 1996r. Nr 70, poz. 335) mówią o odpisie na każdego emeryta lub rencistę uprawnionego do opieki

socjalnej. W ww. ustawie, a także w przepisach wykonawczych do tej ustawy, nie ma uregulowań mówiących o wyliczaniu średniej liczby emerytów i rencistów w roku kalendarzowym.

Stwierdzono, że sporządzona w grudniu 2007 roku korekta wcześniejszego odpisu powinna uwzględniać łącznie 6 emerytów i rencistów. Przyjęcie do wyliczeń przeciętnej liczby emerytów (5,17) spowodowało zaniżenie odpisu o 111,30 zł.

6) Ustalono, że środki funduszu, wraz ze środkami stanowiącymi dopłatę pracowników do działalności socjalnej, wykorzystano na:

- wypłatę pożyczek mieszkaniowych	-	83.000,00 zł;
- pomoc finansową i rzeczową dla uprawnionych do korzystania ze środków funduszu	-	47.507,96 zł;
- organizację wycieczki do Krakowa	-	17.000,00 zł;
- finansowanie działalności kulturalno-rozrywkowej (bal pracowników, bilety na występy)	-	8.268,16 zł;
- zwrot – korekta odpisu za rok 2006	-	2.285,83 zł;
- dofinansowanie wycieczek dla dzieci	-	1.650,00 zł;
	Razem:	- 159.711,95 zł.

● Stwierdzono, że środki ZFŚS wykorzystano na cele określone w zatwierdzonym przez starostę regulaminie. Wydatki zostały prawidłowo udokumentowane.

Udzielone pożyczki mieszkaniowe (głównie w wysokości 3.000,00 zł) zostały prawidłowo poręczone oraz zaewidencjonowane na kontach rozrachunkowych.

● Przekazana w dniu 24.05.2007 roku na rachunek starostwa kwota 2.285,83 zł stanowiła zwrot nadpłaconego odpisu za rok 2006.

O dokonanej w dniu 15.05.2007 roku weryfikacji odpisu za rok 2006 (ponownej) oraz potrzebie zwrotu środków w podanej powyżej wysokości skarbnik powiatu poinformowała pisemnie kierownika jednostki w dniu 22.05.2007r. Wyjaśniła jednocześnie, że zwrotu tego nie można było dokonać przed zakończeniem 2006 roku, gdyż na dzień 31.12.2006 roku na rachunku funduszu pozostały zbyt małe środki (1.183,85 zł).

7) Koniec 2007 roku na bankowym rachunku funduszu pozostawały środki finansowe w wysokości 8.739,10 zł.

Wyrażone saldem konta 234 – „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” należności funduszu z tytułu pożyczek mieszkaniowych udzielonych pracownikom starostwa wynosiły 70.833,34 zł. Z kolei należności z tytułu pożyczek udzielonych emerytom i rencistom starostwa powiatowego oraz pracownikom Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Chojnicach, wynikające z ewidencji na koncie 240 – „Pozostałe rozrachunki” wynosiły 9.933,19 zł.

- 8) Na koniec 2007 roku konto 851 – „Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” zamknęło się saldem 99.212,75 zł. Saldo to przedstawiało stan funduszu świadczeń socjalnych, prowadzonego dla pracowników, emerytów i rencistów starostwa powiatowego oraz Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Chojnicach (89.505,63 zł), a także funduszu prowadzonego dla emerytów i rencistów – byłych nauczycieli placówek oświatowo-wychowawczych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Chojnicki (9.707,12 zł).
- Ustalono, że na mocy uchwały Nr 60/2005 Zarządu Powiatu z dnia 25 maja 2005r. przy starostwie powiatowym utworzona została służba socjalna dla obsługi ZFŚS nauczycieli emerytów i rencistów. Środki na ww. działalność socjalną miały być gromadzone na wyodrębnionym rachunku bankowym, a obsługę finansowo-księgową funduszu powierzono starostwu. Z uzasadnienia uchwały wynikało, że służbę socjalną powołano na podstawie przepisów art. 53 ust. 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. – Karta Nauczyciela, na prośbę związków zawodowych.
  - Przywołana uchwała stanowiła podstawę zawarcia w dniu 20 czerwca 2005 roku porozumienia pomiędzy starostwem powiatowym i 11-ma powiatowymi jednostkami oświatowo-wychowawczymi. Porozumienie to mówi m.in. o wspólnym prowadzeniu działalności socjalnej dla emerytów i rencistów wszystkich tych jednostek, gromadzeniu środków na rachunku bankowym przy starostwie oraz o przedstawicielach jednostek w komisji socjalnej. Załącznikiem do porozumienia jest regulamin funduszu socjalnego.

3.3.1.2.2. Wydatki na podróże służbowe krajowe pracowników

- 1) Szczegółową kontrolę wydatków na podróże służbowe pracowników przeprowadzono na przykładzie wydatków w rozdziale 75020 – „Starostwa powiatowe”, zrealizowanych w 2007 roku na sumę 16.821,19 zł.

- 2) Jako próbę do kontroli wydatków z tytułu zwrotu kosztów podróży odbytych środkami komunikacji publicznej oraz pojazdami niebędącymi własnością pracodawcy przyjęto „polecenia wyjazdu służbowego” rozliczone w okresie od dnia 1 kwietnia do 30 czerwca 2007 roku, na sumę 3.492,52 zł.
- W wyniku analizy dowodów księgowych dokumentujących wydatki na podróże służbowe ustalono, że:
    - polecenia wyjazdu służbowego były ujmowane w rejestrze delegacji;
    - wystawiały je upoważnione do tego osoby;
    - rozliczano wyłącznie koszty podróży odbytych w terminie i w miejscu oraz środkiem lokomocji wskazanym przez pracodawcę na delegacji.

  - Podróże odbyte pojazdami niebędącymi własnością pracodawcy rozliczano z zastosowaniem stawek 0,30 zł (pojazdy o pojemności skokowej silnika do 900 cm³) oraz 0,50 zł (powyżej 900 cm³) za 1 kilometr przebiegu. Stawki te wynikają z zarządzenia Nr 26/2007 Starosty Chojnickiego z dnia 28 marca 2007r. w sprawie wysokości należności przysługujących pracownikowi z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.
Z ww. zarządzenia, wydanego na podstawie przepisów § 5 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1990 ze zm.) wynika też, że podstawą zwrotu kosztów za przejazd służbowy prywatnym samochodem jest:
    - „polecenie wyjazdu służbowego”,
    - umowa dotycząca używania samochodu prywatnego do celów służbowych lub zatwierdzony przez starostę (lub inną osobę upoważnioną) wniosek o odbycie podróży prywatnym pojazdem, sporządzony według wzoru załączonego do zarządzenia.

  - Analiza dowodów związanych z rozliczaniem kosztów podróży służbowych nie wykazała nieprawidłowości.
- 3) Z tytułu wypłat pieniężnych ryczałtów za jazdy lokalne pojazdami niebędącymi własnością pracodawcy wypłacono w 2007 roku 457,67 zł. Wydatki te, zrealizowane w listopadzie i grudniu 2007 roku, wiązały się z realizacją „Umowy o używanie samochodu do celów służbowych”,

zawartej w dniu 1.10.2007 roku z panem Markiem Bużą – Etatowym Członkiem Zarządu.

- Umowa ta, stanowiąca podstawę do używania przez wyżej wymienionego prywatnego pojazdu do celów służbowych, a także do rozliczania kosztów jazd lokalnych poprzez wypłatę pieniężnego ryczału miesięcznego, określała miesięczny limit kilometrów w wysokości 300 km. Do wyliczeń ryczału miała być stosowana stawka w wysokości 0,7846 zł/km. Ww. stawka, wynikająca z rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27, poz. 271 ze zm.) została zatwierdzona przez starostę do wyliczeń ryczału miesięcznego. Mówi się o niej w „Regulaminie określającym zasady używania do celów służbowych samochodów niebędących własnością pracodawcy”, stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 73/2007 Starosty Chojnickiego z dnia 17 października 2007r. wprowadzającego ww. regulamin.
- Stwierdzono, że ryczałty miesięczne wypłacono w oparciu o pisemne oświadczenia osoby używającej pojazd do jazd lokalnych, potwierdzone – w zakresie ilości dni nieobecności lub innych przyczyn uzasadniających zastosowanie potrąceń z ryczału – przez pracownika Wydziału Organizacyjno-Prawnego i Spraw Obywatelskich. Do wyliczeń ryczału i dokonanych potrąceń uwag nie wniesiono.

3.3.1.2.3. Wydatki na podróże służbowe zagraniczne pracowników

- 1) Zrealizowane w 2007 roku wydatki starostwa powiatowego na zagraniczne podróże służbowe pracowników jednostki wyniosły ogółem 3.394,82 zł. Wydatki te wiązały się z:
  - podróżą 3 osób (starosta, wicestarosta, kierowca samochodu służbowego) do miejscowości Ludwigslust (Niemcy) w dniach 4.05 – 7.05.2007r., w celu „współpracy partnerskiej”. Wydatki wyniosły łącznie 661,77 zł;
  - zapłatą w dniu 25.05.2005 roku należności w kwocie 1.424,20 zł dla biura usług turystycznych, za bilet lotniczy do Kijowa dla pana Stanisława Skaji - starosty;
  - podróżą 4 osób (starosta, etatowy członek zarządu, kierownik Biura Funduszy, kierowca samochodu służbowego) do miejscowości

Ludwigslust (Niemcy) w dniach 7.09. – 11.09.2007r. Poniesione wydatki wyniosły łącznie 1.127,56 zł.

Z „poleceń wyjazdu służbowego poza granicę kraju”, oznaczonych numerami 6 – 8 i 10/2007 nie wynikało, jaki był cel podróży.

- podróżą wicestarosty do Kijowa w dniach 7.09. – 11.09.2007r. Poniesiony wydatek, obejmujący wyłącznie diety krajowe i zagraniczne, wyniósł 181,29 zł.

Z „polecenia wyjazdu służbowego poza granicę kraju”, oznaczonego numerem 9/2007 nie wynikało, jaki był cel wyjazdu.

- 2) Z informacji udzielonych przez panią Elżbietę Borzyszkowską – podinspektora w Wydziale Finansowo-Budżetowym (osoba ta zajmuje się rozliczaniem podróży służbowych) wynikało, że zakupiony w maju 2007 roku bilet lotniczy do Kijowa dla starosty został ostatecznie wykorzystany przez wicestarostę we wrześniu tego roku.
- 3) Po sprawdzeniu wyliczeń diet stwierdzono nieprawidłowość, polegającą na zaniżeniu o 18,41 zł należności przysługującej i wypłaconej w dniu 29.10.2007 roku (dowód wypłaty nr 566) panu Markowi Szczepańskiemu – wicestaroscie, z tytułu zwrotu kosztów podróży do Kijowa, odbytej we wrześniu 2007r.
  - Z obowiązującej w 2007 roku tabeli „Wysokość diety za dobę podróży oraz limitu na nocleg w hotelu”, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1991 ze zm.) wynika, że za dobę podróży na Ukrainę przysługuje dieta w wysokości 48 USD.
W omawianym przypadku zastosowano dietę w kwocie 43 USD (taka kwota obowiązywała do końca 2005r.), tj. o 5 USD niższą.
  - Z tytułu rozliczenia kosztów zagranicznej podróży służbowej pana Marka Szczepańskiego – wicestarosty, należało dokonać wypłacić nie 181,29 zł, lecz 199,70 zł.
- 4) Stwierdzono, że działania zmierzające do wyeliminowania nieprawidłowości w rozliczaniu kosztów podróży służbowych podjęto już w trakcie kontroli. Skutkiem tych działań było m.in. wypłacenie panu

Markowi Szczepańskiemu kwoty 18,41 zł, tytułem zwrotu kosztów podróży służbowej, po weryfikacji przywołanego powyżej „polecenia wyjazdu służbowego” nr 9/2007.

3.3.1.2.4. Wydatki na podróże służbowe krajowe i zagraniczne radnych powiatu

- 1) Poniesione w 2007 roku wydatki budżetowe na podróże służbowe radnych powiatu wyniosły 876,62 zł. Na podróże zagraniczne wydatkowano 842,12 zł, na krajowe – 34,50 zł.
  - 2) Wydatki na zagraniczne podróże wiązały się z wyjazdami służbowymi:
    - pana Stefana Kwiatkowskiego - przewodniczącego Rady Powiatu, do m. Ludwigslust (Niemcy) w okresach od dnia 4 – 7.05.2007r. oraz od dnia 7 – 11.09.2007r., celem „kontynuacji rozpoczętej współpracy samorządowej”. Wydatki na te podróże wyniosły odpowiednio 220,59 zł i 281,89 zł;
    - pana Leszka Redzimskiego – radnego, do Kijowa w dniach 4.09. – 11.09.2007r. Stwierdzono brak określenia celu wyjazdu na delegacji nr 6/2007, w oparciu o którą rozliczono koszty na sumę 339,64 zł.
- Stwierdzono, że w rozliczeniu kosztów wyjazdu służbowego radnego Leszka Redzimskiego do Kijowa zastosowano nieprawidłową (niższą) stawkę diety, w części dotyczącej podróży poza granicami kraju. Z obowiązującego w 2007 roku załącznika do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1991 ze zm.) wynikało, że za dobę podróży na Ukrainę przysługiwała dieta w wysokości 48 USD. W omawianym przypadku zastosowano dietę o 5 USD niższą.
  - Skutkiem zastosowania nieprawidłowej kwoty diety było zniżenie o 34,14 zł przysługującej panu Leszkowi Redzimskiemu należności z tytułu odbytej podróży służbowej. Zamiast 339,64zł (taką kwotę przelano na osobisty rachunek bankowy w dniu 24.09.2007r.) należało przekazać 373,78 zł.

- 3) Zrealizowane w 2007 roku wydatki na podróże służbowe krajowe wiązały się ze zwrotem kosztów podróży odbytych przez pana Stefana Kwiatkowskiego – przewodniczącego Rady Powiatu:
- do Warszawy, w dniu 28.09.2007r., celem udziału w Forum Przewodniczących Rad Powiatów i Miast – polecenie wyjazdu nr 7/07 z dnia 24.09.2007r. Koszt podróży rozliczony ww. dokumentem wyniósł 23,00 zł;
  - do Gdańska, w dniu 16.10.2007r., celem udziału w szkoleniu dot. działalności uchwałodawczej rad – polecenie wyjazdu nr 9/2007 z dnia 15.10.2007r. Dokumentem tym rozliczono koszt podróży w wysokości 11,50 zł.
- Stwierdzono, że przy rozliczaniu kosztów służbowych podróży krajowych nie przestrzegano przepisów § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2000r. w sprawie sposobu ustalania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych powiatu (Dz. U. Nr 66, poz. 799 ze zm.).
  - W myśl tych przepisów przysługująca radnemu dieta, stanowiąca ekwiwalent na pokrycie zwiększonych kosztów wyżywienia w czasie podróży, wynosi 1 % nieprzekraczalnej wysokości diety przysługującej radnemu z tytułu wykonywania mandatu, o której mowa w przepisach art. 21 ust. 5 ustawy o samorządzie powiatowym. Ściślej, jest to 1 % półtorakrotności kwoty bazowej, określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe.
  - Z art. 15 ust. 1 pkt 2 ppkt „a” ustawy budżetowej na 2007 rok wynika, że w roku tym kwota bazowa wynosiła 1.726,74 zł. Jeden procent od półtorakrotności tej kwoty wynosi 25,90 zł. Taką kwotę należało przyjąć, jako wysokość pełnej diety.
- Ustalono, że rozliczając służbowe podróże krajowe pana Stefana Kwiatkowskiego – przewodniczącego Rady Powiatu, opierano się na kwocie 23,00 zł, wynikającej z przepisów dotyczących podróży służbowych pracowników zatrudnionych w państwowych i samorządowych jednostkach sfery budżetowej. Skutkiem zastosowania nieprawidłowych przepisów (zastosowania niższej kwoty diety) było zaniżenie przysługujących wyżej wymienionemu diet o 4,35 zł.

- 4) Ustalono, że wypłacenia (wyrównania) przysługujących ww. radnym należności na sumę 38,49 zł dokonano w trakcie kontroli, w dniu 15.04.2008r.

3.3.1.2.5. Wypłaty diet radnym

- 1) W 2007 roku sprawy naliczania i wypłacania diet radnym Rady Powiatu regulowała uchwała Nr II/14/2002 Rady Powiatu z dnia 28 listopada 2002r. w sprawie diet radnych powiatu.
Z przywołanej uchwały wynikało, że radnym – w zależności od zajmowanej funkcji – przysługiwały zryczałtowane diety miesięczne, w wysokościach od 55 % do 85 % maksymalnej diety przysługującej radnemu powiatu w powiecie od 60 do 120 tys. mieszkańców, określonej w § 3 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000r. w sprawie maksymalnej wysokości diet przysługujących radnemu powiatu (Dz. U. Nr 61, poz. 709).
- 2) Stwierdzono, że wypłacone radnym diety wyliczono prawidłowo, tj. zgodnie z przywołaną na wstępie uchwałą organu stanowiącego powiatu.

3.3.1.2.6. Wydatki na zakupy, dostawy i usługi (pozainwestycyjne)

- 1) Kontrolę wydatków na pozainwestycyjne zakupy, dostawy i usługi przeprowadzono w oparciu o dowody i zapisy księgowe dotyczące wydatków klasyfikowanych w § 4210 – „Zakup materiałów i wyposażenia”, § 4270 – „Zakup usług remontowych” i § 4300 – „Zakup usług pozostałych” w rozdziale 75020 – „Starostwa powiatowe”.
- 2) Ustalono, że wydatki na zakup materiałów i wyposażenia, zrealizowane na sumę 869.360,50 zł, wiązały się z zakupem druków (dowody rejestracyjne, prawa jazdy) w Wytwórni Papierów Wartościowych w Warszawie. Koszt zakupu tych druków wyniósł 636.215,43 zł i stanowił ponad 70 % wszystkich kosztów związanych z zakupem materiałów i wyposażenia w tym rozdziale.
Pozostałe środki wydatkowano na zakup: mebli biurowych i pozostałego wyposażenia biur, materiałów biurowych, prasy, paliwa, itp. Do wydatkowania środków oraz udokumentowania wydatków uwag nie wniesiono.
- 3) Na usługi remontowe w rozdziale 75020 wydatkowano łącznie 27.499,02 zł. Największa pozycja wydatków (15.921,18 zł) wiązała się z zakupem

i montażem podłogi drewnianej w dwóch pomieszczeniach starostwa. Poza tym zapłacono za konserwację kserokopiarek, gaśnic, instalacji, itp.

- 4) Wydatki na zakup „usług pozostałych” klasyfikowanych w § 4300 rozdziału 75020 wyniosły 596.513,30 zł. Większe wydatki jednostkowe dotyczyły opłat za usługi pocztowe oraz za obsługę prawną i tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.
- Ustalono, że kontrolowana jednostka zawarła w dniu 2.01.2007 roku „umowę o świadczenie usług prawnych” z Kancelarią Adwokacką Wojciecha Szmidta w Człuchowie. Na mocy tej umowy kancelaria ta zobowiązała się do świadczenia w imieniu i na rzecz powiatu usług prawnych, polegających m.in. na:
    - prowadzeniu spraw sądowych, egzekucyjnych, administracyjnych,
    - opiniowaniu umów cywilnoprawnych, pism i innych dokumentów,
    - konsultacjach prawnych,
    - innych czynnościach według potrzeb zamawiającego, związanych z obsługą prawną.

Tytułem wynagrodzenia zleceniodawca płaci zleceniobiorcy ryczałtowo kwotę 3.000,00 zł + VAT miesięcznie, stosownie z zapisu w § 4 ust. 1 umowy.

W ust. 2 tego paragrafu zapisano, że – cyt.: „Strony dopuszczają możliwość dodatkowego wynagrodzenia, poza wynagrodzeniem, o którym mowa w ust. 1, jeżeli prowadzenie sprawy wymagać będzie zdecydowanego zwiększenia obowiązków”. W roku objętym kontrolą starostwo było obciążane fakturami za „obsługę prawną” oraz „kosztami zastępstwa”.

- Inne wydatki w § 4300 wiązały się z zapłatą faktur za publikację ogłoszeń, dozór mienia, konwój pieniędzy, oprawy introligatorskie, serwis systemów komputerowych, itp.

W wyniku weryfikacyjnego sprawdzenia zgodności wydatków z zadaniami powiatu, a także ich udokumentowania, nieprawidłowości nie stwierdzono.

3.3.1.2.7. Wydatkowanie środków funduszy celowych

- 1) Prawidłowość wydatkowania środków funduszy celowych sprawdzono na przykładzie Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

2) Plan finansowy ww. Funduszu na rok 2007 przyjęty został uchwałą Nr III/27/2006 Rady Powiatu z dnia 28 grudnia 2006r. w sprawie uchwalenia budżetu Powiatu Chojnickiego na 2007 rok.

- Z planu tego wynikało, że zaplanowane przychody wysokości 140.000 zł, pochodzące z „różnych opłat” (§ 0690 – 135.000 zł) oraz z grzywien i innych kar pieniężnych (§ 0580 – 5.000 zł), wraz ze środkami obrotowymi na początek roku (100.000 zł), miały być wykorzystane na finansowanie wydatków Funduszu na sumę 231.000 zł. Planowany stan środków obrotowych na koniec roku wynosił 9.000 zł.
- W 2007 roku planowano realizację zadań związanych z edukacją ekologiczną, urządzeniem i utrzymywaniem terenów zieleni, gospodarką odpadami, ochroną powierzchni ziemi, zadań modernizacyjnych i inwestycyjnych z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, a także zadań wynikających z zasady zrównoważonego rozwoju. Takie przeznaczenie środków Funduszu przewidują przepisy art. 407, w związku z art. 406 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150).
- Największe środki (132.000 zł) zamierzano wydatkować na zakup „usług pozostałych”, klasyfikowanych w § 4300, a także na zakup materiałów i wyposażenia – (§ 4210 – 32.000 zł).

Plan wydatków zakładał też udzielenie dotacji na sumę 62.000 zł, w tym 30.000 zł na inwestycje i zakupy inwestycyjne jednostek sektora finansów publicznych (§ 6260), 10.000 zł na inwestycje i zakupy inwestycyjne jednostek niezaliczanych do tego sektora (§ 6270) oraz 22.000 zł na zadania bieżące realizowane przez jednostki niezaliczane do sektora finansów publicznych (§ 2450).

- W trakcie roku obrotowego plan finansowy Funduszu uległ zmianom. Plan przychodów zwiększono do wysokości 300.000 zł, wydatki Funduszu miały wynieść 347.900 zł.

Aktualny na koniec roku plan wydatków przewidywał m.in. wydatki na zakupy inwestycyjne (§ 6120) w wysokości 49.000 zł. Plan wydatków na zakup usług pozostałych był wyższy od pierwotnego o 49.800 zł i wynosił 181.800 zł. Zmniejszeniu uległy planowane wydatki na zakup materiałów i wyposażenia (do wysokości 23.900 zł), dotacje na inwestycje i zakupy inwestycyjne jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych (4.000 zł) oraz dotacje na zadania bieżące tych jednostek (do wysokości 16.600 zł).

- 3) Ustalono, że na bilans otwarcia 2007 roku na rachunku Funduszu znajdowały się środki finansowe w wysokości 104.834,70 zł.
- W wyniku analizy obrotów na koncie 135-300, prowadzonym do rachunku środków Funduszu, ustalono, że w trakcie roku na rachunek ten wpłynęły środki na sumę 238.481,99 zł, pochodzące z:

- wpłat Urzędu Marszałkowskiego w Gdańsku	-	232.185,56 zł;
- odsetek bankowych od środków <u>na rachunku</u>	-	<u>6.296,43 zł;</u>
Razem:	-	238.481,99 zł.
  - Naliczone przez bank odsetki od środków finansowych przekazywano na bieżąco na rachunek dochodów starostwa.
- 4) W trakcie roku środkami Funduszu sfinansowano wydatki na sumę 316.358,59 zł. Wydatki te obejmowały:
- zakup usług pozostałych (§ 4300)	-	152.702,67 zł;
- dotacje	-	90.600,00 zł,
- wydatki na zakupy inwestycyjne (§ 6120)	-	46.774,33 zł;
- zakup materiałów i wyposażenia (§ 4210)	-	23.681,59 zł;
- wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń (§ 3020)	-	<u>2.600,00 zł;</u>
Razem:	-	316.358,59 zł.
- a) Ustalono, że wydatki na „zakup usług pozostałych”, zrealizowane na sumę 152.702,67 zł, wiązały się m.in. z zapłatą faktur za: sporządzenie uproszczonych planów urządzenia lasów niepaństwowych, utylizację odpadów medycznych, nasadzenia drzew i krzewów oraz remonty przepustów i urządzeń odwadniających.
- Z ewidencji księgowej wynikało, że ww. suma obejmowała też koszty opracowań: „Aktualizacji powiatowego programu ochrony środowiska i planu gospodarki odpadami” (19.520,00 zł), „Sprawozdania z powiatowego planu gospodarki odpadami” (9.760,00 zł) oraz poradnika „Rolnik strażnikiem ochrony przyrody” (10.000,00 zł).
- Ustalono, że w przypadku ww. opracowań zastosowano różne sposoby realizacji wydatków zaklasyfikowanych do § 4300 – „Zakup usług pozostałych”. Zapłaty za opracowania programu ochrony środowiska oraz sprawozdania z powiatowego planu gospodarki odpadami dokonano po wykonaniu zadań, finansowanie opracowania poradnika dla rolników nastąpiło poprzez dotację.

- Z przedłożonych do kontroli dokumentów wynikało, że w dniu 17.10.2007 roku kontrolowany powiat zawarł umowę Nr 9/2007 „o dotację z PFOŚiGW w Chojnicach” z Lokalną Grupą Działania „Sandry Brdy” w Chojnicach. Umową tą „przyznano” kwotę 20.000,00 zł na realizację zadania pn.: „Opracowanie poradnika dla rolników z terenu powiatu chojnickiego - Rolnik strażnikiem ochrony przyrody”.

Ustalono, że umowę zawarto w następstwie wniosku ww. fundacji z dnia 26.09.2007 roku o udzielenie dotacji ze środków PFOŚiGW w Chojnicach, dotyczącego opracowania ww. poradnika. W charakterystyce zadania oraz opisie przewidywanego efektu ekologicznego – obok zapisów mówiących o opracowaniu i wydaniu poradnika (2.000 egz.) – znalazły się też punkty mówiące o opracowaniu informacji „Plan rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007-2013” oraz o zorganizowaniu konferencji podsumowującej realizację programu rolno-środowiskowego.

- W § 2 umowy zawarto zapis, że przyznana kwota ma być wykorzystana wyłącznie na realizację zadania, zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym. Stwierdzono, że do umowy nie załączono żadnego harmonogramu.
- Przekazania kwoty 20.000,00 zł na bankowy rachunek fundacji w Banku Spółdzielczym w Czersku dokonano w dniu 30.10.2007r.
- Ustalono, że w dniu 18.12.2007 roku przedstawiciele powiatu i fundacji spisali aneks nr 1 do wymienionej powyżej umowy z dnia 17.10.2007r. Aneksem tym zmniejszono o połowę kwoty dotacji oraz ustalono obowiązek zwrotu 10.000,00 zł na konto PFOŚiGW w Chojnicach. Zwrot tej kwoty na rachunek Funduszu nastąpił w dniu 28.12.2007r.
- W złożonym w starostwie powiatowym sprawozdaniu z wykorzystania dotacji (data wpływu – 15.01.2008r.) fundacja wykazała, że środki finansowe pochodzące z dotacji wykorzystano na zapłatę należności wynikających z:

- umowy o dzieło Nr 20/2007 z dnia 27.11.2007r.	-	500,00 zł;
- umowy o dzieło Nr 21/2007 z dnia 27.11.2007r.	-	500,00 zł;
- faktury Nr 230/07 z dnia 3.12.2007r.	-	525,97 zł;
- deklaracji (?) Nr 07/2007 z dnia 27.11.2007r.	-	852,52 zł;
- faktury Nr 5/2007 z dnia 27.12.2007r.	-	7.621,51 zł;
Razem:	-	10.000,00 zł.
- W oparciu o dokumenty źródłowe ustalono, że przywołaną w sprawozdaniu umowę o dzieło nr 20/2007 fundacja zawarła z panem Zygmuntem

Denisiukiem zamieszkałym w Krakowie. Umowa dotyczyła przeprowadzenia wykładu „Bory Tucholskie na tle sieci Rezerwatów Biosfery w Polsce”.

Druga z umów o dzieło (Nr 21/2007), zawarta z panem Kazimierzem Tobolskim, zamieszkałym w Poznaniu, dotyczyła wykładu nt. „Bory Tucholskie unikalnym obszarem jeziorno-leśnym w Środkowej Europie”.

Faktura Nr 230/07, wystawiona na kwotę 525,97 zł przez Gospodarstwo Pomocnicze przy Parku Narodowym „Bory Tucholskie” w Charzykowach, dotyczyła organizacji konferencji nt. „Rezerwat Biosfery na obszarze Borów tucholskich”, zorganizowanej w dniu 27.11.2007r.

Jednym z dokumentów, w oparciu o który fundacja rozliczyła wykorzystanie dotacji z PFOŚiGW, była „delegacja” nr 07/2007, wystawiona przez panią Grażynę Wera-Malatyńską – prezesa Lokalnej Grupy Działania „Sandry Brdy” dla pana Zygmunta Denisiuka. W oparciu o ten dokument rozliczono koszty przyjazdu (852,52 zł) ww. osoby z Krakowa do Charzyków, celem przeprowadzenia wykładu.

Wykazana w sprawozdaniu kwota 7.621,51 zł została rozliczona fakturą Nr 5/2007 z dnia 27.12.2007r., wystawioną przez Fundację Ekologiczną Ziemi Chojnickiej i Zaborskiej, za „Szkolenia w ramach Akademii Rolnictwa Środowiskowego, zgodnie z umową Nr 20/07 z dnia 29.10.2007r.”. Przywołana umowa dotyczyła organizacji debaty dla mieszkańców obszarów wiejskich oraz realizacji działań edukacyjnych przygotowujących mieszkańców obszarów wiejskich powiatu chojnickiego do uczestnictwa w programie PROW 2007 – 2013”.

- Z ustnych wyjaśnień udzielonych przez panią Lillę Szászor – dyrektora Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa wynikało, że podstawowe zadanie wynikające z wniosku i umowy o dotację, tj. wydanie poradnika dla rolników, nie zostało zrealizowane. Stąd też nastąpił zwrot połowy przyznanej wcześniej dotacji.

Dodała, że wydanie poradnika przełożono na lata następne z uwagi na zmiany w przepisach regulujących tematykę objętą poradnikiem.

Kserokopie dokumentów: wniosku Lokalnej Grupy Działania „Sandry Brdy” w Chojnicach z dnia 26.09.2007 roku o dotację, umowy Nr 9/2007 z dnia 17.10.2007r., spisane w dniu 18.12.2007 roku aneksu Nr 1 do ww. umowy, a także sporządzonego w dniu 11.01.2008 roku sprawozdania z wykorzystania dotacji stanowią – jako całość – załącznik nr 6 do niniejszego protokołu.

b) W roku objętym kontrolą ze środków Funduszu udzielono 86.600,00 zł dotacji dla jednostek sektora finansów publicznych oraz 4.000,00 zł dotacji dla jednostek niezaliczanych do tego sektora.

- Na podstawie umowy Nr 7/2007 z dnia 11.10.2007 roku udzielono 30.000,00 zł dotacji dla Szpitala Specjalistycznego im. J.K.Łukowicza w Chojnicach, klasyfikowanej w § 2440 – „Dotacje przekazane z funduszy celowych na realizację zadań bieżących dla jednostek sektora finansów publicznych”.

Z ww. umowy wynikało, że dotacja miała być wykorzystana na realizację zadania „Uzupełnienie zagospodarowania terenów zielonych przy Szpitalu Specjalistycznym im. J.K. Łukowicza w Chojnicach.

- W oparciu o umowy zawarte z 3 podmiotami udzielono 16.600,00 zł dotacji klasyfikowanych w § 2450 – „Dotacje przekazane z funduszy celowych na realizację zadań bieżących dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych”.

Odbiorcami dotacji były:

- Fundacja Ekologiczna Ziemi Chojnickiej i Zaborskiej w Chojnicach – na realizację programu „Od edukacji ekologicznej do zrównoważonego rozwoju Ziemi Chojnickiej” - 10.000,00 zł,
- Gospodarstwo Rybackie Charzykowy - dofinansowanie działalności Społecznej Straży Rybackiej Powiatu Chojnickiego - 3.600,00 zł;
- Liga Ochrony Przyrody Zarząd Okręgu w Słupsku - na realizację zadania: „Stan zasiedlania budek lęgowych montowanych w kościołach województwa pomorskiego przez sowę płomykówkę - 3.000,00 zł.

- Zrealizowane w 2007 roku wydatki Funduszu, klasyfikowane jako dotacje na finansowanie lub dofinansowanie inwestycji lub zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych (§ 6260) wyniosły 40.000,00 zł i obejmowały dotacje dla:

- Urzędu Miejskiego w Chojnicach, na realizację zadania: „Porządkowanie gospodarki wodami opadowymi zrzucanymi do Strugi Jarcewskiej na terenie miasta Chojnice oraz wdrażania efektywnych systemów ich oczyszczania” - 30.000,00 zł;
- Szpitala Specjalistycznego im. J.K.Łukowicza w Chojnicach, na modernizację spalarni odpadów medycznych - 10.000,00 zł.

- W 2007 roku udzielono też 4.000,00 zł dotacji na finansowanie lub dofinansowanie inwestycji lub zakupów inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych (§ 6260). Odbiorcą dotacji przeznaczonej na realizację zadania „Modernizacja rowów melioracji wodnych szczegółowych” była Spółka Wodna Gockowice – Objezierze z siedzibą w Gockowicach.

Ustalono, że wszystkie te dotacje, udzielone ze środków Funduszu, zostały rozliczone. Przedstawione do kontroli dokumenty obejmowały zestawienia wydatków, kserokopie faktur, a także materiały nagrane na płyty CD.

- c) Sfinansowane środkami Funduszu wydatki inwestycyjne w wysokości 46.774,33 zł wiązały się z:
- zapłatą rachunków Nr 165/07 i 166/07 z dnia 14.12.2007r. Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Chojnicach tytułem „refundacji środków” na zakup pneumatycznego zbiornika ściekowego (20.000,00 zł) oraz na zakup skimera - 16.000,00 zł;
  - częściową zapłatą faktur za zakup zestawu komputerowego z drukarką na potrzeby Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa - 6.531,88 zł;
  - zakupem kamery ze statywem na potrzeby Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa - 4.242,45 zł.
- d) Klasyfikowane w § 4210 wydatki w wysokości 23.681,59 zł poniesiono na zakup materiałów do cechowania drzew, pojemników na odpady oraz nagród w konkursach z zakresu ekologii.
- Ww. suma obejmowała też wydatki związane z zapłatą rachunków Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Chojnicach tytułem „refundacji” za zakupione sorbenty, neutralizatory oraz zapory absorpcyjne.
  - Ustalono, zrealizowane w 2007 roku wydatki Funduszu, klasyfikowane w § 4210, obejmowały też zapłatę kwoty 3.000,00 zł, wynikającej z rachunku Nr 167/2007 z dnia 21.12.2007 roku, za – cyt.: „Refundacja środków na zakup książeczek edukacyjnych dla dzieci”, wystawionego przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Chojnicach. Z opisu rachunku wynikało, że zakupione książeczki były o tematyce przeciwpożarowej.

- e) Na klasyfikowane w § 3020 wydatki w wysokości 2.600,00 zł złożyły się pieniężne nagrody (od 200,00 zł do 800,00 zł) dla 5 rodzin, przyznane w konkursie „Piękna Wieś – 2007r.”.
- 5) Na bilans zamknięcia 2007 roku na rachunku Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej pozostały środki finansowe w wysokości 20.661,67 zł.
Na koniec roku Fundusz posiadał zobowiązanie w wysokości 149,80 zł wynikające z otrzymania w końcu roku faktury za utylizację odpadów medycznych.

3.3.1.2.8. Dotacje podmiotowe

- 1) W 2007 roku z budżetu powiatu udzielono 1.213.286,75 zł dotacji zaliczanych do dotacji podmiotowych.
Wysokości udzielonych dotacji w poszczególnych rozdziałach budżetu przedstawiono w tabeli:

Rodzaj dotacji – rozdział budżetu	Plan (zł)	Wykonanie (zł)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
<i>Dotacje podmiotowe dla samorządowej instytucji kultury - § 248</i>		
92118 – „Muzea”	720.000	720.000,00
Razem:	720.000	720.000,00
<i>Dotacje podmiotowe dla niepublicznej jednostki systemu oświaty - § 254</i>		
80120 – „Licea ogólnokształcące”	291.626	289.469,25
80130 – „Szkoly zawodowe”	164.000	162.202,50
Razem:	455.626	451.671,75
<i>Dotacje podmiotowe dla samodzielnego zakładu opieki zdrowotnej utworzonego przez j.s.t.- § 256</i>		
85111 – „Szpitale ogólne”	41.615	41.615,00
Razem:	41.615	41.615,00
OGÓLEM:	1.217.241	1.213.286,75

- 2) Odbiorcą dotacji podmiotowych w wysokości 720.000,00 zł, zaplanowanych w § 2480 rozdziału 92118 – „Muzea”, było Muzeum Historyczno-Etnograficzne w Chojnicach.
Ustalenia związane z planowaniem w budżecie dotacji dla tego Muzeum, przekazywaniem oraz ich wykorzystaniem i rozliczeniem, przedstawiono w dalszej części niniejszego protokołu (VI. „Rozliczenia” – 6.5.1.1. „Instytucje kultury”).

3) Wydatki w wysokości 451.671,75 zł, klasyfikowane jako dotacje podmiotowe dla niepublicznej jednostki systemu oświaty (§ 2540), zrealizowano poprzez przekazanie dotacji dla niżej wymienionych szkół niepublicznych:

- Katolickiemu Liceum Ogólnokształcącemu w Chojnicach	- 169.375,50 zł;
- Czerskiej Szkole Realnej – Policealna Szkoła Zawodowa w Malachinie	- 82.957,50 zł;
- Szkole Biznesu BZDZ – Policealnej Szkole Zawodowej w Chojnicach	- 47.317,50 zł;
- Chojnickiej Szkole Realnej w Chojnicach	- 44.010,00 zł;
- Czerskiej Szkole Realnej – LO w Malachinie	- 38.677,50 zł;
- Akademickiemu Liceum Ogólnokształcącemu przy Politechnice Koszalińskiej w Chojnicach	- 37.406,25 zł;
- Bałtyckiemu Centrum Kształcenia w Chojnicach	- 25.380,00 zł;
- Policealnej Szkole Detektywów i Pracowników Ochrony oraz Straży Miejskiej w Chojnicach	- 6.547,50 zł;
Razem:	- 451.671,75 zł.

- W 2007 roku sprawy udzielania dotacji szkołom niepublicznym regulowała uchwała Nr VI/39/2003 Rady Powiatu z dnia 29 kwietnia 2003r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania dotacji dla szkół niepublicznych. Uchwała ta była analizowana w trakcie poprzedniej kompleksowej kontroli powiatu.
  - Ustalono, że roczny plan dotacji dla szkół ustalony został na podstawie pisemnych wniosków szkół, określające m.in. planowaną liczbę uczniów uczęszczających do szkoły. Przekazywanie dotacji następowało w okresach miesięcznych, w takich samych okresach szkoły składały pisemne informacje o wykorzystaniu dotacji oraz informacji o liczbie uczniów.
- 4) W „Wykazie dotacji przyznanych z budżetu w 2007 roku”, stanowiącym załącznik nr 12 do uchwały Nr III/27/2006 Rady Powiatu z dnia 28 grudnia 2006r. w sprawie uchwalenia budżetu Powiatu Chojnickiego na 2007 rok ujęto 40.000 zł dotacji w rozdziale 85111 – „Szpitale ogólne”, z przeznaczeniem dla Szpitala Specjalistycznego im. J.K. Łukowicza w Chojnicach, na realizację programów i promocji zdrowia.
- Realizując budżet Zarząd Powiatu zawarł w dniu 13.04.2007 roku umowę Nr OR.58/W/OK2/07 z ww. szpitalem, dotyczącą przekazania dotacji

w wysokości 40.000,00 zł na finansowanie programu profilaktyki raka gruczołu krokowego dla mieszkańców powiatu oraz zajęć w szkole rodzenia dla matek z powiatu chojnickiego.

Przekazana w dniu 25.06.2007 roku dotacja nie została wykorzystana w całości. Szpital rozliczył wydatki na sumę 28.415,00 zł, a pozostałe 11.585,00 zł zwrócił do budżetu w dniu 23.10.2007r.

- Ustalono, że w dniu 14.11.2007 roku Zarząd Powiatu zawarł kolejną umowę (OR.172/W/OK2/07) ze szpitalem, dotyczącą przekazania 40.300,00 zł dotacji, w tym 17.100,00 zł dotacji na zakupy inwestycyjne (§ 6220) oraz 13.200,00 zł dotacji podmiotowych, klasyfikowanych w § 2560 – „Dotacja podmiotowa z budżetu dla samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej utworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego”. Z dotacji podmiotowej większa część, tj. 12.900,00 zł miała być wykorzystana na remonty i zakup sprzętu medycznego, a 300,00 zł na pokrycie kosztów związanych z naprawami pogwarancyjnymi. Stwierdzono, że szpital rozliczył się z otrzymanej w dniu 19.11.2007 roku dotacji. Ustalenia w zakresie wszystkich dotacji udzielonych ww. szpitalowi oraz ich wykorzystania przedstawiono w dalszej części niniejszego protokołu („VI. Rozliczenia” – „6.1.5.2. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej”).

3.3.1.2.9. Dotacje przedmiotowe

W roku objętym szczegółową kontrolą wydatków budżetowych z budżetu powiatu nie udzielano dotacji przedmiotowych.

3.3.1.2.10. Dotacje celowe

- 1) Suma udzielonych w 2007 roku dotacji budżetowych klasyfikowanych jako dotacje celowe wyniosła 1.328.439,44 zł. Wielkości udzielonych dotacji w poszczególnych rozdziałach budżetu przedstawiono w tabeli:

Rodzaj dotacji – rozdział budżetu	Plan (zł)	Wykonanie (zł)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
<i>Dotacje przekazane gminie na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień - § 231</i>		
60014 – „Drogi publiczne powiatowe”	180.000	180.000,00
92116 – „Biblioteki”	50.000	50.000,00
Razem:	230.000	230.000,00

<i>Dotacje przekazane dla powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień - § 232</i>		
80140 – „Centra kształcenia ustawicznego i praktycznego...”	30.000	18.980,00
85201 – „Placówki opiekuńczo-wychowawcze”	932.000	758.732,34
85204 – „Rodziny zastępcze”	85.000	55.234,08
Razem:	1.047.000	832.946,42
<i>Dotacje na pomoc finansową udzielaną między j.s.t. na dofinansowanie własnych zadań bieżących - § 271</i>		
75020 – „Starostwa powiatowe”	15.000	15.000,00
92105 – „Pozostałe zadania w zakresie kultury”	35.000	35.000,00
Razem:	50.000	50.000,00
<i>Dotacje na finansowanie lub dofinansowanie prac remontowych lub konserwatorskich obiektów zabytkowych przekazane jednostkom niezaliczanych do sektora finansów publicznych - § 272</i>		
92120 – „Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami”	50.000	50.000,00
Razem:	50.000	50.000,00
<i>Dotacje na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom - § 281</i>		
85311 – „Rehabilitacja zawodowa i społ. osób niepełnospr.”	87.000	87.000,00
Razem:	87.000	87.000,00
<i>Dotacje na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom - § 282</i>		
85311 – „Rehabilitacja zawodowa i społ. osób niepełnospr.”	40.000	40.000,00
92105 – „Pozostałe zadania w zakresie kultury”	25.500	16.768,02
92695 – „Pozostała działalność”	28.725	21.725,00
Razem:	94.225	78.493,02
OGÓLEM:	1.558.225	1.328.439,44

2) Dokonane w trakcie kontroli ustalenia przedstawiono poniżej, odrębnie dla każdego paragrafu dotacji.

a) *Dotacje celowe przekazane gminie na zadania bieżące, realizowane na podstawie porozumień - § 231*

1) Ustalono, że dotacje w wysokości 180.000,00 zł w rozdziale 60014 – „Drogi publiczne powiatowe” przekazano Gminie Miejskiej Chojnice (170.000,00 zł) oraz Gminie Czersk (10.000,00 zł).

a) Na podstawie umowy (bez numeru) z dnia 2.07.2007 roku, powiat przekazał Gminie Miejskiej Chojnice dotację w wysokości 115.000,00 zł na finansowanie remontu chodników w ul. Zielonej i Strzeleckiej w Chojnicach.

Umowa ta, zawarta w następstwie uchwały Nr VII/64/2007 Rady Powiatu z dnia 21 czerwca 2007r. w sprawie wyrażenia zgody na powierzenie zadania publicznego powiatu Gminie Miejskiej Chojnice, określała m.in. termin wykonania zadania (do 31.12.2007r.) oraz rozliczenia dotacji – do dnia 15.01.2008r.

Ustalono, że dotacja została wykorzystana w całości i rozliczona terminowo. Do rozliczenia dołączono wymagane kserokopie faktur za remonty chodników oraz protokoły odbioru robót.

- b) Kolejne 55.000,00 zł dotacji powiat przekazał Gminie Miejskiej Chojnice na finansowanie bieżącej eksploatacji i utrzymania 6 powiatowych dróg publicznych w Chojnicach. Podstawę przekazywania dotacji w ratach miesięcznych stanowiła umowa (bez numeru) z dnia 29.01.2007r., zawarta w następstwie uchwały Nr X/70/2003 Rady Powiatu z dnia 19 listopada 2003r. w sprawie powierzenia prowadzenia zadań publicznych powiatu jednostkom samorządu terytorialnego.

Dotacja została rozliczona w terminie określonym w umowie, tj. do dnia 15.01.2008r. Z rozliczenia wynikało, że wykorzystano ją w całości, zgodnie z przeznaczeniem.

- c) Przekazanie w dniu 16.02.2007 roku 10.000,00 zł dotacji dla Gminy Czersk nastąpiło na podstawie porozumienia z dnia 18.12.2006r., zawartego w następstwie uchwały Nr XI/88/2003 Rady Powiatu z dnia 22 grudnia 2003r. w sprawie realizacji zimowego utrzymania dróg powiatowych.

- Na mocy ww. porozumienia Gmina Czersk zobowiązała się do zimowego utrzymania 7 nieutwardzonych dróg powiatowych na jej terenie, a także do rozliczenia otrzymanych środków w terminie do dnia 30.04.2007r.
- Ustalono, że rozliczenie się Gminy Czersk z otrzymanej dotacji oraz z realizacji powierzonego zadania nastąpiło w dniu 14.01.2008r., tj. z ponad 8-miesięcznym opóźnieniem.

Z rozliczenia dotacji, do którego załączono kopie faktur za zimowe utrzymanie dróg wynikało, że na realizację zadania wydatkowano łącznie 7.100,00 zł.

Niewykorzystana przez gminę część dotacji (2.900,00 zł) wpłynęła na rachunek dochodów starostwa w dniu 15.01.2008r.

- 2) Odbiorcą dotacji w wysokości 50.000,00 zł, klasyfikowanej w rozdziale 92116 – „Biblioteki”, był samorząd miasta Chojnice.

Podstawę przekazania dotacji stanowiło porozumienie z dnia 11.12.2002 roku w sprawie powierzenia Miejskiej Bibliotece Publicznej w Chojnicach zadań Powiatowej Biblioteki Publicznej dla Powiatu Chojnickiego”, zmienione (w zakresie kwoty dotacji) aneksem nr 3 z dnia 23.05.2007r.

Z przedłożonego w starostwie „Sprawozdania finansowego Miejskiej Biblioteki Publicznej w Chojnicach za 2007 rok z zadań Powiatowej Biblioteki dla Powiatu Chojnickiego” wynikało, że otrzymaną dotację wykorzystano w całości do sfinansowania zakupu 2029 książek.

b) Dotacje celowe przekazane dla powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień - § 232

- 1) Wydatki na sumę 18.980,00 zł, klasyfikowane w ww. paragrafie w rozdziale 80140 – „Centra kształcenia ustawicznego i praktycznego oraz ośrodki dokształcania zawodowego”, zostały zrealizowane poprzez przelewy środków na rachunek Starostwa Powiatowego w Tczewie. Była to odpłatność za teoretyczną naukę zawodu (czterotygodniowe kursy) organizowaną dla uczniów klas wielozawodowych powiatu chojnickiego w Ośrodku Dokształcania i Doskonalenia Zawodowego w Tczewie.

Zagadnienia związane z wyliczaniem odpłatności oraz przekazywaniem środków regulowało porozumienie z dnia 13 sierpnia 2007r. w sprawie organizacji teoretycznej nauki zawodu w Ośrodku Dokształcania i Doskonalenia Zawodowego w Tczewie.

Zgodnie z zapisami w § 2 tego porozumienia, podstawę przekazywania środków stanowić miały (i stanowiły) noty obciążeniowe. Kwoty obciążeń równały się iloczynowi stawek określonych w porozumieniu oraz liczby uczniów uczestniczących w kursach i konsultacjach.

- 2) Odbiorcami dotacji na sumę 758.732,34 zł, klasyfikowanych w rozdziale 85201 – „Placówki opiekuńczo-wychowawcze” oraz dotacji w wysokości 55.234,08 zł w rozdziale 85204 – „Rodziny zastępcze” było kilkanaście samorządów powiatowych, m.in.: Bytów, Człuchów, Kościerzyna, Nakło, Sępólno Krajeńskie, Sławno, Świecie, Tczew, Więcbork i Koszalin.
- Podstawę przekazywania dotacji stanowiły porozumienia zawarte z tymi samorządami „w sprawie umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz wysokości wydatków na jego utrzymanie”, a także porozumienia „w sprawie zwrotu ponoszonych wydatków na utrzymanie dziecka w rodzinie zastępczej w łącznej kwocie świadczeń przysługującej danej rodzinie zastępczej.
  - Dotacje przekazywano na zasadach określonych w zawartych porozumieniach – co miesiąc, bez wezwania, albo też po otrzymaniu księgowych not obciążeniowych.

W działaniach związanych z udzielaniem dotacji współpracowano z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach, który m.in. informował o przypadkach przeniesień dzieci do innych placówek, sporządzał różnego rodzaju zestawienia, itp.

c) Dotacje celowe na pomoc finansową udzielaną między j.s.t. na dofinansowanie własnych zadań bieżących - § 271

- 1) W dniu 20.10.2007 roku starostwo powiatowe dokonało przelewu kwoty 15.000,00 zł na rachunek bankowy powiatu kwidzyńskiego. Przelew środków stanowił realizację zawartej z tym powiatem umowy Nr OR152/W/FN/07 z dnia 11.10.2007r. dotyczącej pomocy finansowej na finansowanie usunięcia szkód powstałych wskutek pożaru budynku Starostwa Powiatowego w Kwidzynie.
  - Przywołana umowa, zawarta na podstawie uchwały Nr IX/76/2007 Rady Powiatu z dnia 4 października 2007r. w sprawie udzielenia pomocy dla Powiatu Kwidzyńskiego, określała termin przekazania środków, ich wykorzystania, a także termin rozliczenia pomocy (do dnia 15.01.2008r.).
  - Ustalono, że rozliczenia dotacji dokonano terminowo. Z otrzymanych dokumentów, obejmujących m.in. kserokopie faktu wynikało, że pomoc finansową wykorzystano w całości na opłacenie przewozu dokumentów i sprzętu oraz zakupu drobnego sprzętu (wyposażenia biur) i wydawnictwa prawniczego.
- 2) Odbiorcami dotacji na sumę 35.000,00 zł, klasyfikowanych w rozdziale 92105 – „Pozostałe zadania w zakresie kultury”, były samorządy gmin: Brusy (30.000,00 zł) oraz Chojnice (gmina wiejska) – 5.000,00 zł.
  - a) Dotacja w wysokości 30.000,00 zł, przelana w dniu 23.07.2007 roku na rachunek Gminy Brusy, stanowiła pomoc finansową powiatu w organizacji IX Zjazdu Kaszubów.
    - Podstawę przekazania środków stanowiła umowa (bez numeru) z dnia 6.07.2007 roku, zawarta w następstwie uchwały Nr VII/63/2007 Rady Powiatu z dnia 21 czerwca 2007r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Gminy Brusy.
    - W oparciu o przedłożone w dniu 20.08.2007 roku „Rozliczenie pomocy finansowej...” ustalono, że dotacja została wykorzystana w całości na opłacenie rachunków i faktur wystawionych przez zespoły muzyczne występujące na ww. Zjeździe (28.400,00 zł) oraz na dofinansowanie faktury za wynajem sceny – 1.400,00 zł.

- b) Przelana w dniu 28.08.2007 roku na rachunek Gminy Chojnice kwota 5.000,00 zł stanowiła pomoc finansową powiatu chojnickiego na pokrycie kosztów związanych z organizacją uroczystości inscenizacji Szarży 18 Pułku Ułanów Pomorskich pod Krojantami.
- Ww. przeznaczenie dotacji wynikało z umowy Nr 135/W/FN/07 z dnia 27.08.2007 roku, zawartej z tą gminą w następstwie uchwały Nr IV/35/2007 Rady Powiatu z dnia 8 lutego 2007r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Gminy Chojnice.
  - Ustalono, że środki finansowe zostały wykorzystane i rozliczone w terminach określonych w umowie. Z rozliczenia wynikało, że dotacja posłużyła do zapłaty rachunku Stowarzyszenia „Polski Klub Kawaleryjski” w Poznaniu za zorganizowanie widowiska, wystawionego na Gminę Chojnice na kwotę 22.000,00 zł.

d) Dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych przekazane jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych - § 272

- Odbiorcami dotacji, o jakich mowa w tytule, klasyfikowanych w rozdziale 92120 – „Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami”, udzielonych w 2007 roku na sumę 50.000,00 zł, były parafie rzymsko-katolickie w: Rytlu (18.000,00 zł), Ogorzelinach (12.000,00 zł) oraz w Swornychgaciach i Konarzynach (po 10.000,00 zł).
- Podstawę udzielenia dotacji stanowiły:
  - uchwała Nr XXXIII/269/2006 Rady Powiatu z dnia 19 kwietnia 2006r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków;
  - wnioski o dotacje (według ustalonego wzoru) złożone przez ww. parafie;
  - umowy dotyczące współfinansowania robót i prac przy zabytkowych kościołach, polegających m.in. na wymianie pokryć dachowych (2 kościoły), konserwacji i restauracji ołtarza głównego (1 kościół) oraz konserwacji zabytkowej chrzcielnicy – 1 kościół.
- Z dokumentacji przedłożonej do kontroli wynikało, że dotacje zostały wykorzystane w całości i zgodnie z przeznaczeniem. Wykonanie prace potwierdzono stosownymi protokołami odbioru. Wszystkie parafie złożyły wymagane uchwałą i umowami sprawozdania finansowe i merytoryczne z realizacji zadań wspartych dotacjami z budżetu powiatu.

e) *Dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom - § 281*

- Poniesione w 2007 roku wydatki w wysokości 87.000,00 zł, klasyfikowane w ww. paragrafie w rozdziale 85311 – „Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych” wiązały się z realizacją zadań polegających na prowadzeniu wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego i pomocniczego w Chojnicach.

Dotację w ww. wysokości otrzymała fundacja „Dla Zdrowia” w Chojnicach, wybrana w wyniku otwartego konkursu ofert, ogłoszonego w trybie przepisów art. 13 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 ze zm.).

- Z zawartej w dniu 24.07.2007 roku umowy (znak sprawy: OR.133/W/OR/07) wynikało, na uruchomienie i prowadzenie wypożyczalni ww. sprzętu fundacja miała otrzymać 140.000,00 zł dotacji z budżetu powiatu w latach 2007 - 2009, w tym 87.000,00 zł z roku 2007. Dotacja na rok 2007 stanowiła 10,7 % całkowitych kosztów przedsięwzięcia planowanych do realizacji w tym roku.

Zgodnie z zaktualizowanym kosztorysem ofertowym dotacja miała być wykorzystana na:

- dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego i urządzeń pomocniczych	- 53.470,00 zł,
- dofinansowanie zakupu i eksploatacji pojazdu	- 13.730,00 zł;
- sfinansowanie promocji projektu	- 6.645,64 zł;
- dofinansowanie zakupu materiałów i wyposażenia (meble, zestaw komputerowy, telefon, itp.)	- 3.291,52 zł;
- dofinansowanie pozostałych kosztów (czynsz najmu pomieszczeń, wynagrodzenia pracowników, usługi pocztowe, zakup części zamiennych <u>do sprzętu, itp.</u>)	- 9.862,84 zł;
Razem:	- 87.000,00 zł.

- Na podstawie przedkładanych w starostwie rozliczeń ustalono, że do końca 2007 roku fundacja nie wykorzystwała 9.665,85 zł z otrzymanej dotacji. Zwrócone w 2008 roku środki stanowiły częściowo (w kwocie 3.866,34 zł) dochód powiatu, pozostałe 5.799,51 zł przekazano w dniu 14.01.2008 roku 5 gminom uczestniczącym w realizacji ww. projektu. Udział poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego w kwocie zwróconej

dotacji wynikał z procentowego udziału tych jednostek w finansowaniu przedsięwzięcia.

Tematykę związaną z realizacją dochodów powiatu z tytułu pomocy finansowej otrzymanej od 5 gmin na omawiane zadanie przedstawiono już w niniejszym protokole („3.1.4.3. Wpływy z tytułu pomocy finansowej udzielanej między j.s.t. na dofinansowanie własnych zadań bieżących...”).

f) Dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom - § 282

- 1) Klasyfikowane w ww. paragrafie wydatki na sumę 78.493,02 zł zrealizowano poprzez udzielenie dotacji wymienionym w tabeli poniżej stowarzyszeniom (także innym podmiotom), na realizację zadań publicznych powiatu.

Szczegółowe dane w zakresie udzielonych dotacji, pomniejszonych o dokonane w 2007 roku zwroty, a także w zakresie dotacji wykorzystanych na realizację zadań (wynikających ze złożonych sprawozdań), zawarto w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa stowarzyszenia lub podmiotu działającego w innej formie	Nazwa zleconego zadania	Udzielona dotacja (zł)	Dotacja wykorzystana (zł)
1	2	3	4	5
1.	Towarzystwo Przyjaciół Liceum Ogólnokształcącego im. Filomatów Chojnickich w Chojnicach	Przygotowanie i wydanie publikacji „Rola oświaty w życiu społeczno-kulturalnym Chojnic”	1.000,00	1.000,00
2.		Przeprowadzenie imprezy integrującej i promującej aktywną działalność młodzieży szkół ponadgimnazjalnych i gimnazjalnych powiatu chojnickiego pn. „Piknik samorządowca”	1.000,00	1.000,00
3.		Przygotowanie i wydanie publikacji albumowej „Liceum Ogólnokształcące im. Filomatów Chojnickich w fotografii”	2.500,00	2.500,00
4.	Lokalna Grupa Działania „Sandry Brdy” w Chojnicach	Przygotowanie i wydanie publikacji „Kosznajderia – fenomen tożsamości”	3.000,00	3.000,00
5.	Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Historyczno-Etnograficznego w Chojnicach	Wydanie katalogu „Józef Wróblewski. Malarstwo. 30 lat twórczości.	1.000,00	1.000,00
6.	Fundacja Rozwoju Ziemi Chojnickiej i Człuchowskiej w Chojnicach	Organizacja konkursu prac plastycznych prezentujących propozycje nowych rozwiązań architektonicznych dla powiatu chojnickiego pn. „Mój pomysł dla powiatu”	1.268,02	1.268,02
7.	Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Szkół Specjalnych „Razem” w Chojnicach	Organizacja „IV Integracyjnego Festiwalu Piosenki - Święto Muzyki 2007”	2.500,00	2.500,00

8.	Europejskie Stowarzyszenie „Pomerania” w Chojnicach	Organizacja III Powiatowego Konkursu Plastycznego „Gwiazdy kina dziecięcego i młodzieżowego” w ramach IX Chojnickiego Filmobrania	2.000,00	2.000,00
9.		Publikacja zbioru dzieł Witolda Looka	2.500,00	2.500,00
10.	Ludowy Klub Sportowy Charzykowy w Charzykowach	Szkolenie dzieci i młodzieży w żeglarstwie letnim i lodowym	5.600,00	5.600,00
11.		Organizacja „Regat o Puchar Starosty Chojnickiego”	1.000,00	1.000,00
12.		Organizacja „Regat o Puchar Charzyków w katamaranach”	1.000,00	1.000,00
13.	Uczniowski Klub Sportowy w Konarzynach	Organizacja VI Otwartego Mikołajkowego Turnieju Piłki Ręcznej	600,00	600,00
14.		Organizacja XXVI Mistrzostw Szkół Wiejskich w Biegach Przełajowych	800,00	800,00
15.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Razem” w Czersku	Zajęcia treningowe „Kultura i sport alternatywną na nudę”	1.800,00	1.800,00
16.	Chojnicki Klub Żeglarski w Charzykowach	Organizacja Międzynarodowego Chojnickiego Tygodnia Żeglarskiego	2.500,00	2.500,00
17.	Chojnicki Klub Sportowy „KOLEJARZ” w Chojnicach	Organizacja XXIII Chojnickich Biegów Strażackich	1.500,00	1.500,00
18.	Wojskowy Klub Sportowy „CHOJNICE” w Chojnicach	Organizacja Mistrzostw Pomorza i Kujaw w Biegu na Orientację – Chojnice 2007”	325,00	325,00
19.	Uczniowski Klub Sportowy „ÓSEMKA” w Chojnicach	Organizacja III Międzynarodowego Festiwalu Szachowego Chojnice 2007	600,00	600,00
20.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Szkół Ponadgimnazjalnych przy Zespole Szkół Zawodowych Nr 1 w Chojnicach	Organizacja cyklu imprez sportowych dla dzieci i młodzieży ze szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatu chojnickiego	6.000,00	5.995,18
21.	Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło w Chojnicach	Dofinansowanie kosztów działania Warsztatów Terapii Zajęciowej	23.333,33	22.837,78
22.	Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Działających Na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych w Czersku	Dofinansowanie kosztów działania Warsztatów Terapii Zajęciowej	16.666,67	16.663,27
Razem:			78.493,02	77.959,25

2) Ustalono, że zlecanie zadań publicznych do realizacji ww. stowarzyszeniom i innym organizacjom następowała w trybie otwartych konkursów ofert, ogłaszanych na podstawie przepisów art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 ze zm.), zwanej dalej „upp”.

Konkursy ofert dotyczyły zadań publicznych określonych w „Rocznym programie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami,

o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2007 rok”, przyjętym uchwałą Nr IV/32/2007 Rady Powiatu z dnia 8 lutego 2007r.

- 3) Na podstawie przedłożonych do kontroli dokumentów ustalono, że:
- otwarte konkursy ofert ogłaszano z co najmniej 30-dniowym wyprzedzeniem, stosownie do przepisów art. 13 ust. 1 upp. Ogłoszenia o konkursach zawierały informacje wymagane przepisami art. 13 ust. 2 upp. Podano je do publicznej wiadomości stosownie do przepisów art. 13 ust. 3 upp.;
  - wszystkie umowy na realizację zadań zostały zawarte z formie pisemnej, zgodnie z art. 16 upp.;
  - wszystkie jednostki realizujące zadania złożyły wymagane sprawozdania z realizacji zadań, przy czym jedna z nich, tj. Uczniowski Klub Sportowy „ÓSEMKA” w Chojnicach złożyła sprawozdanie po terminie wynikającym z umowy (po pisemnym wezwaniu zleceniodawcy);
  - złożone sprawozdania były weryfikowane przez zamawiającego – wynikało to z adnotacji poczynionych na sprawozdaniach przez merytorycznych pracowników starostwa. Efektem weryfikacji sprawozdań i załączonych do nich dokumentów było m.in. ustalenie, że jeden ze zleceniobiorców, tj. Wojskowy Klub Sportowy „CHOJNICE” w Chojnicach ujął do sprawozdania wydatek w kwocie 199,99 zł zrealizowany jeszcze przed zawarciem umowy. Kwotę tę ww. klub zwrócił wraz z odsetkami w dniu 21.06.2007r.;
  - trzech zleceniobiorców (wymienionych w pozycjach 20 – 22 tabeli) nie wykorzystało w całości otrzymanych dotacji – niewykorzystane dotacje na sumę 533,77 zł zostały zwrócone do budżetu powiatu (wraz z odsetkami) w styczniu i lutym 2008 roku.
- 4) Szczegółową kontrolę w zakresie zlecenia zadań, a także rozliczenia wykonania zadań i wykorzystania dotacji, przeprowadzono na przykładzie losowo wybranej próby obejmującej 6 zadań, wykonywanych przez trzech zleceniobiorców, tj.:
- Ludowy Klub Sportowy „Charzykowy” w Charzykowach (7.600,00 zł);
  - Europejskie Stowarzyszenie „Pomerania” w Chojnicach (4.500,00 zł);
  - Lokalną Grupę Działania „Sandry Brdy” w Chojnicach (3.000,00 zł).

Analiza dokumentów dotyczących tych dotacji wykazała, że zlecone zadania zostały wykonane zgodnie z zawartymi umowami. Sprawozdania sporządzone z wykorzystaniem obowiązujących druków zawierają opisy zrealizowanych celów oraz dane o kosztach realizacji zadań, w tym sfinansowanych dotacjami oraz pokrytymi środkami z innych źródeł.

- 5) Analizując szczegółową ewidencję księgową wydatków i rozrachunków z tytułu dotacji celowych stwierdzono nieprawidłowość polegającą na zakwalifikowaniu do § 2820 – „Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom” dotacji udzielonych zleceniobiorcom będącym fundacjami.

Z załączonych do ofert odpowiedzi z „Rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji i publicznych zakładów opieki zdrowotnej” Krajowego Rejestru Sądowego wynika, że Fundacja Rozwoju Ziemi Chojnickiej i Człuchowskiej w Chojnicach oraz Lokalna Grupa Działania „Sandry Brdy” w Chojnicach są fundacjami. Udzielone im dotacje należało zakwalifikować do § 2810 – „Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom”.

3.3.1.2.11. Różne dotacje

W 2007 roku z budżetu powiatu, poza dotacjami podmiotowymi i celowymi, innych dotacji nie udzielano.

3.3.1.3. Stosowanie ustawy o zamówieniach publicznych w zakresie wydatków bieżących

- 1) Z regulaminu organizacyjnego starostwa powiatowego wynikało (§ 25 pkt 12), że wykonywanie zadań z zakresu zamówień publicznych należało do wspólnych zadań wszystkich wydziałów starostwa.
- Koordynację udzielanych w starostwie zamówień publicznych i sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów z zakresu zamówień publicznych przypisano Wydziałowi Organizacyjno-Prawnemu i Spraw Obywatelskich (§ 26 pkt 39 regulaminu).
  - W wydziale tym sprawy dotyczące zamówień publicznych przypisano pani Annie Łuczak – głównemu specjalistce, będącej jednocześnie Pełnomocnikiem ds. Zamówień Publicznych.

Ustalony dla wyżej wymienionej w lipcu 2004 roku i obowiązujący nadal „Zakres czynności, uprawnień i odpowiedzialności” obejmował zadania polegające m.in. na:

- nadzorze nad całością spraw związanych z zamówieniami publicznymi;
- prowadzeniu rejestru zamówień publicznych;
- zarządzaniu procesem przygotowywania i przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówień publicznych oraz prowadzenie postępowań o przedmiocie niezwiązanym bezpośrednio z zadaniami poszczególnych komórek organizacyjnych starostwa;
- nadzorze na pracami komisji przetargowych.

2) Prowadzony przez panią Annę Łuczak „Rejestr zamówień publicznych, odwołań i protestów” zawierał w 2007 roku 15 pozycji zamówień (w tym dwóch unieważnionych), finansowanych ze środków bieżących, jak też ze środków przeznaczonych na wydatki inwestycyjne.

- W oparciu o ten rejestr ustalono, że zrealizowane w 2007 roku (sfinalizowane podpisaniem umowy) zamówienia publiczne, przewidziane do finansowania środkami bieżącymi, dotyczyły np.: wyboru geodety, dostaw materiałów biurowych, modernizacji ewidencji gruntów i budynków oraz ubezpieczenia mienia powiatu.

W roku tym przeprowadzono też postępowania dotyczące wyboru dostawcy tablic rejestracyjnych dla pojazdów, dostawcy artykułów biurowych, papierniczych, druków i materiałów kreślarskich, dostawcy materiałów eksploatacyjnych do maszyn i urządzeń, a także firmy świadczącej usługi pocztowe – w tych czterech przypadkach umowy z wykonawcami zamówień podpisano w styczniu i lutym 2008 roku, tj. po okresie objętym niniejszą kontrolą.

- Szczegółową kontrolę przestrzegania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. - Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2007r. Nr 223, poz. 1655) przeprowadzono na przykładzie zamówień (każde o wartości poniżej 60.000 euro), dotyczących:
  - wyboru geodety - zamówienie nr 1/2007;
  - modernizacji ewidencji gruntów i budynków dla 13 obrębów wiejskich gminy Czersk - nr 7/2007;
  - ubezpieczenia mienia powiatu – nr 8/2007.

3) W wyniku analizy przedłożonych do kontroli dokumentów, obejmujących m.in.: wyliczenia szacunkowych wartości zamówień, ogłoszenia

o przetargach, specyfikacje istotnych warunków zamówienia, zarządzenia o powołaniu komisji przetargowych, oferty przetargowe, protokoły postępowania o udzielenie zamówienia... (druk ZP-2) wraz załącznikami, a także umowy zawarte z wybranymi wykonawcami, nieprawidłowości w przeprowadzonych postępowaniach oraz ich udokumentowaniu nie stwierdzono.

- a) Ustalono, że na przetarg nieograniczony dotyczący wyboru geodety m.in. do wykonania podziałów i rozgraniczenia nieruchomości powiatu oraz Skarbu Państwa wpłynęła jedna oferta, spełniająca wymogi ustalone przez zamawiającego.

Umowa z wybranym wykonawcą z dnia 31.01.2007 roku zawierała postanowienia zgodne ze wzorem umowy oraz ze złożoną ofertą.

- b) Wykonawcę prac polegających na modernizacji ewidencji gruntów i budynków dla 13 obrębów gminy Czersk wybrano w przetargu nieograniczonym, ogłoszonym w dniu 8.05.2007r.

Wybrana oferta Okręgowego Przedsiębiorstwa Geodezyjno-Kartograficznego „OPGK” Spółka z o.o. w Gdańsku, z ceną 287.554,00 zł brutto, była jedyną ofertą dopuszczoną do przetargu.

- Ustalono, że na przetarg wpłynęły 2 oferty, z których jedna została odrzucona na podstawie przepisów art. 89 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2006r. Nr 164, poz. 1163 ze zm.), tj. z uwagi na nieważność na podstawie odrębnych przepisów.

Odrzuconą ofertę złożyło biuro geodezji będące jednostką organizacyjną (zakładem budżetowym) Województwa Kujawsko - Pomorskiego. W zawiadomieniu z dnia 22.05.2007 roku o odrzuceniu oferty zamawiający podał m.in., że przepisy art. 7 ustawy z dnia 20 grudnia 1996r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 1997r. Nr 9, poz. 43 ze zm.) zabraniają jednostkom organizacyjnym działającym w formie zakładu budżetowego prowadzenia działalności wykraczającej poza zadania o charakterze użyteczności publicznej.

- Złożony protest został przez zamawiającego odrzucony. Podpisana w dniu 8.06.2007r. umowa z wybranym wykonawcą zawierała postanowienia zgodne ze złożoną ofertą.

- c) Wyboru ubezpieczyciela mienia powiatu (m.in. od ognia, kradzieży, szkód materialnych, komunikacyjnego) dokonano spośród 3 ofert dopuszczonych do postępowania. Oferta wybranego wykonawcy, z ceną 89.068,00 zł, uzyskała największą ilość punktów. Postępowanie przeprowadzono z udziałem biegłego - przedstawiciela firmy brokerskiej.

3.3.2. Wydatki majątkowe

3.3.2.1. Wydatki na inwestycje i remonty

3.3.2.1.1. Planowanie w budżecie wydatków majątkowych oraz ich realizacja (§§ 605 i 606 wydatków)

- 1) Ustalono, że w latach 2005 – 2007 do budżetowych uchwał Rady Powiatu załączano wykazy finansowo-rzeczowe przyjętych do realizacji zadań inwestycyjnych. Osobnymi załącznikami do uchwał były plany inwestycji wieloletnich (WPI) oraz plany inwestycji bieżących.
W trakcie roku budżetowego wykazy te były aktualizowane, tj. dostosowywane do aktualnych potrzeb i możliwości finansowych.
- 2) Poczynione w trakcie kontroli ustalenia w zakresie planowania i realizacji wydatków inwestycyjnych przedstawiono poniżej, odrębnie dla każdego roku.

Rok 2005

- 1) Aktualny na koniec 2005 roku „Wykaz finansowo-rzeczowy inwestycji bieżących na 2005 rok” obejmował 17 zadań inwestycyjnych.
Wynikające z tego planu zadania inwestycyjne polegały m.in. na: zakupie samochodu dostawczego dla Powiatowego Zarządu Dróg w Chojnicach, budowie chodników, zakupie sprzętu komputerowego, zakupie oraz instalacji i wdrożeniu elektronicznego systemu obiegu dokumentów w starostwie, dofinansowaniu zakupów samochodów (w tym dla Komendy powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Chojnicach), zakupie i montażu platformy schodowej w budynku starostwa, a także na wykonaniu ogrodzenia i utwardzenia placu przy Domu Pomocy Społecznej w Chojnicach. Na finansowanie tych zadań zabezpieczono w budżecie powiatu środki finansowe w wysokości 1.682.892 zł.
- 2) Plan finansowy inwestycji wieloletnich (WPI) przewidywał finansowanie w 2005 roku realizacji 9 zadań, polegających m.in. na: wybudowaniu nowego obiektu dla Zespołu Szkół Specjalnych w Chojnicach (3.370.206 zł), przebudowie istniejącego układu drogowego łączącego

miasto Chojnice z miejscowością Charzykowy (1.000.000 zł), przebudowie dwóch dróg (1.186.809 zł), przebudowie ulic w Chojnicach i Brusach (85.000 zł), zakupie samochodu ratowniczo-gaśniczego dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Chojnicach (310.000 zł), opracowaniu dokumentacji termomodernizacji obiektów oświatowych w powiecie (120.000 zł) oraz na budowie sieci telekomunikacyjnej i teleinformatycznej regionu chojnickiego – 98.000 zł.

Zaplanowane w WPI środki na te zadania wynosiły 7.446.526 zł.

- 3) Ustalono, że zrealizowane w 2005 roku wydatki majątkowe wyniosły 8.961.884 zł i stanowiły 98,2 % wydatków planowanych.

Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych (§ 605) wyniosły 6.971.603 zł, na zakupy inwestycyjne (§ 606) wydano 960.281 zł.

- 4) Kontrolę realizacji inwestycji przeprowadzono na przykładzie zadania polegającego na przebudowie ul. Brzozowej w Chojnicach. Sfinansowany w 2005 roku koszt realizacji tego zadania, związany z zapłatą faktur za roboty budowlane, wyniósł 544.917,01 zł.

W wyniku kontroli nie wniesiono uwag do realizacji i udokumentowania wydatków. Koszty zostały rozliczone w dniu 21.12.2005r.

Rok 2006

- 1) Aktualny na koniec roku „Wykaz finansowo-rzeczowy inwestycji bieżących na 2006 rok” obejmował 17 zadań inwestycyjnych.

Zadania inwestycyjne polegały m.in. na: zakupie zagęszczarki i agregatu dla Powiatowego Zarządu Dróg w Chojnicach, remontach dróg i chodników zakupie sprzętu informatycznego, zakupie oraz instalacji i wdrożeniu elektronicznego systemu obiegu dokumentów w starostwie, zakupie samochodu, zakupie pieca do kuchni Powiatowej Bursy dla Młodzieży Szkolnej w Chojnicach, a także na udzieleniu dotacji na zakupy inwestycyjne Szpitalowi Specjalistycznemu w Chojnicach i Muzeum Historyczno-Etnograficznemu w Chojnicach.

Na finansowanie tych zadań zabezpieczono w budżecie powiatu środki finansowe w wysokości 1.549.525 zł.

- 2) Plan finansowy inwestycji wieloletnich (WPI) przewidywał finansowanie w 2006 roku 7 zadań, polegających na: kontynuacji budowy nowego obiektu dla Zespołu Szkół Specjalnych w Chojnicach (200.000 zł), przebudowie istniejącego układu drogowego łączącego miasto Chojnice z miejscowością Charzykowy (1.263.500 zł), przebudowie ulicy Dworcowej w Brusach (630.000 zł), budowie drogi w m. Ostrowite (1.371.453 zł), dofinansowaniu

zakupu samochodu ratowniczo-gaśniczego dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Chojnicach (56.650 zł), kontynuacji opracowania dokumentacji termomodernizacji obiektów oświatowych w powiecie (78.980 zł) oraz budowie parkingu przy starostwie powiatowym – I etap (400.000 zł).

Zaplanowane w WPI środki na te zadania wynosiły 4.000.583 zł.

- 3) Ustalono, że zrealizowane w 2006 roku wydatki majątkowe wyniosły 4.142.704 zł i stanowiły 75 % wydatków planowanych.

Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych, klasyfikowane w § 605, wyniosły 2.432.926,31 zł, na zakupy inwestycyjne (§ 606) wydano 335.778,20 zł.

- 4) Prawidłowość realizacji inwestycji sprawdzono na przykładzie zadania polegającego na budowie drogi Mosna – Ostrowite. Zrealizowane w 2006 roku koszty wykonania drogi wyniosły 1.304.031,76 zł. Na stan środków trwałych drogę przyjęto w dniu 25.01.2007r.

W wyniku kontroli nie wniesiono uwag do realizacji i udokumentowania wydatków.

Rok 2007

- 1) Aktualny na koniec 2007 roku „Wykaz finansowo-rzeczowy inwestycji bieżących na 2007 rok” obejmował 15 zadań inwestycyjnych.

Zadania inwestycyjne polegały m.in. na: przebudowie i budowie dróg i chodników, poszerzeniu nawierzchni drogi powiatowej do miejscowości Charzykowy, zakupie prawa użytkowania wieczystego gruntów, zakupie sprzętu informatycznego, wykonaniu instalacji przeciwwilgociowej ściany fundamentowej budynku starostwa, wykonaniu drenażu odwadniającego boisko sportowe przy Zespole Szkół Specjalnych w Chojnicach, modernizacji zaplecza magazynowo-garażowego oraz placu Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Chojnicach, a także udzieleniu dotacji dla Szpitala Specjalistycznego w Chojnicach (na zakup sprzętu i aparatury medycznej) oraz dla Powiatowej Bursy dla Młodzieży Szkolnej w Chojnicach – na zakup wyposażenia kuchni.

Na finansowanie tych zadań zabezpieczono w budżecie powiatu środki finansowe w wysokości 1.400.009 zł.

- 2) Plan finansowy inwestycji wieloletnich (WPI) przewidywał finansowanie w 2007 roku zadań polegających na: kontynuacji budowy sali gimnastycznej dla Zespołu Szkół Specjalnych w Chojnicach, kontynuacji budowy sali sportowej z zapleczem przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych

w Malachinie, rozbudowie budynku Zespołu Szkół Specjalnych w Czersku, budowie i rozbudowie ulic w Chojnicach, budowie drogi w m. Ostrowite, termomodernizacji obiektów oświatowych oraz budowie parkingu przy starostwie powiatowym – II etap.

- 3) Ustalono, że zrealizowane w 2007 roku wydatki majątkowe wyniosły 4.895.363,76 zł i stanowiły 99 % wydatków planowanych. Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych, klasyfikowane w § 605, wyniosły 4.476.028,75 zł, na zakupy inwestycyjne (§ 606) wydano 336.318,01 zł.
- 4) W wyniku kontroli wydatków i kosztów poniesionych na realizację wybranej inwestycji, polegającej na wykonaniu drenażu odwadniającego boisko przy Zespole Szkół Specjalnych w Chojnicach uwag nie wniesiono. Poniesione nakłady w wysokości 225.111,69 zł zostały w całości rozliczone w listopadzie 2007r. W tym samym miesiącu efekt gospodarczy przyjęto na stan środków trwałe, a następnie przekazano dla ww. jednostki organizacyjnej powiatu.

3.3.2.1.2. Stosowanie przepisów o zamówieniach publicznych w zakresie wydatków inwestycyjnych

- 1) W niniejszym protokole wykazano już (przy opisie zamówień finansowanych ze środków na wydatki bieżące), że osobą odpowiedzialną za prawidłowość udzielania zamówień publicznych jest pani Anna Łuczak – główny specjalista w Wydziale Organizacyjno-Prawnym i Spraw Obywatelskich, będąca jednocześnie Pełnomocnikiem ds. Zamówień Publicznych.
W trakcie kontroli ustalono też, że część obowiązków związanych z przygotowywaniem postępowań o zamówienia publiczne przypisano też panu Janowi Gierszewskiemu – Zastępcy Dyrektora Wydziału Edukacji, Kultury, Sportu i Promocji Zdrowia. Z zapisu w punkcie 19 aktualnego „Zakresu czynności, uprawnień i odpowiedzialności”, ustalonego w dniu 30.06.2004 roku wynikało, że do zadań ww. należało opracowywanie specyfikacji istotnych warunków zamówienia zgodnie z ustawą o zamówieniach publicznych.
- 2) Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. - Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2007r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.) w zakresie wydatków inwestycyjnych sprawdzono na przykładzie

trzech, niżej wymienionych, zamówień publicznych (po jednym z każdego roku objętego kontrolą):

- zakup samochodu osobowego – zamówienie nr 34/2005;
- pokrycie dachu Centrum Kształcenia Ustawicznego w Chojnicach – zamówienie nr 10/2006;
- II etap budowy parkingów przy ul. 31 Stycznia 56 w Chojnicach – zamówienie nr 5/2007.

- a) Wykonawcę zamówienia publicznego polegającego na dostawie samochodu osobowego 7-osobowego (mini van) o poj. silnika min. 1900 ccm oraz mocy 120-150 KM, wyłoniono w przetargu nieograniczonym ogłoszonym w dniu 25.11.2005r. i rozstrzygniętym w dniu 23.12.2005r.
- Ustalono, że na przetarg wpłynęły 3 oferty z cenami od 82.000,00 zł do 89.020,00 zł. Z „Protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego...” (Druk ZP-2) oraz załączników do tego protokołu wynikało, że:
    - jeden z wykonawców (z ceną 89.200,00 zł) nie spełnił wymogu SIWZ w zakresie udokumentowania należytego wykonania podobnych zamówień w ostatnich 3 latach – wykonawca ten został wykluczony z postępowania w trybie przepisów art. 24 ust. 1 pkt 10 ustawy Prawo zamówień publicznych, a jego oferta została odrzucona (art. 89 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy);
    - oferta drugiego z wykonawców (z ceną 86.720,00 zł) została odrzucona w trybie przepisów art. 89 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy ze względu na omyłkę w obliczeniu ceny (nieprawidłowe wyliczenie VAT) oraz niespełnienie wymogu SIWZ (brak wyposażenia samochodu w podłokietnik fotela kierowcy);
    - wybrano ofertę Spółki „Andrzejuk” w Kołobrzegu, który zaproponował najniższą cenę, tj. 82.000,00 zł.
  - W wyniku kontroli dokumentacji z przeprowadzonego postępowania nieprawidłowości nie stwierdzono.
Zawarta w dniu 23.12.2005 roku umowa z wybranym wykonawcą była zgodna w swej treści z zaakceptowanym przez uczestników postępowania wzorem umowy (ze SIWZ), a w zakresie ceny, terminu dostawy oraz okresów gwarancji – z ofertą wybranego wykonawcy.

- b) Wykonawca zamówienia o wartości szacunkowej do 60.000 euro, polegającego na wykonaniu wymiany pokrycia dachu Centrum Kształcenia Ustawicznego w Chojnicach, został wyłoniony w wyniku postępowania wszczętego w dniu 16 lutego 2006r. i zakończonego podpisaniem umowy w dniu 21.04.2006r..
- Na podstawie przedłożonej do kontroli dokumentacji przeprowadzonego postępowania ustalono, że:
    - w terminie określonym w ogłoszeniu o przetargu nieograniczonym zostały złożone oferty 5 wykonawców, z cenami od 109.551,99 zł do 181.026,89 zł;
    - z postępowania wykluczono – w trybie przepisów art. 24 ust. 2 pkt 3 ww. ustawy – jednego z wykonawców z terenu Chojnic, który nie spełnił wymogów SIWZ dotyczących udokumentowania należytego wykonania zrealizowanych zamówień. Jego oferta, z ceną 181.026,89 zł (najwyższa cena) została następnie odrzucona, w trybie przepisów art. 89 ust. 1 pkt 5 ustawy, jako oferta złożona przez wykluczonego wykonawcę;
    - odrzucona została także inna oferta (z ceną 124.030,92 zł) złożona przez wykonawcę z Grudziądza – zamawiający uznał, że treść oferty nie odpowiada SIWZ, gdyż w kosztorysie ofertowym nie uwzględniono wszystkich kosztów materiałowych;
    - spośród pozostałych 3 ofert zamawiający wybrał ofertę z najniższą ceną (109.551,99 zł), złożoną przez wykonawcę z Więcborka;
    - przeprowadzone postępowanie zostało oprotestowane – po ogłoszeniu wyników postępowania (w dniu 31.03.2006r.) spółka „WYSOCCY” z Chojnic, której oferta nie została wybrana, postawiła zamawiającemu zarzut wyboru oferty niezgodnej z treścią SIWZ – na jednej ze stron kserokopii zaświadczenia urzędu skarbowego brakowało poświadczenia „za zgodność z oryginałem”, a w kosztorysie ofertowym nie uwzględniono akcesoriów pokryć dachowych;
    - zamawiający uwzględnił protest i w dniu 10.04.2006 roku podjął decyzję o powtórzeniu oprotestowanych czynności, tj. dokonaniu powtórnego badania i oceny ofert nieodrzuconych oraz wyboru najkorzystniejszej oferty, unieważniając wcześniejszą decyzję o wyborze oferty;
    - efektem powtórnego badania i oceny ofert było odrzucenie wybranej wcześniej oferty wykonawcy z Więcborka oraz wybór oferty złożonej przez spółkę „WYSOCCY” z Chojnic.

- Ustalono, że w zawartej w dniu 21.04.2006 roku umowie z wybranym wykonawcą znalazły się postanowienia zgodne z jego ofertą. Objęte umową roboty budowlane zostały wykonane i odebrane w terminie określonym w umowie.

- c) Wykonawcę zamówienia o wartości szacunkowej powyżej 60.000 euro, polegającego na budowie parkingów przy ul. 31 Stycznia 56 w Chojnicach (II etap), wyłoniono w przetargu nieograniczonym, ogłoszonym w dniu 2.03.2007 roku i rozstrzygniętym w dniu 6.04.2007r. Ogłoszenie o przetargu było opublikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych Nr 49 z dnia 6.03.2007r., pod poz. 15500, ogłoszenie o udzieleniu zamówienia opublikowano w BZP Nr 83 z dnia 25.04.2007r., pod poz. 24016.
- W oparciu o dokumentację z przeprowadzonego postępowania ustalono, że:
  - na przetarg wpłynęła jedna oferta, z ceną 421.146,16 zł;
  - w dniu 5.04.2007r., tj. w dniu otwarcia ofert, komisja przetargowa poinformowała zamawiającego, że cena wybranej przez nią oferty przewyższa kwotę 400.000,00 zł, jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia;
  - na odbytym w tym samym dniu posiedzeniu Zarządu Powiatu organ ten zdecydował o podwyższeniu (o 21.200,00 zł) przewidzianej w budżecie kwoty na to zadanie.
- Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w zakresie przeprowadzenia i udokumentowania postępowania. Wybrany wykonawca wniósł terminowo wymagane zabezpieczenie należytego wykonania umowy. Zawarta w dniu 20.04.2007 roku umowa o roboty budowlane zawierała postanowienia zgodne ze złożoną ofertą. Prace objęte zamówieniem zostały wykonane w terminie i odebrane bez usterek w dniu 17.08.2007r. Okres udzielonej gwarancji był zgodny z okresem określonym w umowie.

3.3.2.1.3. Ewidencja księgowa inwestycji i ich rozliczenie

- 1) W trakcie kontroli dokonano analizy obrotów na koncie 080 – „Inwestycje (środki trwałe w budowie)” w latach 2005 – 2007. Ustalone dane w zakresie wysokości poniesionych i rozliczonych w każdym roku kosztów inwestycyjnych, jak też wartości środków trwałych w budowie na koniec roku przedstawiono w tabeli (w złotych):

Środki trwale w budowie - stan na początek roku (B.O. konta 080)	Koszty poniesione w trakcie roku wg ewidencji księgowej	Koszty rozliczone w trakcie roku	Saldo konta 080 na koniec roku
1	2	3	4
ROK 2005			
13.674.607,70	4.960.526,40	14.430.516,08	4.204.618,02
ROK 2006			
4.204.618,02	2.311.776,40	2.299.948,90	4.216.445,52
ROK 2007			
4.216.445,52	2.149.840,67	2.074.016,43	4.292.269,76
OGÓLEM:	9.422.143,47	18.804.481,41	x

- 2) Szczegółowej analizie poddano saldo konta 080 występujące na dzień 31.12.2007 roku, wynoszące 4.292.269,76 zł.

Na podstawie ewidencji księgowej ustalono, że wielkość ta przedstawiała wartość nierozliczonych kosztów, poniesionych na realizację inwestycji wymienionych w tabeli (w zł):

Lp.	Nazwa zadania (według ewidencji księgowej kosztów inwestycyjnych)	Koszty na dzień 31.12.2007r.
1	2	3
1.	Budowa szpitala	2.716.685,59
2.	Budowa sali gimnastycznej w Chojnicach	1.448.714,17
3.	Budowa i modernizacja Centrum Kształcenia Ustawicznego w Chojnicach	27.358,50
4.	Budowa i modernizacja Zespołu Szkół przy ul. Nowe Miasto w Chojnicach	29.798,50
5.	Budowa i modernizacja Zespołu Szkół Kształcenia Ponadgimnazjalnego przy ul. Dworcowej w Chojnicach	27.358,50
6.	Budowa i modernizacja II LO i Powiatowej Bursy dla Młodzieży Szkolnej w Chojnicach	23.698,50
7.	Budowa sali sportowej w Malachinie	18.656,00
Razem:		4.292.269,76

- 3) Ustalono, że występujące na koniec 2007 roku saldo kosztów związanych z budową szpitala (2.716.685,59 zł) nie ulegało zmianie przez 2 lata. Ostatnich księgowaniach na analitycznym koncie 080-100, związanych z ujmowaniem odsetek od kredytu, dokonano w 2005 roku. Z informacji uzyskanych w Wydziale Finansowo-Budżetowym wynikało, że nierozliczone koszty dotyczą kuchni w szpitalu. Zadanie to jest nadal realizowane.
- 4) W przypadku pozostałych zadań koszty realizowano w 2007 roku i w latach wcześniejszych. Uwag w tym zakresie nie wniesiono. Rozliczone w 2007

roku koszty inwestycyjne, na sumę 2.074.016,43 zł, dotyczyły 5 zadań inwestycyjnych.

3.3.2.1.4. Przyjęcie podstawowych środków trwałych do ewidencji księgowej

- 1) Powstałe w wyniku zakończenia inwestycji środki trwałe przyjmowano na stan ewidencyjny w oparciu o obowiązujące w starostwie dowody „OT – Przyjęcie środka trwałego”.
- 2) Dokumenty z przyjęcia środków trwałych posiadały wymagane informacje (dane) dotyczące tych składników majątkowych, m.in. nazwę składnika, datę przekazania, nazwę dostawcy, numer dowodu dostawy, wartość początkową, itp. Dowody zawierały wszystkie wymagane podpisy.

3.3.2.1.5. Dotacje celowe z budżetu powiatu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji lub zakupów inwestycyjnych

- 1) W okresie kontrolą z budżetu powiatu udzielono 193.647,00 zł dotacji celowych, o jakich mowa w tytule, klasyfikowanych w § 622 wydatków. Odbiorcami tych dotacji byli:

a) Rok 2006:

- Szpital Specjalistyczny w Chojnicach	-	50.500,00 zł;
- Muzeum Historyczno-Etnograficzne w Chojnicach	-	60.000,00 zł;

b) Rok 2007:

- Szpital Specjalistyczny w Chojnicach	-	83.147,00 zł;
Razem:	-	193.647,00 zł;

- 2) Ustalono, że dotacje przekazane szpitalowi na zakup sprzętu medycznego, a także dotacje dla muzeum (na komputeryzację) zostały w całości wykorzystane i rozliczone.

3.3.2.2. Pozostałe wydatki majątkowe

- 1) Poza opisanymi w protokole wydatkami na inwestycje i zakupy inwestycyjne (§§ 605 i 606), dotacjami na finansowanie lub dofinansowanie

inwestycji lub zakupów inwestycyjnych (§ 622) w latach 2005 – 2007 powiat realizował też wydatki majątkowe klasyfikowane w:

- § 617 – „Wpłaty jednostek na fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych”
  - 30.000,00 zł;
- § 6300 – „Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych lub zakupów inwestycyjnych”
  - 2.263.500,00 zł.

2) Klasyfikowany w § 617 rozdziału 75404 „Komendy wojewódzkie Policji” wydatek w wysokości 30.000,00 zł poniesiono w 2005 roku. Była to wpłata na Fundusz Wsparcia Policji, na dofinansowanie zakupu samochodu dla Komendy Powiatowej Policji w Chojnicach.

3) Wydatki w § 6300, na sumę 2.263.500,00 zł, realizowano w latach 2005 – 2006 poprzez przelewy środków na rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego.

Podstawę realizacji wydatków w formie pomocy finansowej stanowiło porozumienie Nr 65/UM/DGI/2005 z dnia 5 maja 2005r. zawarte pomiędzy Samorządem Województwa Pomorskiego, Powiatem Chojnickim, Gminą Miejską Chojnice oraz Gminą Chojnice, dotyczące realizacji projektu inwestycyjnego „Przebudowa istniejącego układu drogowego łączącego miasto Chojnice z miejscowością Charzykowy”. W 2005 roku przekazano 1.000.000,00 zł, w roku następnym – 1.263.500,00 zł.

3.3.2.3. Wydatki z tytułu kar i odszkodowań, kosztów postępowania sądowego i prokuratorskiego oraz z tytułu pozostałych odsetek

1) W 2007 roku z budżetu powiatu wypłacono 48.238,00 zł w formie odszkodowań za grunty przejęte na poszerzenie dróg powiatowych.

Wydatki klasyfikowane w rozdziale 70005 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami” i § 459 – „Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych” ponoszono w wyniku porozumień zawartych z dotychczasowymi właścicielami gruntów, a także w wyniku decyzji administracyjnych.

2) Kontrolowane starostwo nie poniosło w 2007 roku wydatków z tytułu: kar wypłacanych osobom prawnym i innym jednostkom organizacyjnym

(§ 460), pozostałych odsetek (§ 458), ani też kosztów postępowania sądowego i prokuratorskiego, klasyfikowanych w § 461.

3.4. Rozchody budżetowe

- 1) Kontrolę planowania i realizacji rozchodów budżetowych przeprowadzono w oparciu o rok 2007.
- 2) Plan rozchodów budżetowych na 2007 rok przyjęto jako załącznik nr 4 do uchwały Nr III/27/2006 Rady Powiatu z dnia 28 grudnia 2006r. w sprawie uchwalenia budżetu Powiatu Chojnickiego na 2007 rok.

Rozchody zaplanowane w wysokości 1.818.024 zł przeznaczone na:

- spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów (§ 992) - 840.000 zł;
w tym:
    - a/ kredytu w BS Człuchów – 360.000 zł,
    - b) kredytu w BGK Warszawa – 480.000 zł.
  - spłaty pożyczek otrzymanych na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (§ 963) - 978.024 zł;
- Razem: - 1.818.024 zł.

- 3) Ustalono, że do końca roku plan rozchodów nie uległ zmianie. W kwartalnym sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonym za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2007 roku wykazano wykonanie rozchodów zgodne z planem i ewidencją księgową budżetu.

IV. MIENIE KOMUNALNE

Gospodarowanie mieniem komunalnym sprawdzono w oparciu o lata 2005 – 2007, tj. cały okres objęty kompleksową kontrolą powiatu.

4.1. Gospodarka nieruchomościami

4.1.1. Unormowania wewnętrzne w zakresie obrotu nieruchomościami

- 1) Obowiązujące w jednostce uregulowania wewnętrzne w zakresie obrotu nieruchomościami przedstawiono w niniejszym protokole, przy opisie dochodów z majątku („3.1.3. Dochody z majątku”).
- 2) Z ustaleń kontrolnych wynika, że podstawową uchwałą regulującą obrót nieruchomościami była uchwała Nr XVI/129/2004 Rady Powiatu z dnia 28 czerwca 2004r. w sprawie zasad sprzedaży lokali mieszkalnych, obciążania nieruchomości stanowiących własność Powiatu Chojnickiego oraz ich wydzierżawiania, wynajmowania i użyczenia, zmieniona uchwałą Nr XX/145/2004 tego organu z dnia 15 października 2004r.
Sprzedaż nieruchomości niebędących lokalami mieszkalnymi następowała na podstawie uchwał Rady Powiatu, podejmowanych do konkretnie oznaczonych nieruchomości.

4.1.2. Obrót nieruchomościami, ich ewidencja i umarżanie

- 1) W kontrolowanym okresie wystąpiło kilkadziesiąt operacji sprzedaży i nabycia nieruchomości. Ustalono, że operacjom tym towarzyszyły stosowne zmiany w ewidencji inwentarzowej prowadzonej dla podstawowych środków trwałych.
- 2) Nieruchomości, jako środki trwałe, ujmowano w ewidencji prowadzonej komputerowo, z podziałem na grupy środków trwałych.
Prowadzona ewidencja daje możliwość ustalenia wartości środków trwałych w poszczególnych grupach, w tym w grupie „0 – Grunty” i grupie „1 – Budynki i lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego”.
- 3) W kontrolowanych latach nieruchomości jako środki trwałe (za wyjątkiem gruntów) umarżano z zastosowaniem stawek amortyzacyjnych określonych w załączniku do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Kontrola zastosowanych stawek nie wykazała nieprawidłowości.

4.2. Gospodarka pozostałymi składnikami majątku

4.2.1. Środki trwałe

4.2.1.1. Zmiany w stanie środków trwałych

a) Podstawowe środki trwałe – konto 011

- 1) Na podstawie szczegółowej ewidencji księgowej, prowadzonej do konta 011, ustalono następujące wielkości w zakresie zwiększeń, zmniejszeń oraz stanów wartości początkowych środków trwałych w poszczególnych latach kontrolowanego okresu:

Wyszczególnienie	Rok 2005 (zł)	Rok 2006 (zł)	Rok 2007 (zł)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
- stan konta 011 na początek roku	5.817.950,99	4.252.809,46	8.589.352,28
- zwiększenia wartości w trakcie roku	16.588.450,44	7.053.780,96	2.174.631,36
- zmniejszenia wartości w trakcie roku	18.153.591,97	2.717.238,14	1.868.059,60
- saldo konta 011 na koniec roku	4.252.809,46	8.589.352,28	8.895.924,04

- 2) Ustalono, że dokonane w latach 2005 – 2007 księgowania zwiększające o 25.816.862,76 zł sumę wartości początkowych środków trwałych, wynikały z:
- nieodpłatnego przejęcia i zakupów gruntów i budynków oraz rozliczenia kosztów inwestycji budowlanych (obiekty szkolne, drogi, parkingi) - 24.849.499,68 zł;
  - nieodpłatnego otrzymania oraz zakupu sprzętu komputerowego, kopiarek, systemów ostrzegania p.poż. i alarmowego, klimatyzatorów, itp. - 859.103,08 zł;
  - nieodpłatnego otrzymania oraz zakupu środków transportu - 83.700,00 zł;
  - zakupu kotła gazowego i nieodpłatnego otrzymania agregatu prądotwórczego - 24.560,00 zł;
- Razem: - 25.816.862,76 zł.
- 3) Zaksięgowane w kontrolowanych latach zmniejszenia wartości środków trwałych na sumę 22.738.889,71 zł wynikały z:
- nieodpłatnego przekazania oraz sprzedaży nieruchomości (grunty, budynki, lokale, drogi) a także urządzeń infrastruktury technicznej (sieci energ., wodociągowe, kanalizacyjne), itp. - 22.622.509,17 zł;

- nieodpłatnego przekazania oraz sprzedaży środków transportu - 75.728,50 zł;
  - likwidacji sprzętu komputerowego - 40.652,04 zł;
- Razem: - 22.738.889,71 zł.

- 4) Na stan ewidencyjny podstawowe środki trwałe przyjmowano, a także ze stanu tego zdejmowano, na podstawie dowodów wskazanych w uregulowaniach wewnętrznych, tj. na podstawie protokołów OT, PT i LT.
- 5) Ewidencję inwentarzową podstawowych środków trwałych prowadzi się przy użyciu techniki komputerowej.
Ewidencja prowadzona według grup środków trwałych umożliwia ustalenie podstawowych cech składników majątku, w tym ich nazw, numerów ewidencyjnych i wartości, a także sum wartości początkowych w poszczególnych grupach.
- 6) Ustalone na podstawie ww. ewidencji wartości podstawowych środków trwałych w poszczególnych grupach Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) na koniec każdego roku objętego kontrolą wynosiły (w zł):

Grupa środków trwałych według KŚT	Stan na 31 dzień grudnia:		
	2005r.	2006r.	2007r.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
0 – „Grunty”	1.864.643,53	2.029.946,43	1.846.677,38
1 – „Budynki i lokale, spółdzielcze własnościowe...”	939.315,04	907.147,96	955.301,79
2 – „Obiekty inżynierii lądowej i wodnej”	140.810,65	4.138.429,58	4.471.362,60
3 – „Kotły i maszyny energetyczne”	0	0	21.960,00
4 – „Maszyny, urządzenia i aparaty ogóln. zast.”	778.956,16	1.030.659,69	1.049.851,20
5 – „Specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty”	0	0	0
6 – „Urządzenia techniczne”	97.749,12	107.352,32	170.154,77
7 – „Środki transportu”	204.528,50	130.500,00	130.500,00
8 – „Narzędzia, przyrządy, ruchomości...”	226.806,46	246.316,30	250.116,30
Razem:	4.252.809,46	8.589.352,28	8.895.924,04

Stwierdzono, że wartości z ewidencji inwentarzowej były zgodne z wartościami wynikającymi z ewidencji księgowej, prowadzonej na koncie 011 – „Środki trwałe”.

b) Pozostałe środki trwałe w używaniu – konto 013

- 1) W oparciu o szczegółową ewidencję księgową, prowadzoną na koncie 013, ustalono następujące wielkości w zakresie zwiększeń, zmniejszeń oraz stanów wartości początkowych „pozostałych środków trwałych używaniu” w poszczególnych latach kontrolowanego okresu:

Wyszczególnienie	Rok 2005 (zł)	Rok 2006 (zł)	Rok 2007 (zł)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
- stan konta 013 na początek roku	461.739,09	499.087,87	543.617,33
- zwiększenia wartości w trakcie roku	44.938,03	45.452,38	107.898,11
- zmniejszenia wartości w trakcie roku	7.589,25	922,92	49.220,28
- saldo konta 013 na koniec roku	499.087,87	543.617,33	602.295,16

- 2) Dokonane w latach 2005 – 2007 księgowania zwiększające o 198.288,52 zł sumę wartości początkowych, wynikały z zakupu oraz nieodpłatnego otrzymania składników majątkowych takich jak: meble, komputery, drukarki, kserokopiarki, niszczarka, rzutnik, projektor, GPS, aparaty cyfrowe, centrala alarmowa, klimatyzator, zmywarka, itp.

Zaksięgowane w kontrolowanym okresie zmniejszenia wartości konta 013 (na sumę 57.732,45 zł), wynikały z przekazania składników majątkowych o wartości 31.493,00 zł jednostkom organizacyjnym powiatu (m.in. komputerów dla szkół oraz ramy obrazu dla Muzeum), a także likwidacji wybrakowanego wyposażenia o wartości 26.239,45 zł (m.in. sprzętu komputerowego, mebli i telefonów).

- 3) Podstawę przyjęcia „pozostałych środków trwałych w używaniu” na stan ewidencyjny stanowiły faktury (przy zakupie) oraz protokoły przekazania – w przypadkach nieodpłatnego otrzymania składników majątku.

Ze stanu ewidencyjnego zdejmowano je na podstawie protokołów likwidacji, podpisanych przez komisję likwidacyjną i zatwierdzonych przez kierownika jednostki. Do protokołów likwidacji dołączano „protokoły z przekazania do utylizacji sprzętu elektronicznego i elektrycznego” (z kartami przekazania odpadu), a także pisemne oświadczenia osób, które przyjęły do spalenia wybrakowane drewniane meble.

- 4) Szczegółowa ewidencja inwentarzowa „pozostałych środków trwałych w używaniu” prowadzona jest przy użyciu techniki komputerowej. Każdemu składnikowi majątku przypisany jest numer ewidencyjny z symbolem literowym, umożliwiającym ustalenie miejsca znajdowania środka trwałego.

c) Składniki majątku objęte wyłącznie ewidencją ilościową

- 1) W myśl uregulowań zawartych w „Zasadach prowadzenia rachunkowości”, tj. w załączniku nr 1 do zarządzenia Nr 15/2002 Starosty Chojnickiego z dnia 15 marca 2002r. w sprawie wprowadzenia zakładowego planu kont,

środki trwale w używaniu o wartości od 100 zł do 999 zł podlegają ewidencji ilościowej, z wyłączeniem:

- mebli, które podlegają ewidencji ilościowo-wartościowej bez względu na wartość;
- wykładzin podłogowych, firan, godła, żyrandoli, żaluzji i innych trwale przymocowanych do ścian, podłogi, sufitów – te składniki rozchodowywane są bezpośrednio w koszty.

2) Ustalono, że prowadzoną w starostwie powiatowym ewidencją ilościową objęto szereg składników majątkowych, takich jak np.: telefony, czajniki, dyktafony, niszczarki, sprzęt RTV, odkurzacze, gaśnice, kosiarki, itp.

4.2.1.2. Umarzanie i ewidencja umorzeń środków trwałych

a) Umarzanie podstawowych środków trwałych

1) Na dzień 1.01.2005 roku konto 071 – „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” wykazywało stan umorzeń w wysokości 1.414.642,23 zł.

2) W oparciu o wydruki z ewidencji księgowej ustalono, że pod datami 31 grudnia 2005, 2006 oraz 2007 roku, na koncie tym zaksięgowano kwoty rocznych amortyzacji (odpowiednio: 245.064,07 zł, 235.111,19 zł oraz 430.933,68 zł), wynikające z komputerowych wyliczeń rocznych amortyzacji podstawowych środków trwałych oraz podstawowych wartości niematerialnych i prawnych.

Stwierdzono, że wyliczenia amortyzacji oparto na stawkach procentowych wynikających z załącznika do ustawy z dnia 15 lutego 1992r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2000r. Nr 54, poz. 654 ze zm.). Obowiązek stosowania tych stawek wynikał z uchwały Nr 13/2002 Zarządu Powiatu z dnia 6 lutego 2002r. w sprawie stawek amortyzacyjnych, a także zapisu w punkcie 10 „Zasad prowadzenia rachunkowości” – załącznika nr 1 do Zarządzenia Nr 15/2002 Starosty Chojnickiego z dnia 15 marca 2002r. w sprawie wprowadzenia zakładowego planu kont.

3) Ustalono, że w trakcie kontrolowanego trzylecia na koncie 071 dokonano też szeregu księgowania mających związek z otrzymaniem używanych środków trwałych oraz związanych z likwidacją środków trwałych.

W wyniku wrywkowej kontroli zapisów na koncie nieprawidłowości nie stwierdzono.

- 4) Występujące na koniec 2007 roku saldo Ma konta 071, w wysokości 2.242.890,22 zł, przedstawia wartość dotychczasowego umorzenia podstawowych środków trwałych (2.191.474,65 zł) oraz umorzenia podstawowych wartości niematerialnych i prawnych - 51.415,57 zł.

b) Umarzanie „pozostałych środków trwałych w używaniu”

- 1) Na dzień 1.01.2005 roku konto 072 – „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” wykazywało stan umorzeń na sumę 488.776,29 zł. Wielkość ta była równa sumie wartości początkowych „pozostałych środków trwałych w używaniu” oraz „pozostałych wartości niematerialnych i prawnych”.
- 2) Zaksięgowane w kontrolowanym okresie obroty na stronie Ma ww. konta wiązały się z całkowitą amortyzacją składników majątkowych wydanych do użytkowania, na stronie Wn księgowano zmniejszenia wynikające z likwidacji lub przekazania innym jednostkom środków trwałych o charakterze wyposażenia.
- Wyrównoważona kontrola zapisów na koncie nie wykazała nieprawidłowości.
- 3) Występujące na koniec 2007 roku saldo konta 072 w wysokości 667.329,22 zł równało się sumie wartości początkowych pozostałych środków trwałych w używaniu (602.295,16 zł) oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych – 65.034,06 zł.

4.2.1.3. Oznaczanie majątku numerami identyfikacyjnymi i przypisanie odpowiedzialności materialnej pracownikom

- 1) Ustalono, że kontrolowana jednostka oznaczała składniki majątku numerami identyfikacyjnymi, pod jakimi widniały one w ewidencji inwentarzowej. Powyższe ustalono na przykładzie kilku, losowo wybranych, komputerów i mebli w pomieszczeniach Wydziału Finansowo-Budżetowego oraz mebli w pomieszczeniu biurowym nr 62.
- 2) Z ustnych wyjaśnień pani Ewy Haftki – głównej księgowej starostwa powiatowego oraz pani Elżbiety Borzyszkowskiej – podinspektora w Wydziale Finansowo-Budżetowym (osoba ta zajmuje się ewidencją środków trwałych i rozliczaniem inwentaryzacji) wynikało, że materialna odpowiedzialność za rzeczowe składniki majątku znajdujące się w starostwie powiatowym spoczywa na kierownikach poszczególnych komórek organizacyjnych (wydziałów, biur). Kierownicy ci wymieniani są, jako materialnie odpowiedzialni, na arkuszach spisu z natury.

Kontrolującemu nie udokumentowano faktu pisemnego powierzenia odpowiedzialności, o jakiej mowa powyżej, kierownikom poszczególnych komórek organizacyjnych.

- 3) Działania zmierzające do formalnego powierzenia materialnej odpowiedzialności za rzeczowe składniki majątku podjęto w trakcie kontroli.

Ustalono, że pismem Nr FN 7004/1/08 z dnia 10.04.2008 roku starosta zwrócił się do dyrektorów poszczególnych wydziałów, kierowników biur, a także do pracowników zajmujących samodzielne stanowiska, o wyznaczenie osób odpowiedzialnych za użytkowane składniki majątku. Załącznikami do pisma były wykazy składników, sporządzone z podziałem na poszczególne pomieszczenia.

4.2.2. Wartości niematerialne i prawne

4.2.2.1. Ewidencja wartości niematerialnych i prawnych

- 1) Stwierdzono, że obowiązujący w starostwie powiatowym w kontrolowanym okresie zakładowy plan kont nie wymieniał konta 020 – „Wartości niematerialne i prawne”, określonego w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020).

W myśl uregulowań zawartych w § 12 ww. rozporządzenia, jak też uregulowań § 12 poprzedniego rozporządzenia w tej sprawie, ustalone przez ministra plany kont mogły być ograniczone jedynie o konta służące do księgowania operacji gospodarczych niewystępujących w jednostce albo uzupełnione o konta zgodne co do treści ekonomicznej z odpowiednimi kontami planu kont.

- 2) Ustalono, że obowiązujący do końca 2007 roku zakładowy plan kont, wprowadzony zarządzeniem Nr 15/2002 Starosty Chojnickiego z dnia 15 marca 2002 roku (z późniejszymi zmianami) do ewidencji wartości niematerialnych i prawnych wyznaczał konta:
  - 021 – „Wartości niematerialne i prawne powyżej 3.500 zł”
  - 022 – „Wartości niematerialne i prawne równe i poniżej 3.500 zł”.

Takie same konta określono także w aktualnym planie kont, wprowadzonym do stosowania zarządzeniem Nr 4/2008 Starosty Chojnickiego z dnia 15 stycznia 2008r. w sprawie wprowadzenia zakładowego planu kont.

- 3) Z opisu zasad funkcjonowania konta 021 wynika, że służy ono do ewidencji wartości niematerialnych i prawnych o wartości powyżej 3.500,00 zł, zakupionych ze środków inwestycyjnych i umarzanych stopniowo. Ostatnie zdanie opisu mówi o ujmowaniu na ww. koncie programów posiadających licencję na użytkowanie w czasie dłuższym niż 1 rok.

Konto 022, zgodnie z opisem zasad jego funkcjonowania, służy do ewidencji wartości niematerialnych i prawnych o wartości równej lub niższej od 3.500,00 zł, finansowanych ze środków na wydatki bieżące i umarzanych jednorazowo.

4.2.2.2. Zmiany w stanie wartości niematerialnych i prawnych

- 1) Na dzień 1.01.2005r., tj. na początek okresu objętego kontrolą konto 021 – „Wartości niematerialne i prawne powyżej 3.500 zł” przedstawiało saldo Wn w wysokości 39.253,65 zł. Zgodnie z ustaleniami poprzedniej kontroli, wielkość ta przedstawiała wartość początkową 14 licencji na korzystanie z programów komputerowych.

Ustalono, że w latach 2005 – 2006 na ww. koncie nie zaksięgowano żadnych obrotów.

W ostatnim roku kontrolowanego okresu wartość konta wzrosła o 96.189,68 zł (do wysokości 135.443,33 zł), poprzez zaksięgowanie wartości początkowej licencji na korzystanie z trzech systemów komputerowych: systemu elektronicznego obiegu dokumentów (60.809,68 zł), bazy danych „INFORMIX” (20.130,00 zł) oraz systemu „POWIAT” (15.250,00 zł).

- 2) Saldo konta 022 wzrosło w trakcie kontrolowanego okresu o 37.996,86 zł – od wysokości 27.037,20 zł do wysokości 65.034,06 zł. Zwiększenie wynikało z zakupu oprogramowań, m.in. programów antywirusowych oraz do ewidencji środków trwałych.
- 3) Szczegółowa ewidencja inwentarzowa prowadzona jest przy użyciu techniki komputerowej. Zawiera ona niezbędne dane do zidentyfikowania poszczególnych składników majątkowych i ich wartości początkowych.

4.2.2.3. Umorzenia i ewidencja umorzeń wartości niematerialnych i prawnych

- 1) Zgodnie z obowiązującymi uregulowaniami, amortyzację podstawowych wartości niematerialnych i prawnych księgowano na koncie 071 – „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”, natomiast do ewidencji umorzeń pozostałych wartości niematerialnych i prawnych wykorzystywano konto 072 – „Umorzenia pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”.
- 2) Z „Zasad prowadzenia rachunkowości”, stanowiących załącznik nr 1 do zarządzenia ustalającego zakładowy plan kont wynika, że podstawowe wartości niematerialne, tj. o wartości początkowej powyżej 3.500 zł amortyzuje się według stawek określonych ustawą o podatku dochodowym od osób prawnych.

Przy opisie zasad funkcjonowania konta 021, służącym do ewidencji ww. wartości niematerialnych i prawnych dodano, że programy komputerowe o wartości powyżej 3.500 zł umarza się stopniowo, w okresie nie krótszym niż 2 lata.

Umorzenie podstawowych wartości niematerialnych i prawnych

- 1) Wynikająca z bilansu otwarcia 2005 roku wartość umorzeń podstawowych wartości niematerialnych i prawnych (BO konta analitycznego 071-900) wynosiła 31.177,66 zł.
W ostatnich dniach 2005, 2006 i 2007 roku na koncie tym zaksięgowano odpowiednio kwoty 3.876,00 zł, 3.600,00 zł oraz 12.761,91 zł, wynikające z wyliczeń rocznych amortyzacji. Na koniec 2007 roku wartość dotychczasowych umorzeń podstawowych wartości niematerialnych i prawnych wynosiła 51.415,57 zł.
- 2) Ustalono, że podstawowe wartości niematerialne i prawne amortyzowano w kontrolowanych latach z zastosowaniem 30 % stawki amortyzacyjnej. Do wyliczeń amortyzacji uwag nie wniesiono.

Umorzenie pozostałych wartości niematerialnych i prawnych

- 1) Na początek 2005 roku wartość umorzenia tzw. „pozostałych wartości niematerialnych i prawnych”, wynikająca z bilansu otwarcia konta analitycznego 072-200, wynosiła 27.037,20 zł i była równa wartości początkowej tych składników majątku, zaewidencjonowanych na koncie 022 – „Wartości niematerialne i prawne równe i poniżej 3.500 zł”.

- 2) W kontrolowanym trzyleciu na koncie 072-200 zaksięgowano umorzenia na sumę 37.996,86 zł, równą sumie wartości zakupionych w tym czasie „pozostałych wartości niematerialnych i prawnych”. Amortyzacje księgowano z chwilą wydania tych składników majątkowych do używania.

4.2.3. Finansowy majątek trwały

- 1) Ustalono, że przeznaczone do ewidencji ww. składników majątkowych konto 030 – „Długoterminowe aktywa finansowe” wykazywało przez lata 2005 – 2007 niezmiennie saldo Wn w wysokości 90.000,00 zł.
- 2) Z ustaleń dokonanych w trakcie poprzedniej kompleksowej kontroli powiatu wynikało, że ww. wielkość przedstawiała wartość nominalną 90 udziałów powiatu w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością pn. „Promocja Regionu Chojnickiego” w Chojnicach.
Przystąpienie powiatu do ww. spółki nastąpiło na podstawie uchwały Nr IV/28/2003 Rady Powiatu z dnia 3 lutego 2003r.

4.2.4. Materiały

4.2.4.1. Unormowania wewnętrzne w zakresie rodzaju i obiegu dokumentów związanych z gospodarką materiałami oraz zasad rozliczania materiałów

- 1) Ustalono, że sprawy ewidencji obrotu materiałami uregulowano ogólnie w zakładowym planie kont, wprowadzonym do stosowania zarządzeniem Nr 15/2002 Starosty Chojnickiego z dnia 15 marca 2002r. w sprawie wprowadzenia zakładowego planu kont.
- 2) Z opisu zasad funkcjonowania konta 310 – „Materiały” wynika, że konto to służy do ewidencji własnych zapasów materiałów, znajdujących się w magazynach własnych, jak i obcych, będących w przerobieniu własnym i obcym, a także do ujęcia wartości materiałów zaliczonych w koszty w momencie ich zakupu, lecz nie zużytych do końca roku obrotowego. Niezużyte materiały obejmuje się spisem z natury i po wycenie ujmuje się ich wartość na koncie 310, zmniejszając równocześnie odpowiednie koszty. Dalej podano, że pod datą 31 grudnia następnego roku wartość zapasów odnosi się w koszty, a zapasy ujęte w spisie następnym wprowadza na stan.
- 3) Z wyjaśnień udzielonych przez panią Elżbietę Smaglińską – skarbnika powiatu wynika, że jednostka nie posiada magazynu materiałów i w związku z tym w uregulowaniach wewnętrznych nie określano dowodów dokumentujących obrót materiałami.

4.2.4.2. Ewidencja obrotu materiałami

- 1) Na początek 2005 roku konto 310 – „Materiały” wykazywało saldo w wysokości 133.825,81 zł.

W latach 2005 – 2007 na stronie Wn konta zaksięgowano obroty na sumę 189.366,52 zł, a na stronie Ma na sumę 275.937,24 zł. Na koniec 2007 roku konto wykazywało saldo Wn w wysokości 47.255,09 zł.

- 2) W oparciu o szczegółową ewidencję księgową ustalono, że na ww. koncie ewidencjonowano wartości zapasów: paliwa, tablic rejestracyjnych, materiałów budowlanych (m.in. do budowy sali gimnastycznej), materiałów biurowych, środków czystości, akcesoriów komputerowych oraz papieru do drukarek i kserokopiarek.

- 3) Po analizie obrotów na kontach pomocniczych do konta 310 ustalono, że występujące na początek roku wartości zapasów materiałów odnoszono w koszty pod datą 31 dnia stycznia (w 2005 i 2007 roku) oraz 13 stycznia – w 2006 roku, gdy tymczasem obowiązujące w jednostce uregulowania wewnętrzne mówiły o odnoszeniu w koszty zapasów ustalonych na koniec jednego roku pod datą 31 grudnia roku następnego.

Pani Elżbieta Smagłinska – skarbnik powiatu wyjaśniła, że wcześniejsze przeksięgowania miały zapobiec ewentualnemu zapomnieniu przeksięgowania w końcu roku. Dodała, że przy najbliższej aktualizacji zakładowego planu kont, zapis „pod datą 31 grudnia” zostanie zmieniony na „do dnia 31 grudnia”.

- 4) Ustalono, że w trakcie przeprowadzonej w 2007 roku rocznej inwentaryzacji rzeczowych składników majątkowych na 11 arkuszach spisu z natury (oznaczonych numerami stron: 530 - 531, 541 - 543, 544 – 547, 548 i 549) spisano materiały o wartości wycenionej na sumę 47.255,09 zł. Wartości zapasów materiałowych na taką sumę zaksięgowano na 7 kontach analitycznych do konta 310, prowadzonych z podziałem na zapasy: paliwa, tablic rejestracyjnych, materiałów biurowych, środków czystości, materiałów do remontu, akcesoriów komputerowych oraz materiałów papierniczych do drukarek.

- Stwierdzono, że wynikające dwóch z arkuszy spisowych (nr 547 i 548) wartości 1.930,49 zł i 4.521,48 zł zaksięgowano po stronie Wn na trzech kontach analitycznych:

- 310-104 – „Materiały biurowe niezużyte” - 1.658,33 zł,

- 310-108 – „Akcesoria komputerowe”	- 4.521,48 zł,
- 310-109 – „Materiały papiernicze do drukarek”	- 272,16 zł.

Po tych księgowaniach dwa pierwsze konta analityczne wykazywały salda Wn, w wysokościach 4.294,23 zł i 2.165,55 zł, natomiast konto 310-109 wykazywało saldo Ma, w wysokości 7,81 zł.

W myśl zasad funkcjonowania konta 310 może ono wykazywać saldo Wn, oznaczające stan zapasów materiałowych.

- Z wyjaśnień pani Janiny Kłosowskiej – inspektora w Wydziale Finansowo-Budżetowym wynikało, że na wystąpienie salda Ma na koncie 310-109 wpłynęły księgowania dokonane w dniu 31.01.2007 roku.

W ww. dniu występująca na koncie 310-104 (§ 4210) wartość zapasów materiałowych z bilansu zamknięcia 2006 roku (4.807,23 zł) została odniesiona w koszty na trzech kontach analitycznych, w tym na dwóch nowo utworzonych, służących do ewidencji zapasów akcesoriów komputerowych (§ 4750) oraz zapasów materiałów papierniczych - § 4740. Saldo Ma (7,81 zł) na analitycznym koncie 310-109 to wynik zaksięgowania kwoty 279,97 zł na stronie Ma w dniu 31.01.2007r. (zmniejszenie wartości zapasów) oraz kwoty 272,16 zł na stronie Wn w dniu 31.12.2007 roku, jako wartości zapasów materiałów zinwentaryzowanych w ostatnim dniu tego roku.

- 5) Zasadnicze pozycje zapasów materiałowych na dzień 31.12.2007 roku stanowiły tablice rejestracyjne (30.461,16 zł), materiały remontowe (9.016,23 zł), materiały biurowe (4.294,23 zł) oraz akcesoria komputerowe - 2.165,55 zł.

4.3. Inwentaryzacja rzeczowych składników majątku

- 1) W trakcie poprzedniej kompleksowej kontroli powiatu (zakończonyj w marcu 2005r.) ustalono, że ostatnią pełną inwentaryzację składników majątkowych przeprowadzono w 2004 roku, na mocy zarządzenia Nr 72/2004 Starosty Chojnickiego z dnia 4 listopada 2004r.
- 2) Ustalono, że w latach 2005 – 2007, drogą spisu z natury, zinwentaryzowano następujące składniki majątku:
  - nieużyte materiały i towary, odpisane w koszty w momencie ich zakupu (każdego roku);

- składniki majątkowe będące własnością obcych jednostek (każdego roku);
- środki trwałe objęte ewidencją ilościową (każdego roku);
- podstawowe środki trwałe, za wyjątkiem grupy 6 – „Urządzenia techniczne” - w 2006 roku;
- inwestycje niezakończone (środki trwałe w budowie) – w 2007 roku.

Składniki majątku nie objęte w kontrolowanych latach spisem z natury zinwentaryzowane zostały drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji realnej wartości tych składników.

3) Podstawę przeprowadzenia inwentaryzacji drogą spisu z natury stanowiły zarządzenia starosty chojnickiego: Nr 60/2005 z dnia 21 listopada 2005r., Nr 76/2006 z dnia 5 grudnia 2006r. oraz Nr 86/2007 z dnia 5 grudnia 2007r. Zarządzeniami tymi starosta:

- zarządził przeprowadzenie inwentaryzacji określonych rodzajów składników majątkowych (także środków pieniężnych, papierów wartościowych i druków ścisłego zarachowania);
- wyznaczał terminy przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji;
- powołał zespoły spisowe, czyniąc je odpowiedzialnymi za właściwe i zgodne z obowiązującymi przepisami przeprowadzenie spisów.

4) Przedłożone przez panią Elżbietę Borzyszkowską – podinspektora w Wydziale Finansowo-Budżetowym dokumenty z przeprowadzonych w latach 2005 – 2007 inwentaryzacji rzeczowych składników majątkowych obejmowały m.in.: arkusze spisu z natury, zestawienia zbiorcze spisów z natury oraz podpisane przez zespoły spisowe i zatwierdzone przez starostę „Protokoły (sprawozdania) z inwentaryzacji”.

W oparciu o te dokumenty ustalono, że żadna z przeprowadzonych inwentaryzacji nie wykazała niedoboru lub nadwyżki składników majątkowych objętych inwentaryzacją.

Nie wymagające ujawnienia w niniejszym protokole uwagi do dokumentowania czynności spisowych przez zespoły spisowe przekazano ustnie skarbnikowi powiatu i wymienionemu powyżej pracownikowi starostwa powiatowego.

V. ZADANIA ZLECONE I REALIZOWANE W RAMACH POROZUMIENÍ

Tematykę związaną z realizacją zadań zleconych i zadań wykonywanych na podstawie zawartych porozumień sprawdzono w oparciu o rok 2007.

5.1. Dotacje otrzymane przez powiat w związku z realizacją zadań zleconych

5.1.1. Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami, realizowane przez powiat

- 1) W 2007 roku powiat otrzymał 4.954.164,03 zł dotacji celowych, o których mowa w tytule, klasyfikowanych w § 2110 dochodów. Wielkości zaplanowanych i zrealizowanych dochodów z tytułu ww. dotacji przedstawiono w tabeli poniżej:

Rozdział budżetu	Plan (zł)	Wykonanie (zł)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
01005 – „Prace geodezyjno-urzędzeniowe na potrzeby rolnictwa”	30.000	30.000,00
70005 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”	85.000	41.416,71
71013 – „Prace geodezyjne i kartograficzne (nieinwestycyjne)”	95.000	95.000,00
71014 – „Opracowania geodezyjne i kartograficzne”	33.000	14.793,80
71015 – „Nadzór budowlany”	268.746	268.738,77
75011 – „Urzędy wojewódzkie”	190.400	190.400,00
75045 – „Komisje poborowe”	40.358	40.357,64
75411 – „Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej”	2.867.281	2.867.018,00
85156 – „Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia...”	1.429.520	1.231.669,14
85321 – „Zespoły do spraw orzekania o stopniu niepełnosprawności”	175.000	174.769,97
Razem:	5.214.305	4.954.164,03

- 2) Ustalono, że suma dotacji celowych, jaka w trakcie 2007 roku wpłynęła na rachunek bankowy powiatu wyniosła 5.036.427,00 zł – wielkości podane w ostatniej kolumnie tabeli uwzględniają zwroty do budżetu państwa dotacji niewykorzystanych.
- 3) Porównując wielkość dotacji wprowadzonych do planu finansowego (5.214.305,00 zł) z sumą dotacji, jaka w trakcie roku wpłynęła na rachunek powiatu (5.036.427,00 zł) stwierdzono różnicę w wysokości 177.878,00 zł.
- Pani Ewa Haftka – główna księgowa starostwa powiatowego wyjaśniła ustnie, że różnica powstała wskutek:

- nieotrzymania w całości przyznanej dotacji w rozdziale 85156 – „Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego” – z przyznanej dotacji w wysokości 1.429.520,00 zł powiat otrzymał 1.250.700,00 zł, tj. o 178.820,00 zł mniej;
  - zmniejszenia w budżecie powiatu o 942,00 zł planu dotacji w rozdziale 75045 – „Komisje poborowe” po dokonanych w dniu 12.12.2007 roku zwrocie niewykorzystanej części dotacji (942,36 zł).
- Główna księgową starostwa dodała, że nieotrzymanie dotacji w rozdziale 85156 w pełnej wysokości, to wynik wcześniejszego poinformowania Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku o pełnym zabezpieczeniu w środki finansowe na zadania realizowane w tym rozdziale.
- 4) Ustalono, że przyznanych dotacji nie wykorzystano w całości na zadania realizowane w następujących rozdziałach:
- 70005	-	43.583,29 zł,
- 71014	-	18.206,20 zł,
- 71015	-	7,23 zł,
- 75045	-	942,36 zł,
- 75411	-	263,00 zł,
- 85156	-	19.030,86 zł,
- 85321	-	230,03 zł,
Razem: -		82.262,97 zł.

Zwrotu dotacji na ww. sumę dokonano w grudniu 2007 roku (20.039,61 zł) oraz w drugiej dekadzie stycznia 2008 roku – 62.223,36 zł.

5.1.2. Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami, realizowane przez powiat

- 1) W 2007 roku powiat otrzymał 310.000,00 zł dotacji celowych z budżetu państwa na finansowanie inwestycji i zakupów inwestycyjnych z zakresu administracji rządowej, klasyfikowanych w § 641 dochodów. Dotacje otrzymano w rozdziałach:

- 70005 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”	- 10.000,00 zł,
- 75411 – „Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej”	- 300.000,00 zł,
Razem:	- 310.000,00 zł.

- 2) Ustalenia w zakresie wykorzystania dotacji celowych na inwestycje i zakupy inwestycyjne oraz na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami przedstawiono w dalszej części (5.2.) niniejszego protokołu.

5.1.3. Plan finansowy zadań zleconych

- 1) Uchwalając w dniu 28 grudnia 2006 roku budżet powiatu na 2007 rok (uchwała Nr III/27/2006) Rada Powiatu przyjęła też – jako załączniki 5a i 5b do uchwały – „Plan finansowy zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego ustawami”.
  - Pierwszy z tych załączników określał plan dochodów w wysokości 5.935.220 zł, w tym 5.293.220 zł z tytułu dotacji celowych w budżetu państwa oraz 642.000 zł z tytułu dochodów wypracowanych przy realizacji zadań. Opracowano go w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej.
  - Drugim załącznikiem był plan wydatków, sporządzony na sumę 5.293.220 zł. Z ogólnych wydatków w poszczególnych rozdziałach wyodrębniono wydatki bieżące na sumę 5.083.220 zł (w tym wydatki na wynagrodzenia osobowe i pochodne od wynagrodzeń na sumę 2.502.100 zł) oraz wydatki majątkowe na sumę 210.000 zł.
- 2) Przyjęcie planu finansowego opracowanego w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej dochodów i wydatków, nastąpiło uchwałą Nr 11/2007 Zarządu Powiatu z dnia 18 stycznia 2007r. w sprawie opracowania układu wykonawczego budżetu na 2007 rok oraz opracowania planu finansowego zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego ustawami.
- 3) W trakcie roku dokonano szeregu zmian w ww. planie finansowym. Dokonano ich uchwałami Zarządu Powiatu, oznaczonych numerami: 24/2007 z dnia 22 lutego 2007r., 37/2007 z 20 marca, 52/2007 z 12 kwietnia, 67/2007 z 16 maja, 75/2007 z 24 maja, 91/2007 z 14 czerwca,

95/2007 z 21 czerwca, 115/2007 z 24 lipca, 117/2007 z 14 sierpnia, 124/2007 z 30 sierpnia, 155/2007 z 18 października, 162/2007 z 8 listopada, 163/2007 z 15 listopada, 169/2007 z 29 listopada, 177/2007 z 13 grudnia oraz 181/2007 z dnia 20 grudnia 2007r.

- Po tych zmianach plan dochodów wynosił 6.166.305 zł. Na powyższą wielkość składać się miały dotacje celowe z budżetu państwa w wysokości 5.524.305 zł oraz dochody wypracowane przy realizacji zadań – 642.000 zł.
- Ostateczny plan wydatków na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych wynosił 5.524.305 zł, tzn. był równy planowi dochodów z tytułu dotacji.

5.2. Prawidłowość wykorzystania dotacji

a) Dotacje na zadania bieżące

- 1) Ustalono, że dotację w wysokości 30.000,00 zł, klasyfikowaną w rozdziale 01005 – „Prace geodezyjno-urzędniowe na potrzeby rolnictwa”, wykorzystano w całości w grudniu 2007 roku, poprzez zapłatę faktury za usługi geodezyjne.
- 2) Na finansowanie zadań w rozdziale 70005 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami” przyznano i przekazano powiatowi dotacje w wysokości 85.000,00 zł. Do końca roku starostwo powiatowe wydatkowało środki na sumę 41.416,71 zł (48,7 %), a niewykorzystaną część dotacji, w kwocie 43.583,29 zł, zwróciło na rachunek Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku w dniu 11.01.2008r.
Dotację wykorzystano głównie na zakup usług pozostałych (§ 4300 - 21.712,87 zł), związanych z wyceną nieruchomości i publikacją ogłoszeń. Nieco niższe wydatki (14.617,00 zł) poniesiono na wypłatę odszkodowań za grunty przejęte od dwóch osób fizycznych. Poza tym dotację wykorzystano do zakupu energii (§ 4260 - 4.280,84 zł) oraz opłacenia podatku od nieruchomości – 806,00 zł.
- 3) Zadania w rozdziale 71013 – „Prace geodezyjne i kartograficzne (nieinwestycyjne)” finansowano dotacjami celowymi z budżetu państwa w wysokości 95.000,00 zł. Całość dotacji wykorzystano do zakupu usług związanych z pracami geodezyjnymi.

- 4) Otrzymałą w trakcie roku dotację w rozdziale 71014 – „Opracowania geodezyjne i kartograficzne” (33.000,00 zł) wykorzystano do wysokości 14.793,80 zł, stanowiącej 44,8 % kwoty dotacji przyznanej.
Dotację wykorzystano głównie do zapłaty 3 faktur geodety uprawnionego za badanie stanu prawnego dróg – 11.809,60 zł. Pozostałe 2.984,20 zł wydano na mapy geodezyjne i ich opisy. Niewykorzystaną część dotacji (18.206,20 zł) zwrócono do budżetu państwa w dniu 11.01.2008r.
- 5) W 2007 roku powiat otrzymał 268.746,00 zł dotacji celowych klasyfikowanych w § 2110 rozdziału 71015 – „Nadzór budowlany”. Środki te przekazano na rachunek Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Chojnicach, realizującego zadania w tym rozdziale.
Ustalono, że PINB wydatkował 268.738,77 zł, a niewykorzystana część dotacji (7,23 zł) została zwrócona do budżetu państwa w dniu 11.01.2008r.
- 6) Dotację w rozdziale 75011 – „Urzędy wojewódzkie” w wysokości 190.400,00 zł wykorzystano w całości na finansowanie wynagrodzeń osobowych i pochodnych od wynagrodzeń pracowników realizujących zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami.
Ewidencja wydatków w tym rozdziale następowała poprzez miesięczne przeksięgowania z rozdziału 75020 – „Starostwa powiatowe”.
- 7) Na finansowanie zadań w rozdziale 75045 – „Komisje poborowe” w trakcie roku przekazano kontrolowanej jednostce 41.300,00 zł dotacji celowych.
Z tej sumy wykorzystano 40.357,64 zł, a pozostałe 942,36 zł zwrócono do budżetu państwa w dniu 12.12.2007r.
Dotacja posłużyła do finansowania wydatków związanych z: zakupem artykułów biurowych, zakupem materiałów budowlanych (do remontu pomieszczenia zajmowanego przez komisję przeprowadzającą pobór), zapłatą za specjalistyczne badania lekarskie oraz za usługi telekomunikacyjne.
- 8) Suma otrzymanych w trakcie roku dotacji celowych w rozdziale 75411 – „Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej” wyniosła 2.867.281,00 zł. Wszystkie te środki przekazano na rachunek Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Chojnicach.

Ww. Komenda wydatkowała dotacje do wysokości 2.867.018,00 zł. Zwrotu niewykorzystanej części dotacji (263,00 zł) dokonano w trzech częściach, w dniach 12 i 17 grudnia 2007 roku oraz w dniu 14.01.2008r.

- 9) Otrzymane w trakcie 2007 roku dotacje celowe w rozdziale 85156 – „Składki na ubezpieczenia zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego” (1.250.700,00 zł) przekazano dla dwóch jednostek organizacyjnych powiatu, tj. dla Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach - 1.248.000,00 zł oraz dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach - 2.700,00 zł.
- Zgodnie z pismami informującymi o przyznaniu dotacji, należało je wykorzystać na finansowanie składek na ubezpieczenie zdrowotne osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, a także dzieci nieobjętych takim ubezpieczeniem, przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i domach pomocy społecznej.
  - Ustalono, że niewykorzystaną przez PUP część dotacji (18.900,00 zł) zwrócono do budżetu państwa w dniu 28.12.2007r. Zwrot dotacji niewykorzystanej przez PCPR (130,86 zł) nastąpił w dniu 11.01.2008r.
- 10) Na finansowanie zadań w rozdziale 85321 – „Zespoły ds. orzekania o stopniu niepełnosprawności” powiat otrzymał w trakcie roku 175.000,00 zł dotacji celowych. Środki w tej wysokości przekazano Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach, realizującemu zadania w tym rozdziale.
- Ustalono, że do końca roku PCPR wydatkował 174.769,97 zł, a niewykorzystana część dotacji (230,03 zł) została zwrócona do budżetu na rachunek Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku w dniu 11.01.2008r.

b) Dotacje na zadania inwestycyjne

- 1) Otrzymałą w 2007 roku dotację w wysokości 10.000,00 zł, klasyfikowaną w § 6410 rozdziału 70005 - „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”, wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem, do sfinansowania zakupu koparki cyfrowej, notebooka i urządzenia wielofunkcyjnego (drukarka, skaner, faks) na potrzeby Biura Gospodarki Nieruchomościami.
- 2) Aktualny na koniec roku plan dochodów z tytułu dotacji na zadania inwestycyjne (§ 6410) w rozdziale 75411 – „Komendy powiatowe

Państwowej Straży Pożarnej” wynosił 300.000 zł. Ustalono go uchwałami Zarządu Powiatu: Nr 37/2007 z dnia 20 marca 2007 roku (210.000 zł) oraz Nr 163/2007 z dnia 15 listopada 2007r. – zwiększenie o 90.000 zł.

- Z pisma Nr FB.I-3050/5/EP/07 Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku z dnia 2.02.2007 roku, informującego o przyznaniu dotacji w wysokości 210.000 zł nie wynikało, na jakie zadania inwestycyjne ma być ona wykorzystana. W piśmie informującym o zwiększeniu dotacji o 90.000 zł podano, że należy ją wykorzystać na przebudowę i modernizację budynków i terenów przyległych do Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Chojnicach w ramach „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2007-2009”.
- W trakcie roku Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku przekazał powiatowi dotacje na sumę 299.965,00 zł. Wielkość ta była o 35,00 zł mniejsza od kwoty dotacji przyznanej.
Ustalono, że przekazywanie środków finansowych następowało po wcześniejszym przesłaniu przez starostwo powiatowe kserokopii wniosków Komendy Powiatowej PSP w Chojnicach o uruchomienie środków inwestycyjnych, do których załączone były kserokopie dokumentów (faktur) potwierdzających konieczność dokonania wydatków.
- Łączne wydatki inwestycyjne w rozdziale 75411 wyniosły 299.964,17 zł. Niewykorzystaną część dotacji w kwocie 0,83 zł zwrócono na rachunek PUW w Gdańsku w dniu 11.01.2008r.

5.3. Środki na realizację porozumień

5.3.1. Rodzaje dotacji celowych otrzymanych przez powiat na realizację porozumień

W 2007 roku kontrolowany powiat otrzymał 1.247.871,35 zł dotacji celowych na zadania realizowane w oparciu o zawarte porozumienia (umowy).

Dotacje te klasyfikowane były w rozdziałach i paragrafach podanych w tabeli:

Rodzaj dotacji – rozdział budżetu	Plan (zł)	Wykonanie (zł)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
<i>Dotacje z budżetu państwa na zadania bieżące - § 212</i>		
92118 – „Muzea”	150.000	150.000,00
Razem:	150.000	150.000,00
<i>Dotacje z gminy na zadania bieżące - § 231</i>		
92118 – „Muzea”	10.000	10.000,00
Razem:	10.000	10.000,00
<i>Dotacje z powiatu na zadania bieżące - § 232</i>		
85202 – „Rodziny zastępcze”	148.531	222.925,54
Razem:	148.531	222.925,54
<i>Dotacje od innej j.s.t., będącej instytucją wdrażającą, na zadania bieżące - § 288</i>		
80309 – „Pomoc materialna dla studentów”	97.436	97.371,40
85395 – „Pozostała działalność”	247.552	247.552
85415 – „Pomoc materialna dla uczniów”	522.393	520.022,41
Razem:	867.381	864.945,81
OGÓLEM:	1.175.912	1.247.871,35

5.3.2. Prawidłowość wykorzystania dotacji celowych otrzymanych na realizację zadań na podstawie porozumień

§ 212 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez powiat na podstawie porozumień z organami administracji rządowej”

- 1) Podstawę otrzymania dotacji w wysokości 150.000,00 zł w rozdziale 92118 – „Muzea” stanowiło porozumienie Nr 2117/DSK/JST z dnia 10.05.2007 roku, zawarte z Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Zgodnie z tym porozumieniem dotacja miała być wykorzystana przez Muzeum Historyczno-Etnograficzne w Chojnicach na finansowanie zadania „Tradycja i nowoczesność. Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej i państwowej. Edukacja patriotyczna. Rozwój i modernizacja instytucji muzealnej”.
- 2) W oparciu o sporządzone przez kierownictwo Muzeum sprawozdanie merytoryczne i finansowe z wykonania zadania ustalono, że otrzymaną dotację wykorzystano w całości. Dotacją sfinansowano wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (92.000 zł), zakup usług związanych m.in. z monitorowaniem systemu antywłamaniowego i systemu pożarowego

(30.200 zł), zakup materiałów biurowych i energii (26.800 zł) oraz prace malarskie - 1.000 zł.

§ 231 – „Dotacje celowe otrzymane z gminy na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między j.s.t.

- 1) Dotację w wysokości 10.000,00 zł, klasyfikowaną w rozdziale 92118 – „Muzea”, powiat otrzymał z Gminy Miejskiej Chojnice. Podstawę otrzymania dotacji stanowiła umowa (bez numeru) z dnia 30.08.2007 roku, dotycząca współfinansowania kosztów wystawy prac Józefa Chelmowskiego oraz wydania albumowego katalogu wystawy.
- 2) Z przesłanego ww. gminie rozliczenia dotacji, sporządzonego przez Muzeum Historyczno-Etnograficzne w Chojnicach wynikało, że otrzymane środki finansowe wykorzystano do zapłaty faktury za druk i oprawę katalogów.

§ 232 – „Dotacje celowe otrzymane z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między j.s.t.”

- 1) Dochody w tym paragrafie, zrealizowane w wysokości 222.925,54 zł, pochodziły w całości z odpłatności (zwrotu kosztów) za umieszczenie dzieci z terenu innych powiatów w rodzinach zastępczych na terenie powiatu chojnickiego.
- 2) Podstawę przekazania środków finansowych (dotacji) stanowiły porozumienia „w sprawie umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej na terenie powiatu chojnickiego oraz wysokości wydatków na jego utrzymanie”, zawarte z kilkoma innymi powiatami.
Zawarte porozumienia określały kwoty dotacji, będących równowartością pomocy finansowej przyznanej rodzinom zastępczym, a także terminy ich przekazania na rachunek bankowy powiatu. Numery rachunków miały być wskazywane na wystawianych przez powiat not księgowych obciążeniowych.
- 3) Ustalono, że kontrolowane starostwo wystawiało co miesiąc noty księgowe, opierając się na miesięcznych zestawieniach kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych, sporządzanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach.

§ 288 – „Dotacje celowe otrzymane przez j.s.t. od innej j.s.t. będącej instytucją wdrażającą na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów)”

- 1) Dochody w tym paragrafie, zrealizowane na sumę 864.945,81 zł, były efektem realizacji dwóch umów:
  - Nr Z/2.22/II/2.2/WUP/7/U/01/06 o dofinansowanie projektu „Europejski Program Stypendialny dla Uczniów 2006-2007”,
  - Nr Z/2.22/II/2.2/WUP/8/U/01/06 o dofinansowanie projektu „Europejski Program Stypendialny” dla Studentów 2006-2007”,zawartych w dniu 6.12.2006 roku z Województwem Pomorskim. Wymienione powyżej projekty były objęte Zintegrowanym Programem Operacyjnym Rozwoju Regionalnego (ZPORR), finansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Strukturalnego (EFS).

- 2) Ustalono, że przelewy dotacji następowały w oparciu o wnioski powiatu o płatności, do których załączane były zestawienia dokumentów potwierdzających poniesione wydatki.
Z zestawień tych wynikało, że w 2007 roku środkami pochodzącymi z dotacji finansowano wydatki związane z: wypłatą stypendiów dla studentów i uczniów, zakupem sprzętu komputerowego i materiałów biurowych, promocją projektów, a także z realizacją audytu zewnętrznego.

- 3) Wykorzystanie dotacji na realizację ww. projektów było przedmiotem kontroli przeprowadzonych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku.

VI. ROZLICZENIA

Szczegółową kontrolę rozliczeń z budżetem powiatu przeprowadzono w oparciu o 2007 rok.

6.1. Jednostki budżetowe

- 1) W 2007 roku na terenie powiatu działało 20 powiatowych jednostek budżetowych.

Szczegółową kontrolą rozliczeń z budżetem powiatu przeprowadzono w oparciu o Powiatowy Młodzieżowy Dom Kultury w Brusach, zwany dalej skrótowo „PMDK w Brusach”.

- 2) Ustalono, że w dniu 17.11.2006 roku Zarząd Powiatu poinformował PMDK w Brusach o przewidzianych w projekcie budżetu powiatu na 2007 rok dochodach i wydatkach tej jednostki.

Wydatki PMDK w Brusach, klasyfikowane w całości w rozdziale 85407 – „Placówki wychowania pozaszkolnego” wynieść miały 612.000 zł, natomiast przewidziane do realizacji przez ww. jednostkę dochody budżetowe, w wysokości 101.500 zł, pochodzić miały z wpływów z usług (§ 0830 – 100.000 zł) oraz z najmu i dzierżawy (§ 0750) – 1.500 zł.

- 3) Stwierdzono, że łączne kwoty dochodów i wydatków w rozdziale 85407, wynikające z projektu budżetu powiatu, powtórzono również w:

- projekcie planu finansowego PMDK w Brusach, opracowanym przez kierownictwo tej jednostki w dniu 20.12.2006r. w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej;
- budżecie powiatu na 2007 rok, przyjętym uchwałą Nr III/27/2006 Rady Powiatu z dnia 28 grudnia 2006r.;
- piśmie Zarządu Powiatu z dnia 29.12.2006 roku, informującym jednostkę o kwotach dochodów i wydatków wynikających z uchwalonego budżetu;
- planie finansowym PMDK w Brusach, opracowanym w dniu 5.01.2007 roku;
- układzie wykonawczym budżetu, przyjętym uchwałą Nr 11/2007 Zarządu Powiatu z dnia 18 stycznia 2007r.

- informacji (wydruku z systemu „Budżet”) sporządzonej w dniu 18.01.2007r., przekazanej do wiadomości PMDK w Brusach w dniu 22.01.2007r.
- 4) W trakcie roku Zarząd Powiatu dokonał szeregu zmian w układzie wykonawczym budżetu, w tym dotyczących dochodów i wydatków klasyfikowanych w rozdziale 85407 – „Placówki wychowania pozaszkolnego”.
- Skutkiem tych zmian było zwiększenie planu dochodów o 25.779 zł (do wysokości 127.279 zł) oraz zwiększenie planu wydatków o 88.577 zł (zwiększenie o 111.387 zł przy jednoczesnym zmniejszeniu o 22.810 zł) do wysokości 700.577 zł.
- 5) W oparciu o prowadzoną w starostwie powiatowym szczegółową ewidencję księgową na koncie 223-121 (konto analityczne do rozliczeń wydatków PMDK w Brusach) ustalono, że w trakcie roku na finansowanie wydatków tej jednostki przekazano z budżetu środki finansowe na sumę 700.577,00 zł, zgodną z planem jej wydatków.
- W sprawozdaniu jednostkowym Rb-28S, sporządzonym za okres od początku roku do dnia 31.12.2007 roku PMDK w Brusach wykazał, że w roku tym zrealizował wydatki na sumę 699.984,68 zł, tj. o 592,32 zł mniejszą od kwoty środków finansowych otrzymanych z budżetu.
  - Stwierdzono, że niewykorzystane środki finansowe zostały zwrócone do budżetu powiatu w dniach 28 i 31 grudnia 2007r. Na koniec 2007 roku PMDK w Brusach nie posiadał żadnych zobowiązań wobec budżetu powiatu z tytułu rozliczenia środków na finansowanie wydatków. Analityczne konto 223-121 nie wykazywało żadnego salda.
- 6) Ze sporządzonego przez PMDK w Brusach rocznego sprawozdania jednostkowego Rb – 27S z wykonania planu dochodów budżetowych wynikało, że w 2007 roku zrealizował on dochody na sumę 139.517,96 zł, klasyfikowane w §§ 0750, 0830 i 0920.
- W oparciu o zapisy na koncie 222-121, prowadzonym w ewidencji budżetu (organu finansowego) do rozliczeń dochodów wypracowanych przez PMDK w Brusach ustalono, że realizowane dochody były na bieżąco przekazywane na rachunek bieżący budżetu. Przelewów dokonywano w pierwszych dniach miesiąca, za miesiąc poprzedni, oraz w ostatnich dniach roku.

Na dzień 31.12.2007 roku ww. konto rozrachunkowe nie wykazywało żadnego salda – dochody wypracowane przez PMDK w Brusach zostały w całości rozliczone z budżetem powiatu.

6.2. Zakłady budżetowe

W 2007 roku na terenie powiatu nie funkcjonował żaden powiatowy zakład budżetowy.

6.3. Gospodarstwa pomocnicze

- 1) W okresie objętym kontrolą na terenie powiatu funkcjonowało jedno powiatowe gospodarstwo pomocnicze – „Warsztaty”, utworzone przy Centrum Kształcenia Praktycznego w Chojnicach.
- 2) „Plan przychodów i wydatków gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych na 2007 rok” przyjęto jako załącznik nr 9 do uchwały Nr III/27/2006 Rady Powiatu z dnia 28 grudnia 2006r. w sprawie uchwalenia budżetu Powiatu Chojnickiego na rok 2007.
Plan ten zakładał, że przychody ww. gospodarstwa wyniosą 177.835 zł i takie też będą jego wydatki. Plan nie przewidywał dotowania gospodarstwa z budżetu powiatu. Planowany stan środków obrotowych na koniec roku, w wysokości 9.495 zł, był równy stanowi środków obrotowych na początek roku.
- 3) W złożonym w starostwie powiatowym w dniu 31.01.2008 roku sprawozdaniu Rb-31 z wykonania planu finansowego za 2007 rok ww. gospodarstwo pomocnicze wykazało następujące wielkości:

- wykonane przychody	- 125.350,58 zł;
- koszty i inne obciążenia	- 129.100,25 zł;
- strata	- 3.749,67 zł.
- 4) W związku z ujemnym wynikiem finansowym, w 2007 roku do ww. gospodarstwa nie miały zastosowania przepisy art. 26 ust. 7 ustawy o finansach publicznych, mówiące o wpłatach do budżetu połowy osiągniętego zysku.

6.4. Dochody własne jednostek budżetowych

- 1) W 2007 roku rachunki dochodów własnych funkcjonowały w dwóch powiatowych jednostkach budżetowych, tj. w Zespole Szkół Specjalnych w Chojnicach oraz w Domu Pomocy Społecznej w Chojnicach.
  - Z informacji udzielonych przez panią Elżbietę Smaglińską – skarbnik powiatu wynikało, że decyzje o utworzeniu rachunków dochodów własnych, do finansowania wydatków środkami pochodzącymi ze źródeł wymienionych w art. 22 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, podjęli kierownicy tych jednostek.
  - Kontrolę w zakresie planowania i realizacji dochodów własnych przeprowadzono na przykładzie Zespołu Szkół Specjalnych w Chojnicach.
- 2) Ustalono, że uchwalając budżet powiatu na 2007 rok Rada Powiatu przyjęła też, jako załącznik nr 14 do uchwały Nr III/27/2006 z dnia 28 grudnia 2006r., „Plan finansowy dochodów własnych jednostek budżetowych i wydatków nimi finansowanych”.

Z ww. załącznika wynikało, że zaplanowane na 2007 rok dochody własne jednostek budżetowych w rozdziale 80102 – „Szkoly podstawowe specjalne” wynosiły 2.000 zł. Dochody te, klasyfikowane w całości w § 0960 – „Otrzymane spadki, zapisy i darowizny w postaci pieniężnej”, wraz ze środkami pieniężnymi znajdującymi się na rachunku na początek roku (5.500 zł) przeznaczono w całości na finansowanie wydatków klasyfikowanych w §§ 4210, 4220, 4240 i 4300. Planowany stan środków pieniężnych na koniec roku wynosił 0 zł.
- 3) W trakcie roku dokonano jednej zmiany ww. planu finansowego. Uchwałą Nr IX/77/2007 Rady Powiatu z dnia 4 października 2007r. planowany stan środków pieniężnych na początek roku zwiększono do wysokości 7.388 zł, a plan dochodów zwiększono do wysokości 4.500 zł. Wszystkie te środki (łącznie 11.888 zł) miały być wykorzystane na finansowanie wydatków klasyfikowanych w ww. paragrafach.
- 4) Ze sporządzonego przez Zespół Szkół Specjalnych w Chojnicach sprawozdania Rb-34 z wykonania planu finansowego dochodów własnych i wydatków nimi sfinansowanych wynikało, że realizowane w 2007 roku dochody własne tej jednostki wyniosły 10.050,20 zł. Wielkość ta obejmowała wpływy z pieniężnych darowizn (2.503,40 zł) i odsetek bankowych (158,86 zł), a także środki pieniężne na rachunku na początek roku – 7.387,94 zł.

Na finansowanie zakupu materiałów i wyposażenia, środków żywności, pomocy dydaktycznych i książek, a także na zakup usług pozostałych (§ 4300) wydatkowano łącznie 9.661,11 zł. Na koniec roku na rachunku dochodów własnych Zespołu pozostały środki pieniężne w wysokości 389,09 zł.

6.5. Samorządowe osoby prawne

6.5.1. Jednostki organizacyjne jednostki samorządu terytorialnego

6.5.1.1. Instytucje kultury

- 1) W kontrolowanym okresie na terenie powiatu funkcjonowała jedna samorządowa instytucja kultury – Muzeum Historyczno-Etnograficzne w Chojnicach. Instytucja ta otrzymywała w 2007 roku dotacje z budżetu kontrolowanej jednostki samorządu terytorialnego.
- 2) Z uchwalonego w dniu 28.12.2006 roku budżetu powiatu na 2007 rok wynikało, że zaplanowano w nim 470.000 zł dotacji dla ww. instytucji kultury, klasyfikowanych w rozdziale 92118 – „Muzea”. Dodatkowo w rozdziale 75818 – „Rezerwy ogólne i celowe” zabezpieczona została kwota 200.000 zł jako „rezerwa celowa dla instytucji kultury”.
- 3) W trakcie roku plan dotacji dla Muzeum, klasyfikowanych w § 2480 – „Dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury” zwiększono do wysokości 720.000 zł. W takiej też wysokości dotacje tej instytucji kultury przekazano.
- 4) Ustalono, że zwiększenie planu wynikało m.in. z otrzymania przez powiat 160.000,00 zł dotacji celowych na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej oraz porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego, w tym:
  - 150.000,00 zł dotacji celowej z budżetu państwa (§ 2120 dochodów) na finansowanie zadania „Tradycja i nowoczesność. Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej i państwowej. Edukacja patriotyczna. Rozwój i modernizacja instytucji muzealnej”;
  - 10.000,00 zł dotacji celowej z gminy miejskiej Chojnice (§ 2310) na dofinansowanie kosztów wystawy prac Józefa Chełmowskiego oraz wydania albumowego katalogu wystawy.

Ww. dotacje, otrzymane na podstawie porozumień zawartych odpowiednio z Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz z Miastem Chojnice, wykorzystane zostały zgodnie z przeznaczeniem. Ustalenia w zakresie wykorzystania tych dotacji przedstawiono już w niniejszym protokole („5.3. Środki na realizację porozumień”).

- 5) Ustalono, że w dniu 15.01.2008 roku Muzeum Historyczno-Etnograficzne w Chojnicach przedłożyło w starostwie powiatowym rozliczenie wykorzystania dotacji na sumę 560.000,00 zł, tj. dotacji pochodzącej ze środków własnych powiatu. Rozliczenie sporządzono w układzie rodzajowym kosztów.

Z ww. rozliczenia wynikało, że dotację wykorzystano w całości. Największe pozycje poniesionych kosztów stanowiły koszty wynagrodzeń (392.900,00 zł), pochodnych od wynagrodzeń (87.800,00 zł) oraz „pozostałych usług obcych” – 35.857,97 zł.

6.5.1.2. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej

- 1) Prowadzony przez Zarząd Powiatu „Wykaz jednostek organizacyjnych Powiatu Chojnickiego” wymienia jednostkę o nazwie „Szpital Specjalistyczny im. J.K. Łukowicza w Chojnicach”. Szpital ten jest posiadającym osobowość prawną samodzielnym publicznym zakładem opieki zdrowotnej, dla którego funkcję organu założycielskiego sprawuje Powiat Chojnicki.
- 2) Ustalono, że uchwalając w dniu 28.12.2006 roku budżet powiatu na 2007 rok Rada Powiatu zaplanowała 40.000 zł dotacji celowych w rozdziale 85111 – „Szpitale ogólne”. Z załącznika nr 12 do uchwały budżetowej („Wykaz dotacji przyznanych z budżetu w 2007 roku”) wynikało, że dotacja przeznaczona była „na programy i promocję zdrowia”.
- 3) W trakcie roku plan wydatków budżetowych klasyfikowanych w tym rozdziale uległ zwiększeniu do wysokości 124.762,00 zł i takie dotacje zostały Szpitalowi przekazane. Dotacje te klasyfikowane były jako:
- dotacje podmiotowe dla ZOZ utworzonego przez j.s.t. (§ 2560)	- 41.615,00 zł;
- dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie inwestycji lub zakupów inwestycyjnych (§ 6220)	- 83.147,00 zł;
Razem:	- 124.762,00 zł.

- a) Zwiększenia planu w § 2560 o kwotę 1.615 zł dokonano uchwałą Nr 161/2007 Zarządu Powiatu z dnia 8 listopada 2007r. w sprawie opracowania układu wykonawczego budżetu do uchwały Nr X/83/2007 Rady Powiatu z dnia 8 listopada 2007r. w sprawie dokonania zmian w uchwale budżetowej Powiatu Chojnickiego na 2007 rok.

Z uchwały Rady Powiatu wynikało, że organ stanowiący powiatu zmniejszył o 11.585 zł plan dotacji na program profilaktyki raka gruczołu krokowego (niewykorzystane środki) oraz zwiększył dotację na remonty i zakup sprzętu medycznego (12.900 zł) oraz na pokrycie kosztów związanych z naprawami pogwarancyjnymi – 300 zł.

- b) Ustalenie w trakcie roku planu dotacji klasyfikowanych w § 6220 w wysokości 83.147 zł wiązało się m.in. z otrzymaniem przez powiat pomocy finansowej w wysokości 38.316,00 zł z Miasta Chojnice, przeznaczonej na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych, klasyfikowanych w § 6300 dochodów. Z umów zawartych z ww. jednostką samorządu terytorialnego wynikało, że środki miały być wykorzystane na zakup specjalistycznego sprzętu medycznego dla Oddziału Neonatologicznego oraz dofinansowanie zakupu piły oscylacyjnej do cięcia gipsu.

Pozostałe zwiększenia planu wydatków w rozdziale 85111 – „Szpitale ogólne” (na sumę 44.831 zł) wiązały się z przyznaniem przez Radę Powiatu ww. Szpitalowi dotacji na zakup sprzętu medycznego, tj.: rejestratorów kardiologicznych z oprogramowaniem (17.731 zł), dwóch aparatów KTG (12.000 zł), a także lampy do fototerapii, aparatu EKG i ssaka próżniowego - 15.100 zł.

- 4) W części „3.1.4.3.” niniejszego protokołu, dotyczącej dochodów z tytułu pomocy finansowej wykazano już, że środki w wysokości 38.316,00 zł, pochodzące z otrzymanej pomocy zostały przez Szpital wykorzystane na cele określone w umowach zawartych pomiędzy powiatem a Miastem Chojnice, tj. na zakup specjalistycznego sprzętu medycznego dla Oddziału Neonatologicznego oraz na zakup piły oscylacyjnej do cięcia gipsu.

Pozostałe dotacje, na sumę 86.446,00 zł, zostały również przez Szpital rozliczone. W oparciu o przedłożone w starostwie powiatowym rozliczenia, potwierdzone przez pracownika Wydziału Edukacji, Kultury, Sportu i Zdrowia ustalono, że pochodzące ze środków własnych powiatu dotacje na zakupy inwestycyjne wykorzystane zostały na sfinansowanie zakupu sprzętu

medycznego, osprzętu (wózków do aparatów EKG i KTG), a także materiałów do napraw sprzętu. Środki finansowe pochodzące z dotacji podmiotowych Szpital wykorzystał na finansowanie programu profilaktyki raka gruczołu krokowego oraz na prowadzenie zajęć w „Szkole Rodzenia”, zorganizowanej dla mieszkank powiatu.

VII. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ FINANSOWA

7.1. Stan i kompletność urzędzeń księgowych oraz prawidłowość i terminowość zapisów w ewidencji księgowej

- 1) W trakcie kontroli ustalono, że jednostka prowadziła wymagane przepisami ustawy o rachunkowości księgi rachunkowe, takie jak dziennik, księga główna, księgi pomocnicze (do wymaganych kont księgi głównej), zestawienia obrotów i sald księgi głównej oraz zestawienia sald kont ksiąg pomocniczych.
- 2) Kontrola nie wykazała nieprawidłowości i uchybień w zakresie prawidłowości i terminowości zapisów w ewidencji księgowej.

7.2. Sprawozdawczość budżetowa

- 1) W trakcie kontroli sprawdzono zgodność z ewidencją księgową danych zawartych w niżej wymienionych sprawozdaniach, sporządzonych na dzień 31.12.2007r.:
  - Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki budżetowej;
  - Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami;
  - Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki budżetowej;
  - Rb-33 z wykonania planów funduszy celowych nie posiadających osobowości prawnej;
  - Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami;
  - Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego;
  - Rb-N o stanie należności;
  - Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń.

Stwierdzono, że zawarte w tych sprawozdaniach dane wynikały z ewidencji księgowej starostwa.

- 2) W trakcie kontroli sprawdzono także prawidłowość danych wykazanych w sprawozdaniach „Bilans jednostki budżetowej” i „Bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego”, sporządzonych na dzień 31 grudnia 2007 roku. Do zawartych w tych sprawozdaniach danych uwag nie wniesiono.

*

* *

Integralną część protokołu stanowią następujące załączniki:

1. Zestawienia zawierające ogólne informacje o władzach powiatu, o powiatowych jednostkach organizacyjnych oraz o uregulowaniach wewnętrznych obowiązujących w powiecie i starostwie powiatowym.
2. Informacja dotycząca zabezpieczenia dostępu do komputerów i danych komputerowych w Starostwie Powiatowym w Chojnicach.
3. Protokół kontroli kasy Starostwa Powiatowego w Chojnicach.
4. Protokół kontroli dodatkowego punktu kasowego w Starostwie Powiatowym w Chojnicach.
5. Kopia ogłoszenia Zarządu Powiatu Chojnickiego na sprzedaż prawa własności nieruchomości, opublikowanego w „Gazecie Pomorskiej” z dnia 30.05.2007r.
6. Kserokopie dokumentów: wniosku Lokalnej Grupy Działania „Sandry Brdy” w Chojnicach z dnia 26.09.2007 roku o dotację, umowy Nr 9/2007 z dnia 17.10.2007r. o dotację, spisane w dniu 18.12.2007 roku aneksu Nr 1 do ww.umowy oraz sporządzonego w dniu 11.01.2008 roku sprawozdania z wykorzystania dotacji.

Ustalenia końcowe.

1. Protokół niniejszy sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.
2. Ustalenia zawarte w protokole zostały przez stronę kontrolującą przedstawione kierownictwu jednostki i omówione na posiedzeniu zorganizowanym w dniu ..... kwietnia 2008r.

3. Starosta Chojnicki został powiadomiony o przysługującym stronie kontrolowanej prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyny tej odmowy.
4. Kontrolę odnotowano w książce kontroli pod pozycją 1/2008.

Chojnice, dnia ³⁰..... kwietnia 2008r.

Inspektor kontroli

.....

(Mieczysław Beńko)

STAROSTWO POWIATOWE
w Chojnicach
ul. 31 Stycznia 56

Starosta Chojnicki:

STAROSTA:
.....

(Stanisław Skępta)

Skarbnik:

SKARBNIK
.....

(Elżbieta Smagłińska)